

INFORMACJA NR .....
PREZYDENTA MIASTA OPOŁA

z dnia ..... 2024 r.

**ROCZNY RAPORT O STANIE REALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA OPOŁA NA LATA 2021-2025**

ROCZNY RAPORT O STANIE REALIZACJI
STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH MIASTA OPOŁA NA LATA
2021-2025

Wstęp

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola na lata 2021-2025 jest dokumentem opracowanym w celu kształtowania lokalnej polityki społecznej, ukierunkowanym na poprawę jakości życia mieszkańców Opola. *Strategia* wyznacza priorytetowe kierunki działań, mających na celu doprowadzenie do zmiany niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie Miasta, poprzez rozwój zintegrowanego, spójnego systemu wsparcia. Dokument został przyjęty w dniu 29 kwietnia 2021 r. Uchwałą nr XXXIX/773/21 Rady Miasta Opola w sprawie przyjęcia *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola na lata 2021-2025*, w związku z wymogami ustawy o pomocy społecznej.

W Strategii uwzględniono różnorodny zakres problematyki społecznej. Diagnoza sytuacji społecznej dokonana została w następujących obszarach:

Dla każdego z tych obszarów dokonana została szczegółowa diagnoza uwzględniająca występujące w ich zakresie problemy i ograniczenia oraz możliwości Miasta w rozwiązaniu zdiagnozowanych trudności. Dla Strategii opracowana została analiza SWOT, a także wskazane zostały cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań, umożliwiających osiągnięcie zamierzonych celów.

Strategia jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego zwiększającego efektywność podejmowanych działań. Założeniem strategii jest stworzenie spójnego i skutecznego systemu, opartego na współpracy służb, instytucji i organizacji, dającego gwarancję zaspokojenia różnorodnych potrzeb i oczekiwań. Strategia stanowi narzędzie służące wypracowaniu systemu wsparcia w obszarze zdiagnozowanych już problemów społecznych, ale także, w przypadku zaistnienia nowych problemów, których rozwiązanie wykracza poza możliwości jednostek czy grup społecznych i wymaga systemowego zaangażowania.

Strategia na lata 2021 – 2025r. jest dokumentem długofalowym i perspektywicznym, stwarzającym przestrzeń do rozwiązywania bieżących oraz pojawiającym się nowym problemom

społecznym. Jednak wyznaczone kierunki działania i cele do realizacji są kontynuacją istniejącego już systemu wsparcia i tworzą możliwość jego uzupełnienia o nowe rozwiązania, adekwatne do dynamicznych zmian sytuacji społeczno-ekonomicznej.

W realizację zadań ujętych w dokumencie zaangażowane są wydziały Urzędu Miasta Opola, oraz jednostki organizacyjne Miasta Opola, w tym: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu, Miejski Ośrodek Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym w Opolu, Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Opolu, Środowiskowy Dom Samopomocy „Magnolia” w Opolu, Miejskie Centrum Świadczeń w Opolu, Powiatowy Urząd Pracy w Opolu, Centrum Zdrowia w Opolu Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością, sieć miejskich żłobków, a także Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Centrum Obsługi Administracyjnej Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Opolu, Opolska Rada Działalności Pożytku Publicznego, Powiatowa Rada Ryku Pracy, Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, Rada Seniorów Miasta Opola oraz liczne organizacje pozarządowe. Przedstawiciele jednostek/instytucji/organizacji ściśle związanych z realizacją kluczowych zadań polityki społecznej w Mieście Opolu, weszli w skład Zespołu koordynującego działania w zakresie prac związanych z opracowaniem Strategii, dzieląc się swoimi kompetencjami i nakreślając kierunek prac. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola na lata 2021-2025 jest zgodna z celami lub obszarami priorytetowymi wskazanymi w innych strategicznych dokumentach krajowych i regionalnych. Strategia jest realizowana poprzez ww. programy lokalne, które są wymagane przepisami prawa lub mogą być odpowiedzią na zdiagnozowane w Mieście potencjały i wyzwania, które są ważnymi dokumentami perspektywicznymi, a odpowiednio przygotowane i wdrażane prowadzą do rozwiązania kluczowych problemów społecznych występujących na danym terytorium. Wśród problemów społecznych występujących w polskiej rzeczywistości wymieniane są: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, hazard, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz wykluczenie społeczne.

WIZJA I MISJA STRATEGII

Wizja

„PRZYJAZNE I DOSTĘPNE OPOLE”

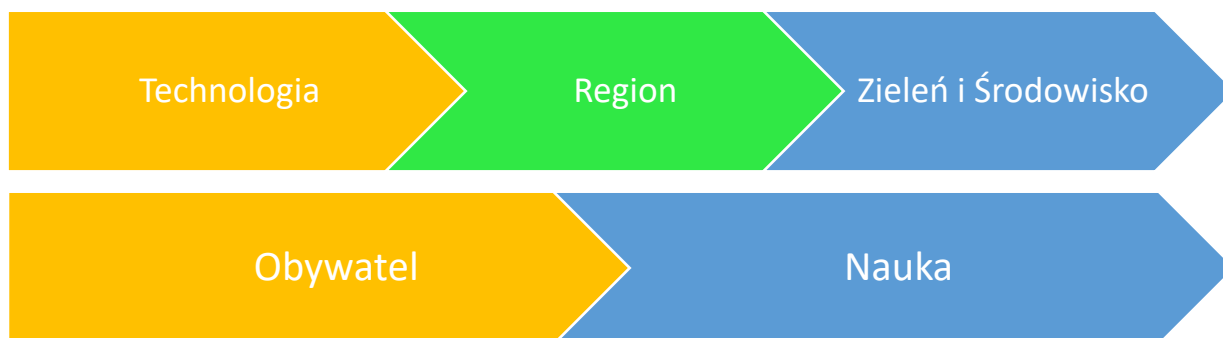
W Opolu najważniejsi są mieszkańcy, zarówno Ci młodszy, jak i starsi. Chcemy aby Opole było miastem ludzi tolerancyjnych, życzliwych i otwartych na potrzeby osób starszych oraz potrzebujących pomocy. Chcemy, aby każdy z nas czuł się bezpiecznie, po prostu dobrze.

Misja

„REALIZACJA 4-KI DLA OPOŁA”

Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola na lata 2021-2025 jest umożliwienie realizatorom lokalnej polityki społecznej świadczenie skoordynowanych i kompleksowych działań w stosunku do opolskich rodzin, seniorów, osób niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym przez zapewnienie im godnych i bezpiecznych warunków życia w lokalnym środowisku.

Wizja i misja określona w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2025 jest spójna z Wizją Strategii Rozwoju Opola do 2030 r., której trzon stanowią następujące pojęcia:

1. „4-ka dla Opola”

Jakim Miastem jesteśmy w obszarze polityki społecznej, senioralnej, rodzinnej, zdrowotnej?

Miasto prowadzi aktywną politykę społeczną w różnych obszarach. Miasto Opole jest miastem przyjaznym dorastaniu i starzeniu się. Mieszkańcy żyją w zdrowiu i lepszej kondycji fizycznej. Seniorzy są istotnym partnerem władz samorządowych różnego szczebla. Środowisko jest aktywne i zintegrowane. Seniorzy mają dostęp do terenów zieleni. Osoby niesamodzielne pozostają w środowisku lokalnym. Rozwinęły się usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania. System wsparcia obejmujący opiekunów faktycznych jest rozbudowany. Osoby z niepełnosprawnością i seniorzy mają możliwości prowadzenia samodzielnego życia. Utworzono nowe mieszkania chronione, a usługi mieszkań wspomaganých są już w pełni rozwinięte. Rynek pracy w mieście jest w pełni odpowiedzialny. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy są aktywne. Rodzina jest wartością. Wartość ta jest promowana. Opole jest miastem dla rodzin, zwłaszcza dla rodzin z małymi dziećmi. Gdy dzieci dorosną, już jako absolwenci szkół średnich i wyższych wiążą one

swoją przyszłość z miastem. Rozwinęło się specjalistyczne poradnictwo dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Rozwinęła się piecza zastępcza. Wzrosła jakość i dostępność usług medycznych dla mieszkańców Miasta¹. Podczas prac nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola na lata 2021 - 2025 została opracowana tzw. „4-kę dla Opola”, która wyznacza kierunki działań w obszarze polityki prorodzinnej, senioralnej oraz wobec osób niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym przez zapewnienie im godnych i bezpiecznych warunków życia w lokalnym środowisku.

KIERUNKI DZIAŁAŃ

A. MIASTO ZAANGAŻOWANE SPOŁECZNIE

Mieszkańcy oczekują miasta, w którym liczy się głos jego Obywateli. Jesteśmy Miastem, w którym istotną rolę odgrywają rady dzielnic będące najbliżej mieszkańców i ich spraw. Z dbałością podchodzimy do tworzenia warunków dla ich maksymalnego rozwoju i realizacji kompetencji. W Mieście umacnia się trzeci sektor tworzony przez organizacje pozarządowe działające w różnych obszarach pożytku publicznego. To istotny kapitał. Będziemy podnosić jego wartość. Dążyć będziemy do zapewnienia maksymalnego udziału mieszkańców i organizacji pozarządowych w życiu Miasta.

B. MIASTO ODPOWIEDZIALNE SPOŁECZNIE

Miasto odpowiedzialne to miasto dbające o wszystkich mieszkańców, bez wyjątku. Ale grupą wymagającą szczególnego wsparcia są osoby z niepełnosprawnościami oraz różnego rodzaju problemami. Odpowiedzialny Samorząd to ten, który takie osoby będzie wspierał. Kreowanie zmian

¹ Strategia Rozwoju Opola do 2030 r.

w przestrzeni Miasta, z uwzględnieniem potrzeb tej grupy mieszkańców i ich opiekunów jest ważnym wyzwaniem.

C. MIASTO PRZYJAZNE DORASTANIU I AKTYWNEMU STARZENIU

Dostępność miast w różnych skalach przestrzennych odgrywa coraz większe znaczenie. Nasze oczekiwania są proste – dotrzeć do celu jak najszybciej, bezpiecznie i w odpowiednich warunkach. Wciąż jest wiele do zrobienia w tym obszarze. Dlatego też będziemy promować i realizować działania na rzecz poprawy dostępności Miasta – przestrzeni publicznych i budynków. Projektowanie przestrzeni oraz tworzenie produktów i usług uwzględniających potrzeby zróżnicowanych grup mieszkańców jest niezwykle ważne. Miasto Opole dziś jest jeszcze miastem ludzi względnie młodych. Na ulicach, w kawiarniach, sklepach widać uczniów, studentów, wiele osób w młodym wieku. Ale w dłuższej perspektywie proporcje się odwrócą. Ton Miastu nadawać będą coraz częściej seniorzy, osoby starsze. To istotny potencjał. Szczególnym wyzwaniem w najbliższych latach będzie tworzenie warunków do tego, aby Miasto było przygotowane na zmieniającą się rzeczywistość. Może być nas mniej, pewne jest jednak to, że będziemy starsi. To z czym będziemy musieli się w dłuższym horyzoncie zmierzyć to przede wszystkim zmiana struktury potrzeb, a także projektowanie rozwiązań, produktów, usług wynikających i uwzględniających potrzeby dorastającego oraz starzejącego się społeczeństwa. Osiągnięcie sukcesu w tym obszarze wymaga szeregu skoordynowanych działań, praktycznie w każdej sferze życia Miasta.

D. MIASTO DBAJĄCE O ZDROWIE OPOLAN

Szczególną uwagę zwrócimy na rozwój programów profilaktycznych dostosowanych do potrzeb mieszkańców oraz edukację w zakresie zdrowia. Dążyć będziemy do sprawnego funkcjonowania publicznych zakładów zdrowotnych, rozwoju grupowych specjalistycznych praktyk lekarskich (zespołów lekarzy uzupełniających się specjalności), rozwoju placówek wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego. Niezwykle ważne jest również promowanie odpowiedzialności fachowej i etycznej lekarzy.

2. Ogólna charakterystyka pomocy społecznej w Mieście Opolu

Mieszkańcy Miasta Opola, którzy z jakiegokolwiek powodu znaleźli się w sytuacji kryzysowej, mogą korzystać z szerokich usług społecznych i wsparcia w ramach kompleksowego systemu pomocy społecznej. Rozbudowany system instytucji pomocy społecznej i wsparcia rodziny służy wszystkim grupom społecznym zmagającym się z różnego rodzaju trudnościami życiowymi. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby i możliwości. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej. Organy te realizując zadania pomocy społecznej współpracują, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób

i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- 2) pracy socjalnej,
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Wiodącym realizatorem zadań z zakresu pomocy społecznej w Mieście Opolu jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu, który:

- przeciwdziała wykluczeniu społecznemu;
- wspiera rodziny we właściwym wypełnianiu ich funkcji i zadań;
- pomaga osobom z niepełnosprawnościami ;
- pomaga dzieciom pozbawionym opieki i wychowania².

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu udziela wszechstronnego specjalistycznego wsparcia również w ramach funkcjonujących w jego strukturach komórek organizacyjnych, tj.:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej;
- Klub Integracji Społecznej;
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej;
- Ośrodek Readaptacji Społecznej „Szansa”;
- Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych;
- Mieszkania Treningowe i Wspomagane;
- Domy Dziennego Pobytu „Złota Jesień”; „Magda-Maria”; „Malinka” wraz z filią „Dom Nad Odrą”;
- Centrum Informacyjno-Edukacyjne „Senior w Opolu”;
- Centrum Aktywizacji Społecznej;
- Dział Opieki Nad Rodziną i Dzieckiem.

Ponadto w systemie pomocy społecznej w Mieście Opolu funkcjonują:

- Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Opolu,
- Dom Pomocy Społecznej prowadzony w Opolu przez Zgromadzenie Sióstr św. Jadwigi,
- Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Pielęgniarek Trzeciego Zakonu Regularnego św. Franciszka,
- Miejski Ośrodek Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym w Opolu,
- Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Magnolia” w Opolu,
- Środowiskowy Dom Samopomocy Dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi prowadzony przez Fundację Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym w Opolu.

---

² Statut Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu.

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności obejmuje: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej. W ww. dokumencie znajdują się wszystkie najważniejsze informacje dot.: sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia gminy Opole. W 2023r. pomocą społeczną objęto 2283 rodziny w tym 132 rodzin wychowujących dzieci. Klienci korzystający z pomocy po raz pierwszy (nowe środowiska) to 228 rodzin co stanowi 9,9% wszystkich korzystających.

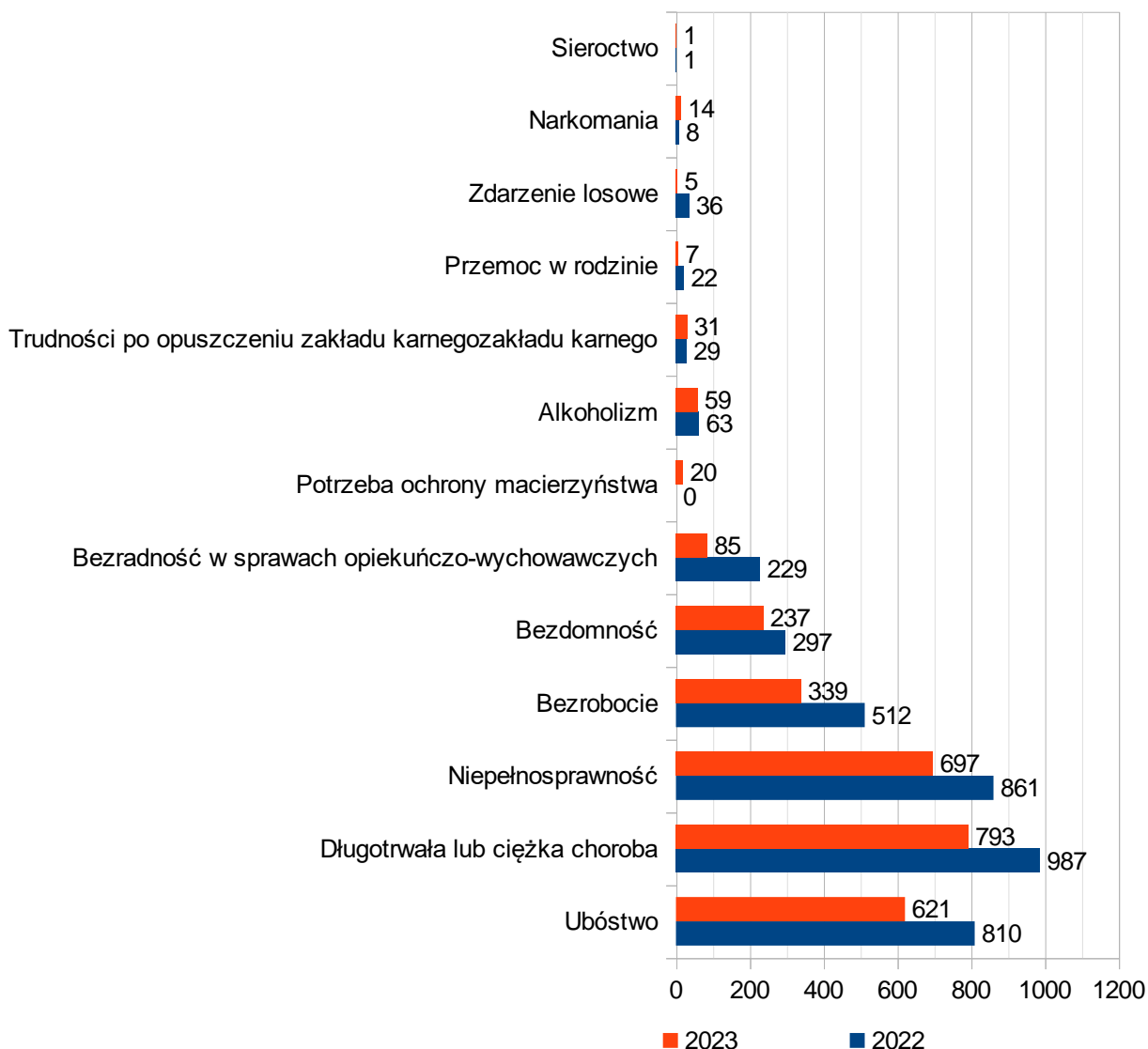
Główne powody korzystania z pomocy społecznej w 2023r., to:

1. podeszły wiek (29%),
2. długotrwała choroba (12%),
3. niepełnosprawność (12%),
4. brak możliwości zapewnienia opieki członkom rodziny (8%),
5. utrata pracy (15%),
6. nowe rodziny zamieszkałe w Opolu (17%),
7. inna (brak schronienia, opuszczenie DPS, opuszczenie zakładu karnego, przemoc w rodzinie (7%).

W 2023 r. usamodzielniało się 171 rodzin. Usamodzielnienie wynikało z:

1. podjęcia pracy zarobkowej (22%),
2. uzyskania świadczeń emerytalno- rentowych (16%),
3. poprawy sytuacji rodzinnej, dochodowej, zmiany miejsca zamieszkania (13%),
4. pomocy rodziny (11%),
5. odmowy współpracy z pracownikiem socjalnym (2%).
6. głównym jednak powodem opuszczenia systemu pomocy społecznej był zgon podopiecznego (36 %).

Porównanie powodów trudnej sytuacji życiowej

Analiza dokonana na podstawie danych z kilku ostatnich lat wskazuje, że za główny powód trudnej sytuacji życiowej, skłaniający do korzystania przez podopiecznych MOPR z pomocy społecznej należy uznać przede wszystkim: długotrwałą i ciężką chorobę (793 rodzin), niepełnosprawność (697 rodzin), ubóstwo (621 rodzin) a także bezrobocie (339 rodzin) i bezdomność (237 osób).

Problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego wystąpił w 85 rodzinach, w zdecydowanej większości w rodzinach niepełnych. Powyższe dane wskazują, że powody przyznania pomocy w 2023 roku były porównywalne do roku poprzedniego.

Powody przyznawania pomocy w latach 2018 – 2023

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ubóstwo	779	759	809	750	810	621
Sieroctwo	1	0	0	0	1	1
Bezdomność	298	308	311	298	297	237
Bezrobocie	539	447	496	468	512	339
Niepełnosprawność	804	776	819	731	861	697
Długotrwała lub ciężka choroba	946	968	1016	921	987	793
Przemoc w rodzinie	24	23	21	14	22	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa	49	42	33	24	0	20
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	154	144	143	113	229	85
Rodziny wielodzietne	12	7	10	9	31	3
Rodziny niepełne	95	92	92	68	121	43
Trudności po opuszczeniu zakładu karnego	43	36	52	38	29	31
Alkoholizm	65	75	66	82	63	59
Narkomania	12	11	14	16	8	14
Zdarzenia losowe	3	5	403	5	36	5

W roku 2023 r. wzrosły wydatki na zadania własne gmin i powiatów. Zasiłki okresowe, celowe i stałe są najpowszechniejszymi świadczeniami pieniężnymi przyznawanymi przez ośrodek. Natomiast wśród świadczeń niepieniężnych najpowszechniejsze są usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania oraz posiłki przyznawane w ramach programu wieloletniego „Posiłek w domu i w szkole”.

Największe wydatki w 2023 r. zostały poniesione z tytułu odpłatności gminy za podopiecznych umieszczonych w domach pomocy społecznej i stanowiły one 12.810.387 zł (51 % ogółu analizowanych wyżej wydatków). Kolejne pod względem wielkości są wydatki w kwocie 4.644.712 zł przeznaczone na pomoc w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób, wymagających takiego wsparcia.

Na zadania zlecone gminie wydatkowano ogółem 98.154 zł dotacji celowej z budżetu państwa, głównie z przeznaczeniem na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych w miejscu ich zamieszkania. W 2023 roku pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, świadczonych na podstawie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego objęto 3 osoby, koszt realizacji tego zadania wyniósł 13.860 zł. Ponadto w ramach realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, ze wsparcia w formie usług świadczonych w dwóch Środowiskowych Domach Samopomocy (pobyt dzienny) korzystało 149 osób z zaburzeniami psychicznymi. Wydano łącznie 149 decyzji kierujące osoby do ŚDS.

Pomoc rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym:

Lp.	Rodzaj wsparcia	2019	2020	2021	2022	2023
1	Świadczenie pracy socjalnej, specjalistycznego poradnictwa udzielanego przez prawników, psychologów, terapeutów.	Specjalistyczne poradnictwo: <ul style="list-style-type: none"> • prawne – 1420 dla 931osób; •psychologiczne – 2063 dla 1120 osób; • dla ofiar przemocy – 928dla 276 osób; • praca socjalna – 3148rodzin. 	Specjalistyczne poradnictwo: <ul style="list-style-type: none"> • prawne 1227 dla 1053 osób; • psychologiczne 1464 dla 1070 osób; • dla ofiar przemocy 945 dla 258 osób; • praca socjalna - 2858 rodzin. 	Specjalistyczne poradnictwo: <ul style="list-style-type: none"> • prawne 1470 porad dla 1031 osób; • psychologiczne 1842 porady dla 1128 osób; • praca socjalna 2709 rodzin. 	Specjalistyczne poradnictwo: <ul style="list-style-type: none"> • prawne - 1238 porad dla 773 osób; • psychologiczne - 2416 porad dla 773 osób; • praca - socjalna 4071 rodzin. 	Specjalistyczne poradnictwo: <ul style="list-style-type: none"> • prawne - 801 porad dla 734 osób • psychologiczne - 2164 porad dla 1200 osób; • praca - socjalna 2283 rodzin.
2	Udzielanie pomocy finansowej w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych i celowych specjalnych	Pomoc finansową otrzymało 1123 osób (rodzin)	Pomoc finansową otrzymało 1462 osoby (rodziny)	Pomoc finansową otrzymało 1028 osób (rodzin)	Pomoc finansową otrzymało 837 osób (821 rodzin)	Pomoc finansową otrzymało 1256 osób (1246 rodzin)
3	Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze	467 osoby	489 osób	455 osób	412 osób	383 osób
4	4 domy dziennego pobytu, domy samopomocy, domy pomocy społecznej	Do domów dziennego pobytu skierowano 977 osób. Z usług Centrum Informacyjno - Edukacyjnego „Senior w Opolu” skorzystało 7000 osób. Do środowiskowego domu pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi skierowano 144 osoby. Do domów pomocy społecznej skierowanych zostało 99 osób.	Do domów dziennego pobytu skierowano 770 osób. Z usług Centrum Informacyjno - Edukacyjnego „Senior w Opolu” skorzystało 23000 seniorów. Do środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi skierowano 148 osób. Do domów pomocy społecznej skierowanych zostało 91 osób.	Z usług Centrum Informacyjno - Edukacyjnego „Senior w Opolu” skorzystało około 7 000 osób. Przy Centrum Seniora prowadzona jest również darmowa wypożyczalnia sprzętu (kule, wózki inwalidzkie, chodziki, balkoniki, rowery stacjonarne itp.) Do domów dziennego pobytu skierowano 725 osób. Do środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi skierowano 155 osób. Do domów pomocy	Z usług Centrum Informacyjno Edukacyjnego- „Senior w Opolu” skorzystało około 7 000 osób. Przy Centrum Seniora prowadzona jest również darmowa wypożyczalnia sprzętu (kule, wózki inwalidzkie, chodziki, balkoniki, rowery stacjonarne, itp.). Realizowane są projekty wspierające osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Z domów dziennego pobytu skorzystało 776 osób. Ze środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystało 150 osób. Z domów pomocy społecznej skorzystało 268 osób.	Z usług Centrum Informacyjno Edukacyjnego - „Senior w Opolu” skorzystało około 7 000 osób. Przy Centrum Seniora prowadzona jest również darmowa wypożyczalnia sprzętu (kule, wózki inwalidzkie, chodziki, balkoniki, rowery stacjonarne, itp.). Realizowane są projekty wspierające osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Z domów dziennego pobytu skorzystało 794 osób. Ze środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystało 149 osób. Do domów pomocy społecznej skierowanych zostało 98 osób. Do 31 grudnia 2023 r. w DPS-ach przebywało 311 osób.

				społecznej skierowane zostały 92 osoby a umieszczono 82 osoby.		
5	Akcja „Podaruj” przekazywanie używanych mebli, sprzętu AGD	24 rodzin skorzystało ze sprzętu (82 sztuki sprzętów i kompletów mebli) pozyskanego od darczyńców	53 rodziny skorzystały z różnego rodzaju pomocy rzeczowej (meble, sprzęt AGD, nowy wózek inwalidzki, komputery, odzież, żywność)	11 rodzin skorzystało ze sprzętu (60 sztuki sprzętów i kompletów mebli) pozyskanego od darczyńców	10 rodzin skorzystało z 19 szt. sprzętu.	11 rodzin skorzystało z 18 szt. sprzętu.
6	Organizacja turnusów terapeutycznych dla rodzin borykających się z problemami uzależnienia i współuzależnienia	27 osób dorosłych i 7 dzieci	-	-	-	--
7	Realizacja rządowego programu dożywiania	Objętych programem było 1151 osób. W ramach pomocy 203 osób dorosłych i 44 dzieci otrzymywało gorące posiłki, a 948 osoby (rodziny) korzystały ze świadczeń pieniężnych na ten cel.	Objętych programem było 1187 osób. W ramach pomocy 206 osób dorosłych i 36 dzieci otrzymało gorące posiłki, a 990 osób (rodzin) korzystało ze świadczeń pieniężnych na ten cel.	Objętych programem było 990 osób. W ramach pomocy 184 osoby dorosłe i 13 dzieci otrzymało gorące posiłki, a 812 osób (rodzin) korzystało ze świadczeń pieniężnych na ten cel.	Objętych programem było 804 osoby. W ramach pomocy 146 osób dorosłych i 14 dzieci otrzymało gorące posiłki, a 661 osób (rodzin) korzystało ze świadczeń pieniężnych na ten cel.	Objętych programem było 745 osób. W ramach pomocy 138 osób dorosłych i 18 dzieci otrzymało gorące posiłki, a 614 osób (rodzin) korzystało ze świadczeń pieniężnych na ten cel.
8	Udzielanie porad przez Klub Integracji Społecznej (KIS)	272 porady - W ramach udzielonego wsparcia 19 osób podjęto zatrudnienie, 3 osoby realizowały staż zawodowy.	188 porad – w ramach udzielonego wsparcia 8 osób podjęto zatrudnienie.	72 osoby skorzystały z pomocy w poszukiwaniu pracy, udzielono 260 porad - W ramach udzielonego wsparcia 12 osób podjęto zatrudnienie, 2 osoby realizowały staż zawodowy.	72 osoby skorzystały z pomocy w poszukiwaniu pracy, udzielono 260 porad - W ramach udzielonego wsparcia 12 osób podjęto zatrudnienie, 2 osoby realizowały staż zawodowy.	95 osób skorzystało z pomocy w poszukiwaniu pracy, udzielono 310 porad - w ramach udzielonego wsparcia 12 osób podjęto zatrudnienie, 3 osoby realizowały staż zawodowy.
9	Program prac społecznie użytecznych	42 osoby wykonywały prace społecznie użyteczne.	39 osób skierowano do prac społecznie użytecznych.	42 osoby wykonywały prace społecznie użyteczne na rzecz miasta Opola.	42 osoby wykonywały prace społecznie użyteczne na rzecz miasta Opola.	40 osób wykonywało prace społecznie użyteczne na rzecz miasta Opola.

Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia w Mieście Opolu – 2023 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok 2023	Prognoza 2024
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	754	754	754
Liczba osób korzystających	2	1 058	1 069	1 069
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	2	12	8
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	116	116	116
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	9 727 161	10 201 685	11 070 153
W TYM:				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	124	124	124
Liczba osób korzystających	8	151	149	149
Liczba osób umieszczonych	9	25	20	21
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	2	12	8
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	49	47	47
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	3 376 473	3 754 243	3 590 192
DZIEENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach	13	470	470	470
Liczba osób korzystających	14	776	794	794
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia)	16	48	50	52
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	4 236 783	4 696 112	5 529 000

SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	30	30	30
Liczba osób korzystających	19	51	44	44
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	12	12	12
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	1 312 905	1 751 330	1 950 961
OGRZEWALNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	18	18	18
Liczba osób korzystających	24	57	142	142
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	2	2	2
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	138 491	271 337	302 270
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	27	84	84	84
Liczba osób korzystających	28	127	103	103
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	5	5	5
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	662 509	615 332	685 500
POZOSTAŁE ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA:				
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem		310	258	224
w tym: liczba miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego	32	x	0	4
Liczba osób korzystających		320	255	260
w tym: liczba osób korzystających z usług wsparcia krótkoterminowego	33	X	0	19

Liczba osób umieszczonych	34	61	27	30
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	42	17	19
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	23	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	37	184	146	146
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	38	17 073 820	16 298 766	17 034 286
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	39	10	10	10
Liczba osób korzystających	40	8	7	9
Liczba osób umieszczonych	41	9	7	10
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	42	3	0	3
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	43	3	3	3
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	44	235	235	235
Liczba osób korzystających	45	122	156	156
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	46	52	56	56
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	47	2 370 194	2 778 248	2 778 000
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	48	68	68	68
Liczba osób korzystających	49	64	68	68
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	50	62	58	60
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek	51	5 751 681	6 252 565	6 639 000

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	52	83	119	102
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	53	35	35	35
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	54	26	24	24
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	55	1 007 738	1 149 408	1 350 000
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	56	3	3	3
Liczba osób korzystających	57	1 737	2 301	2 350

Opracowano na podstawie danych z oceny zasobów pomocy społecznej za 2023 r.

3. Bezdomność

Bezdomność jest bardzo złożonym i niewątpliwie jednym z najtrudniejszych do rozwiązania problemów społecznych. Praktycznie niemożliwym jest opracowanie jednego, przystającego do potrzeb wszystkich osób doświadczających bezdomności, sposobu rozwiązywania tego problemu w skali lokalnej. Niezbędne są zatem kompleksowe systemy pomocy, uwzględniające różnorodność osobistych problemów składających się na doświadczaną bezdomność, charakterystykę socjodemograficzną indywidualnych odbiorców pomocy oraz lokalną skalę zjawiska bezdomności, specyfikę danej gminy i jej zasoby. Niezbędnym do skutecznego wsparcia osób, które znalazły się w kryzysie bezdomności jest podejmowanie i realizacja rozwiązań na poziomie zarówno państwa jak i regionu oraz gmin działających także we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami.

System wsparcia osób bezdomnych w Mieście Opolu opiera się na działalności miejskich jednostek organizacyjnych oraz organizacji wspierających system poprzez swoją działalność statutową.

Osoby bezdomne przebywające na terenie Miasta Opola mogą zostać objęte:

- ✚ **wsparciem w miejscu przebywania, w ramach tzw. streetworkingu,**
- ✚ **pomocą rzeczową w postaci żywności, odzieży, środków higieny osobistej,**
- ✚ **schronieniem w placówkach,**
- ✚ **poradnictwem specjalistycznym, m.in. w zakresie uzależnień,**
- ✚ **pomocą socjalną** umożliwiającą zaplanowanie kompleksowych działań w celu pokonania bezdomności,
- ✚ **pomocą prawną,** która umożliwia uregulowanie ich sytuacji lokalowo-finansowej,
- ✚ **edukacją,** zarówno w zakresie wzmocnienia szans na rynku pracy jak i nabycia niezbędnych kompetencji społecznych,
- ✚ **działalnością motywującą,** która ma doprowadzić do zmiany sposobu życia.

Wiodącą jednostką udzielającą wszechstronnego wsparcia osobom bezdomnym jest **Miejski Ośrodek Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym w Opolu**. Działalność jednostki realizowana była w 2023 r. w formach wynikających z ustawy o pomocy społecznej: noclegowni (dla kobiet i dla mężczyzn), ogrzewalni, schroniska z usługami opiekuńczymi wraz z wyznaczonymi miejscami

schroniskowymi oraz izby wytrzeźwień, funkcjonującej na bazie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do dnia 31 marca 2023 r.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym jest realizowany 3 stopniowy program wychodzenia z bezdomności.

- **I stopień:** ogrzewalnia, umożliwia interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach, wyposażonych w co najmniej miejsca siedzące, czynna w okresie zimy, wyposażona w krzesła, dystrybutor zimnej i ciepłej wody. Osoby bezdomne mogą skorzystać z pomieszczeń sanitarnych, dokonać toalety oraz wymienić zabrudzoną odzież na czystą.
- **II stopień:** noclegownia, zapewnia przez cały rok schronienie na elementarnym poziomie, w postaci miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu czynna od 16.00 do 8.00, z możliwością przedłużenia przebywania w przypadku złych warunków atmosferycznych. Osoby korzystające mają udostępnione miejsce do spania, mogą dokonywać czynności higieniczno-sanitarnych, w nagłych przypadkach mogą skorzystać z porady lekarskiej. W standardzie jest infrastruktura umożliwiająca spożycie posiłku oraz zapewnienie gorącego napoju.
- **III stopień:** wyznaczone miejsca schroniskowe w ramach schroniska z usługami opiekuńczymi, zapewniają osobom bezdomnym, gotowym do współpracy i rozwiązywania swoich problemów życiowych, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmocnienie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

Schronisko z usługami opiekuńczymi natomiast zaspokaja potrzeby niesamodzielnych osób bezdomnych, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a jednocześnie nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy. Dzięki tej ofercie niesamodzielne osoby bezdomne mogą skorzystać ze świadczenia usług opiekuńczych, a także oczekiwać na umieszczenie w DPS. Schronisko z usługami opiekuńczymi daje szansę na rehabilitację i poprawę stanu zdrowia, pozwala na samodzielne funkcjonowanie, a tym, których stan zdrowia nie uległ poprawie i pozytywnemu rokowaniu, jest miejscem oczekiwania na miejsce w domu pomocy społecznej bądź hospicjum.

W 2022 roku Miasto Opole podjęło działania zmierzające do reorganizacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym, polegające na zmianie jego struktury organizacyjnej, w tym likwidacji Izby Wytrzeźwień.

W dniu 24 listopada 2022 r. Rada Miasta Opola podjęła uchwałę Nr LXIV/1144/22 w sprawie nadania statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym, uwzględniającą powyższe zmiany:

- **z dniem 1 stycznia 2023 r.** weszła w życie zmiana polegająca na połączeniu komórek organizacyjnych – schroniska z usługami opiekuńczymi (na 25 miejsc) ze schroniskiem bez usług opiekuńczych (na 5 miejsc); funkcjonuje jedna komórka organizacyjna – schronisko z usługami opiekuńczymi, z miejscami bez usług opiekuńczych, łącznie na 30 miejsc.
- **z dniem 1 kwietnia 2023 r.** weszła w życie likwidacja Izby Wytrzeźwień.

Dane statystyczne za 2023 rok:

- + Do dnia 31.03.2023 r. zostało przyjętych do Izby Wyrzeźwień w celu wyrzeźwienia 551 osób, w tym 2 osoby nieletnie;
- + W Miejskim Ośrodku Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym w 2023 r. udzielono schronienia 289 osobom bezdomnym, z czego 258 osób stanowili mężczyźni a 31 osób to kobiety. Ogólna liczba osobodni pobytów w Ośrodku wynosiła 25 140 osobodni;
- + W 2023 roku ze schronienia w Ogrzewalni skorzystały 142 osoby bezdomne co stanowi 1 986 osobodni;
- + W noclegowni w 2023 roku przebywało 75 mężczyzn i 28 kobiet, co razem stanowi 103 osoby. Ogólna liczba zrealizowanych osobodni w 2023 roku w noclegowni wynosi 13 529;
- + W 2023 r., z wyznaczonych miejsc schroniskowych skorzystało 6 mężczyzn i zostało zrealizowanych 1 132 osobodni;
- + W 2023 roku ze schroniska z usługami opiekuńczymi skorzystało 38 osób w tym 33 mężczyzn i 5 kobiet i zostało zrealizowanych 8 493 osobodni;

W wyniku pracy działu profilaktyczno – terapeutycznego:

- 8 osób usamodzielniało się i opuściło tut. Ośrodek;
- 7 osób zostało umieszczonych w DPS;
- większość mieszkańców było zarejestrowanych w PUP;
- wszyscy stali mieszkańcy Ośrodka posiadają ubezpieczenie zdrowotne;
- 1 osoba podjęła pracę o charakterze stałym;
- 63 osoby skierowano na leczenie odwykowe z czego 49 osób z ZZA, 9 osób uzależnionych od narkotyków i 4 osoby uzależnione od hazardu; na dzień dzisiejszy 9 osób utrzymuje abstynencję.

Miasto Opole oraz jego jednostki organizacyjne podejmują liczne działania, które mają na celu zapobieganie zwiększeniu się skali bezdomności w Mieście, m.in. poprzez diagnozowanie sytuacji rodzin zalegających z płaceniem czynszu oraz szybkie interweniowanie w przypadku eksmisji rodzin z ich dotychczasowego mieszkania. Takie rodziny kierowane są do **Ośrodka Readaptacji Społecznej „Szansa”** przeznaczonego do czasowego pobytu rodzin oraz kobiet z dziećmi posiadających pozytywnie rozpatrzoną decyzję na lokal socjalny. Placówka zapewnia rodzinom schronienie, wsparcie socjalne i pomoc w odzyskaniu samodzielności, a także prowadzi szeroką działalność edukacyjną. W 2023 r. udzielono schronienia 82 osobom (33 rodzinom, w tym 44 dzieci). W 2023 r. 5 rodzin otrzymało mieszkanie z zasobów miasta, 3 rodziny dobrowolnie opuściły Ośrodek, 1 dziecko zostało umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej, 1 dziecko oddane zostało pod opiekę ojca biologicznego. W 2023 r. schronienie interwencyjne otrzymało 15 osób (5 rodzin wychowujących 8 dzieci). Oprócz realizacji podstawowego zadania, jakim jest zapewnienie schronienia osobom bezdomnym, prowadzono także działalność motywacyjno-readaptacyjną tj. prowadzenie pracy socjalnej skierowanej na pomoc rodzinom bezdomnym w odzyskaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie realizowaniu indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności. Działalność ta to m.in.:

- 1) pomoc w zaplanowaniu działań mających na celu rozwiązanie problemu bezdomności,
- 2) poradnictwo specjalistyczne,

- 3) pomoc prawna i socjalna,
- 4) działania edukacyjne mające na celu zwiększenie umiejętności społecznych,
- 5) diagnozowanie, bilansowanie potrzeb w zakresie pomocy ,
- 6) pomoc w wykorzystaniu możliwości, uprawnień klientów do poprawy sytuacji,
- 7) towarzyszenie w załatwianiu różnych spraw urzędowych i bytowych.

We współpracy z wolontariuszami w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026 prowadzono na terenie ośrodka świetlicę środowiskową dla dzieci i młodzieży czasowo mieszkających w ORS "SZANSA". W system wsparcia osób bezdomnych włączony jest także, działający w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu, **Ośrodek Interwencji Kryzysowej**, a także **Straż Miejska i Komenda Miejska Policji w Opolu**. Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej. Organizuje czasowy pobyt osobom bezdomnym z terenu miasta Opolu. W roku 2023 w Ośrodku Interwencji Kryzysowej udzielono 4750 specjalistycznych porad dla 2328 osób, było to poradnictwo:

- psychologiczne – 2164 porad dla 1200 osób;
- prawne - 801 porad dla 734 osób;
- pedagogiczne i socjalne – 1785 porad dla 394 osób.

W 2023 r. OIK w ramach zapewnienia schronienia wystawił 59 skierowań do MOPOBiU i „Szansy”. Pod stałą opieką OIK pozostawało 1098 podopiecznych.

Uzupełnieniem ustawowego systemu wspierania osób bezdomnych udzielanego przez miejskie instytucje jest działalność organizacji z sektora NGO, udzielających pomocy doraźnej, których celem jest świadczenie różnorodnych usług dla bezdomnych, w tym np. przekazywanie żywności lub odzieży, udzielanie pomocy medycznej, usług umożliwiających zachowanie higieny, wsparcie konsultacyjne, informacyjne i prawne, które świadczone są zarówno w ramach stosownych umów przy wsparciu finansowym jednostek samorządu terytorialnego jak również w ramach statutowej działalności, na mocy posiadanych zasobów i aktywności własnej tychże instytucji i organizacji. Działania te są realizowane w siedzibach tych organizacji oraz w ramach streetworkingu realizowanego w miejscach pobytu bezdomnych osób.

4. Działania na rzecz rodziny w Mieście Opolu podjęte w 2023

Głównym dokumentem określającym kierunki polityki prorodzinnej Miasta Opolu jest **Program „Opolska Rodzina” na lata 2019-2029**. Program „Opolska Rodzina" na lata 2019-2029 opracowano przede wszystkim z uwagi na niekorzystną sytuację demograficzną Miasta Opolu:

Przyrost naturalny ogółem								
	lata							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 (stan na 30.06.2023)
m.Opole³	71	110	15	1	-180	- 596	-223	-218

³ m. Opole - zmiana granic gminy z dniem 01.01.2017 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1134)

Urodzenia żywe ogółem								
	lata							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 (stan na 30.06.2023)
m.Opole	1 158	1 357	1 281	1 325	1 280	1106	1 131	468

Zgony ogółem								
	lata							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 (stan na 30.06.2023)
m.Opole	1 087	1 247	1 266	1 324	1 460	1702	1354	686

Stan ludności								
	według stanu w dniu							
	31.12							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 (stan na 30.06.2023)
m.Opole	118 722	128 140	128 137	128 035	127 540	126 775	126 458	126 094

Prognoza stanu ludności				
	2022	2023	2024	2025
m. Opole	114 350	113 631	112 893	112 138

Opracowano na podstawie otrzymanych danych z Urzędu Statystycznego w Opolu

Zadaniem Programu jest przede wszystkim wyznaczenie przyszłościowych kierunków postępowania Miasta Opola w zakresie działań prorodzinnych, prosenioralnych oraz wsparcia osób z niepełnosprawnościami – ze szczególnym uwzględnieniem ulg i zniżek. Wsparcie dla ww. grup stanowi priorytetowe zadanie Miasta Opola i wymaga podjęcia wieloaspektowych działań, w tym także działań wykraczających poza ustawowe zadania gminy. Celem głównym Programu jest promowanie wartości rodzinnych w społeczności lokalnej oraz kształtowanie wśród mieszkańców Miasta Opola właściwych postaw i zachowań, sprzyjających szeroko rozumianej integracji z osobami niepełnosprawnymi. Program przyczynia się również do wspierania rodziny w wypełnianiu podstawowych funkcji, tworzenia odpowiednich warunków do życia i rozwoju dziecka oraz samodzielnego, godnego i aktywnego życia seniorów oraz osób niepełnosprawnych. Program „Opolska Rodzina” został przyjęty do realizacji uchwałą Nr II/25/18 Rady Miasta Opola z dnia 6 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Programu „Opolska Rodzina” na lata 2019-2029, który jest dokumentem perspektywicznym, określającym kierunki prowadzonej polityki prorodzinnej.

- Uczestnikami Programu w 2023 r. byli:
  1. dzieci i młodzież do ukończenia 18 roku życia,
  2. osoby niepełnosprawne, od ukończenia 16 roku życia do ukończenia 25 roku życia legitymujące się orzeczeniem o stopniu lekkim lub umiarkowanym niepełnosprawności lub równoważnym orzeczeniem - w okresie obowiązywania tego orzeczenia,

3. osoby niepełnosprawne legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym orzeczeniem, bez ograniczeń wiekowych - w okresie obowiązywania tego orzeczenia,
  4. opiekunowie osób niepełnosprawnych legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym orzeczeniem - w okresie obowiązywania tego orzeczenia,
  5. seniorzy - kobiety od 60 roku życia oraz mężczyźni od 65 roku życia,
  6. uchodźcy z Ukrainy;
- Partnerami programu są firmy, instytucje i organizacje, które podpisały porozumienie z Miastem Opole na świadczenie usług dla uczestników programu „Opolska Rodzina” oferując zniżki dla posiadaczy Karty „Opolska Rodzina” oraz Karty „Opolski Senior”.
  - Szczegółowy zakres zadań określał harmonogram działań przyjęty do realizacji Zarządzeniem Nr OR- I.0050.54.2023 Prezydenta Miasta Opola z dnia 3 lutego 2023 r. w sprawie przyjęcia do realizacji harmonogramu działań na rok 2023 w ramach Programu „Opolska Rodzina” na lata 2019- 2029.

A) Karta „Opolska Rodzina” oraz „Opolski Senior”

W okresie sprawozdawczym tj. od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. zostało wydanych **2708 Kart „Opolska Rodzina”, w tym 134 karty dla mieszkańców gminy Komprachcice oraz 769 kart dla uchodźców wojennych z Ukrainy.**

Dane statystyczne dot. Karty „Opolska Rodzina”

Dane statystyczne dot. wydanych Kart „Opolska Rodzina”	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba wydanych Kart „Opolska Rodzina”	14 866	1065	1955	4412	2708
Liczba wydanych Kart „Opolska Rodzina” dla osób niepełnosprawnych w tym:	193	6	11	10	16
dla osób niepełnosprawnych legitymujących się orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności lub równoważnym orzeczeniem - w okresie obowiązywania tego orzeczenia	2	0	1	3	0
dla osób niepełnosprawnych legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym orzeczeniem - w okresie obowiązywania tego orzeczenia	19	0	2	2	2
dla osób niepełnosprawnych legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym orzeczeniem - w okresie obowiązywania tego orzeczenia	99	6	8	5	14
dla dzieci niepełnosprawnych do 16 roku życia	73	0	0	0	0
Liczba wydanych Kart „Opolska Rodzina” dla mieszkańców gminy Komprachcice	940	69	80	141	134
Liczba wydanych Kart „Opolska Rodzina” dla uchodźców wojennych z Ukrainy	0	0	0	2286	769

W 2023 r. zostało **wydanych 1662 Kart „Opolski Senior” dla mieszkańców Miasta Opola oraz 99 kart dla mieszkańców gminy Komprachcice.**

Dane statystyczne dot. Karty „Opolski Senior”

Dane statystyczne dot. wydanych Kart „Opolski Senior”	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022	2023
Liczba wydanych Kart „Opolski Senior”	3 720	979	1476	2185	1662
Liczba wydanych Kart „Opolski Senior” dla mieszkańców gminy Komprachcice	366	32	33	77	99

Wydział Polityki Społecznej tut. Urzędu oraz Centrum Informacyjno - Edukacyjne „Senior w Opolu” pozyskali do współpracy partnerów Kart, tj. przedsiębiorców, instytucje, organizacje oferujące ulgi i zniżki dla posiadaczy Karty „Opolska Rodzina”. **Na koniec 2023 roku było 150 partnerów** ww. Kart z którymi podpisano stosowne porozumienia.

Łącznie, w ramach Karty „Opolska Rodzina” oraz Karty „Opolski Senior” sprzedaż biletów w jednostkach/obiektach miejskich przedstawia się następująco:

Lp.	Ogółem	W ramach Karty „Opolska Rodzina”	W ramach Karty „Opolski Senior”	Łącznie Karta „Opolska Rodzina” oraz Karta „Opolski Senior”
2019	644 095	64 657	21 599	86 256
2020	345 575	37 109	7 268	44 377
2021	555 267	49 364	9 504	58 868
2022	645 514	71 285	20 234	91 519
2023	585 740	70 306	15 436	85 742

B) Rozwój instytucji opieki nad małymi dziećmi w wieku do lat 3

Od 2014 roku obserwuje się zwiększenie dostępności miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat 3. Ma to związek m.in. z obowiązującymi uchwałami Rady Miasta Opola w przedmiotowym zakresie (możliwość udzielania dotacji dla podmiotów niepublicznych) oraz możliwościami pozyskania zewnętrznych środków finansowych.

W roku 2023 dotację otrzymywało 17 podmiotów niepublicznych:

✓ **Niepubliczne żłobki:**

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba niepublicznych żłobków	10	12	13	16	17	19	19	22	25	23
Liczba miejsc w niepublicznych żłobkach	492	573	753	929	1169	1370	1390	1365	1636	1501

✓ **Publiczne żłobki:**

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba publicznych żłobków	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Liczba miejsc w publicznych żłobkach	404	404	429	435	468	468	468	468	468	468

C) Rozwój placówek oświatowych

W przedszkolach publicznych prowadzonych przez Miasto Opole w roku szkolnym 2022/23 łącznie funkcjonowało 179 oddziałów przedszkolnych, w tym 157 oddziałów ogólnodostępnych oraz 23 oddziały specjalistyczne, tj. 18 integracyjnych: 1 w PP nr 8, 1 w PP nr 28, 1 w PP nr 29, 2 w PPI nr 38, 7 w PPI nr 51, 4 w PP nr 54 i 2 w PP nr 63 oraz 5 specjalnych: 4 w PPS nr 53 i 1 w PPI nr 51. Łącznie do przedszkoli publicznych uczęszczało 4 170 dzieci. Edukacją w przedszkolach publicznych było objętych 88% dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat), zamieszkałych w Opolu, w tym 83% dzieci 3-letnich, 86% 4-latków, 91% 5-latków oraz 100% 6-latków. Edukacją przedszkolną objęte były też dzieci 7-letnie i starsze, wymagające dalszego kształcenia specjalnego (łącznie 40 dzieci).

Dynamiczny rozwój gospodarczy miasta Opola przekłada się na potrzebę tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego. W dążeniu do stałej poprawy wskaźników jakości życia społecznego mieszkańców Miasta Opola, nieodzowne jest dbanie o dostęp do edukacji przedszkolnej i jej wysoki poziom. Zrealizowana w 2022 roku inwestycja - budowa nowego przedszkola w dzielnicy Malinka jest odpowiedzią na potrzeby Opolan - w listopadzie 2022 roku przy ul. Tarnopolskiej 121 otwarto nowo wybudowane Publiczne Przedszkole nr 63 dla 5 grup oddziałowych, w tym dla 2 grup integracyjnych: dla dzieci 3-4 letnich i 5-7 letnich.

Natomiast w odpowiedzi na olbrzymie zapotrzebowanie na miejsca przedszkolne na Zaodrze, w roku 2022 przy ul. Krapkowickiej rozpoczęto budowę kolejnego przedszkola o bardzo innowacyjnym proekologicznym projekcie. **Publiczne Przedszkole nr 64 zostało otwarte w listopadzie 2023 roku przy ul. Krapkowickiej 12D.** Przedszkole zapewnia opiekę dla 5 grup oddziałowych, czyli 120 dzieci.

Placówka posiada duże przestronne sale dydaktyczne z odrębnymi toaletami. Sale wyposażone są w nowoczesny sprzęt dydaktyczny, między innymi w tablice interaktywne, zabawki, pozwalające na rozwijanie zainteresowań dzieci, a także wpływające na ich wszechstronny rozwój. Sale dostosowane

są do potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Przedszkole dysponuje także dużą salą do zajęć ruchowych, wyposażoną w sprzęt do integracji sensorycznej; może ona pełnić także rolę sali teatralnej. W przedszkolu funkcjonują gabinety dla specjalistów: logopedy, psychologa i pedagoga specjalnego. Przedszkole dysponuje własną kuchnią, gdzie przygotowywane są zdrowe posiłki. Na terenie przedszkola znajduje się duży ogród, wyposażony w liczne sprzęty ogrodowe dostosowane do młodszych, jak i starszych dzieci.

Nawierzchnia poliuretanowa zapewnia bezpieczeństwo i chroni przed urazami. Duże tarasy w słoneczne, ciepłe dni pozwalają na prowadzenie zajęć na świeżym powietrzu. Przedszkole jest placówką ekologiczną, która przy pozyskiwaniu energii cieplnej i elektrycznej wykorzystuje odnawialne źródła energii (panele fotowoltaiczne, pompa ciepła). Przedszkole nie posiada barier architektonicznych. Na terenie przedszkola wydzielono parking dla samochodów osobowych i miejsce postojowe dla rowerów, co umożliwi bezpieczne i sprawne zaprowadzenie i odebranie dziecka z placówki. Przedszkole powstało m.in. dzięki dofinansowaniu Fundacji Leroy Merlin.

Szczegółowe dane dotyczące działań i rozwoju placówek oświatowych znajdują się w sprawozdaniu z realizacji Programu „Opolska Rodzina” na lata 2019-2029 za 2023 r.

D. Rozwój pieczy zastępczej

W celu ustalenia priorytetów i strategii Miasta Opola w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Rada Miasta Opola przyjęła Uchwałę Nr XLIX/929/21 z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Opolu na lata 2022 – 2024, który stanowi kontynuację Programu na lata 2019 -2021.

Pieczą zastępczą sprawowana jest w formach:

- rodzinnej;
- instytucjonalnej.

Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny i opieki nad dzieckiem, a także zadania powiatu w ramach rodzinnej pieczy zastępczej Prezydent Miasta Opola wykonuje za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu (dalej: MOPR w Opolu), będącego jednocześnie organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast zadania powiatu w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej Prezydent Miasta Opola realizuje poprzez Centrum Obsługi Administracyjnej

Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Opolu (dalej: COAPOW w Opolu).

Szczegółowe informacje dot. realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej w 2023 r. zostały przedstawione w Sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej w 2023 r. oraz informacji o potrzebach w tym zakresie.

Główne dane statystyczne za 2023 r.:

W wyniku pracy 7 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z rodzinami zastępczymi w związku z realizowanymi zadaniami wynikającymi z pieczy zastępczej, osiągnięto następujące efekty:

- ✚ koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wykonywali pracę na rzecz 137 rodzin zastępczych;
- ✚ w 2023 roku w rodzinnej pieczy zastępczej wychowywało się 197 dzieci;

Ponadto koordynatorzy informowali o miejscach, gdzie mogą uzyskać specjalistyczną pomoc w sytuacjach tego wymagających na terenie miasta. Za pośrednictwem koordynatorów lub w uzgodnieniu z nimi, rodziny zastępcze wraz z dziećmi skorzystały z następujących form pomocy specjalistycznej:

- porady prawne: 20 rodzin zastępczych;
- terapeuta: 9 rodzin wraz z dziećmi;
- terapeuta integracji sensorycznej: 3 rodziny wraz z dziećmi;
- psycholog: 24 rodziny wraz z dzieckiem;
- psychiatra: 11 rodzin wraz z dziećmi;
- logopeda: 9 rodzin wraz z dziećmi;
- rehabilitant: 9 rodzin wraz z dziećmi;
- mediator: 3 rodziny wraz z dziećmi.

- ✚ W 2023 r. rodziny przeżywające trudności opiekuńczo – wychowawcze korzystały ze wsparcia asystenta przy współpracy z pracownikiem socjalnym. Trzech asystentów rodziny pracowało z 47 rodzinami, w których wychowywało się 90 dzieci (w tym 16 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – rodzinnej lub instytucjonalnej).

W 2023 r. na terenie m. Opola funkcjonowały 137 rodziny zastępcze w których przebywało 177 dzieci, zgodnie z poniższym podziałem:

Typy rodzin	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki przekazane rodzinom zastępczym na wynagrodzenia w roku 2023	Środki przekazane rodzinom zastępczym na koszty utrzymania dzieci w roku 2023
spokrewnione	87	110	brak wynagrodzenia	910 678,21
niezawodowe	40	53		616 484,48
zawodowe	5	14	244 505,26	144 632,75
<i>w tym:</i>				

o specjalistyczna	1	1	49 282,80	16 786,00
o pogotowie rodzinne	1	3	61 162,45	31 262,00
o rodzinny dom dziecka	0	0	0	0
Podsumowanie	132	177	354 950,51	1 719 843,44

Średnia wysokość wynagrodzenia dla rodziny zastępczej zawodowej w ostatnich latach kształtowała się odpowiednio:

- 3 593,70 zł brutto miesięcznie za okres do marca 2020 r.,
- 3 809,32 zł brutto miesięcznie za okres od kwietnia 2020 r. do lutego 2021 r.
- 4 584,49 zł brutto miesięcznie za okres od marca 2021 r.
- 5 093,85 zł brutto miesięcznie w 2022 r.

W 2023 roku obowiązująca średnia wysokość wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych wyniosła 5.500,00 zł (kwota brutto z pochodnymi - 6.202,90 zł).

W 2023 roku na podstawie postanowienia sądu w mieście Opolu w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczonych zostało łącznie 43 dzieci, z tego 20 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 14 w rodzinach niezawodowych, 5 w zawodowych, 4 w rodzinnym domu dziecka.

Rodzinną pieczę zastępczą w 2023 r. opuściło łącznie 24 dzieci z tego:

Powód	Liczba wychowanków
powrót do rodziny naturalnej	5
przysposobienie	2
przeniesienie do pieczy instytucjonalnej	0
przeniesienie do innej rodziny zastępczej	3
osiągnięcie pełnoletności i rozpoczęcie procesu usamodzielniania	14

Dane statystyczne dotyczące pracy asystenta rodziny:

Lp.	ASYSTENT RODZINY W GMINIE	
1.	Liczba asystentów w gminie	3
2.	Liczba rodzin, które skorzystały z usług asystenta	47
3.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną (w miesiącach)	21
4.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem	16
5.	Liczba rodzin, z którymi zakończono współpracę w tym z powodu:	15
		6

	<ul style="list-style-type: none"> osiągnięcie celu zaprzeszanie współpracy przez rodzinę brak efektów 	5 4
--	---	--------

Dane statystyczne dotyczące pracy koordynatora pieczy zastępczej:

Lp.	KOORDYNATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	
1.	Liczba koordynatorów	7
2.	Liczba rodzin zastępczych, z którymi pracowali koordynatorzy	137
3.	Liczba rodzin zastępczych aktualnie współpracujących z koordynatorem	124
4.	Liczba rodzin, którym udzielono poradnictwa specjalistycznego	74
5.	Liczba udzielonych porad w ramach poradnictwa specjalistycznego	138

Z uwagi na uproszczenie organizacyjne oraz oszczędność środków finansowych z dniem 1 stycznia 2013 r. przy ul. Dambonia 3 w Opolu została utworzona jednostka organizacyjna Miasta Opola – *Centrum Obsługi Administracyjnej Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Opolu*, powołana do wspólnej obsługi ekonomiczno – administracyjnej organizacyjnej placówek opiekuńczo – wychowawczych na terenie Miasta. W chwili obecnej w jej skład wchodzi następujące placówki:

Lp.	Nazwa placówki opiekuńczo - wychowawczej	Liczba miejsc w placówkach	Liczba dzieci przyjętych w 2020 r.	Liczba dzieci przyjętych w 2021 r.	Liczba dzieci przyjętych w 2022 r.	Średnia liczba dzieci w placówkach w roku 2020	Średnia liczba dzieci w placówkach w roku 2021	Średnia liczba dzieci w placówkach w roku 2022	Średnia liczba dzieci w placówkach w roku 2023
1.	„Dom Dziecka” w Opolu	14	5	1	8	14	14	14	14
2.	„Nasz Dom” w Opolu	12	8	2	5	14	11	10	12
3.	„Mój Dom” w Opolu	14	5	4	3	11	13	14	14
4.	„Dom Dziecka na Pasiece” w Opolu	14	5	6	16	11	13	12	14
5.	„Dom Dziecka na Wyspie” w Opolu	14	4	8	10	13	12	13	14
Suma		68	27	21	32	63	63	63	68

Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w poszczególnych latach:

Lp.	Nazwa Placówki	Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w roku 2020	Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w roku 2021	Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w roku 2022	Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w roku 2023
1.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Dom Dziecka” w Opolu	6 089,11	6 788,86	7 456,91	8 475,21
2.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Nasz Dom” w Opolu	5 157,81	6 448,99	7 325,41	
3.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Mój Dom” w Opolu	4 901,69	6 278,39	6 130,55	
4.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Dom Dziecka na Pasiece” w Opolu	7 551,79	8 945,32	9 399,41	
5.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Dom Dziecka na Wyspie” w Opolu	4 917,72	5 763,78	6 670,39	
SUMA		28 618,12	34 225,34	36 982,67	8 475,21

Zgodnie z Zarządzeniem nr OR-I.0050.1.54.2023 Prezydenta Miasta Opoli z dnia 13.03.2023 r. w sprawie ustalenia na 2023 rok średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Opolu, **w 2023 roku średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w:**

- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom Dziecka” w Opolu,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasz Dom” w Opolu,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Mój Dom” w Opolu,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom Dziecka na Pasiece” w Opolu,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom Dziecka na Wyspie” w Opolu

został uśredniony i wyniósł 8 475,21 zł.

Świadczenia pieniężne na rzecz wychowanków z rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych w 2023 roku

1) świadczenie pieniężne przyznane wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej:

Lp.	Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba wychowanków z rodzin zastępczych	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń w zł
1.	na usamodzielnienie	14	14	75.649,00
2.	na kontynuowanie nauki	31	240	152.039,45
3.	na zagospodarowanie	18	18	36.684,00
Podsumowanie			272	264.372,45

2) świadczenie pieniężne przyznane wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej:

Lp.	Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń w zł
1.	na usamodzielnienie	3	3	25.775,00
2.	na kontynuowanie nauki	15	103	70 633,09
3.	na zagospodarowanie	5	5	9.938,00
Podsumowanie			111	101.047,00

E) Rozwój placówek wsparcia dziennego

Placówki wsparcia dziennego funkcjonują od 1 stycznia 2012 roku na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a w szczególności rozdziału 3 ustawy „Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka”. Celem powyższej ustawy jest wspomaganie wychowawczej roli rodziny w integralnym rozwoju dziecka oraz przeciwdziałanie demoralizacji dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zaniedbanych wychowawczo. Ponadto w ramach wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Należy pamiętać, że zasadniczo pobyt w placówkach wsparcia dziennego będzie dobrowolny, jednak istnieje możliwość kierowania do nich dzieci przez sąd. Jednym z ważniejszych aspektów działalności placówek wsparcia dziennego w systemie wsparcia rodziny, poza oddziaływaniem opiekuńczym, wychowawczym i terapeutycznym wobec dzieci i młodzieży, jest praca z rodziną dziecka, problemów bowiem opiekuńczo-wychowawczych występujących u danego dziecka nie można rozpatrywać w oderwaniu od jego rodziny. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- + opiekuńczej;
- + specjalistycznej;
- + pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę poprzez działania animacyjne i socjoterapeutyczne;
- + łączonej.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej powinna zapewniać dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce oraz organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. Z kolei placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistycznej, obok funkcji opiekuńczej opisanej powyżej, powinna realizować również zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne oraz realizować indywidualne programy korekcyjne, programy psychokorekcyjne lub psychoprofilaktyczne, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię. Placówka prowadzona w formie specjalistycznej powinna dostosować rodzaje specjalizacji, w tym rodzaj zajęć, do problemów dzieci, które są kierowane do tej placówki. Placówka wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej realizuje działania profilaktyczno - wychowawcze, w tym animacyjne i socjoterapeutyczne. Zajęcia realizowane są w środowisku otwartym – na ulicy, podwórku, boisku, w parku oraz w innych miejscach spotkań dzieci i młodzieży, tj. tam gdzie w wolnym czasie funkcjonują nieformalne grupy dziecięce i młodzieżowe. Warto pamiętać, że placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w połączonych formach,

i że struktura danej placówki powinna być określona w jej regulaminie. Wszystkie funkcjonujące na terenie miasta Opola placówki wsparcia dziennego działają na podstawie zezwolenia Prezydenta Miasta Opola.

Liczba placówek wsparcia dziennego:

Placówki wsparcia dziennego	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba placówek	14	14	14	13	13	13	12	11
łączna liczba miejsc	275	290	280	250	250	250	235	220
Dofinansowanie ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zł)	1 157 000	1 060 000	1 115 000	1 125 000	1 139 400	1 139 400	1 275 194	1 387 952

Placówki wsparcia dziennego z podziałem na formy:

Placówki wsparcia dziennego z podziałem na formy	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
łączna liczba placówek, w tym w formie:	14	14	14	13	13	13	12	11
opiekuńczej	5	5	5	5	5	5	5	6
specjalistycznej	4	4	4	3	3	3	3	1
Pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę	5	5	5	5	5	4	4	4

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Opola prowadzi monitoring funkcjonowania placówek wsparcia dziennego m.in. w zakresie zgodności wykształcenia osób zatrudnionych placówce z wymaganymi kwalifikacjami określonymi w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz z wykorzystania miejsc w placówce. Zgodnie z art. 28 ww. ustawy pod opieką 1 wychowawcy w placówce wsparcia dziennego w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15 dzieci. Maksymalna liczba dzieci mogących przebywać w danej placówce określona jest w opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opolu. Podmioty prowadzące placówki wsparcia dziennego środki finansowe przeznaczone na bieżącą działalność placówek otrzymały w wyniku otwartego konkursu ofert przeprowadzanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Środki te pochodzą z opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i przeznaczane są na realizację zadań ujętych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na dany rok kalendarzowy. Najważniejsze funkcje (zadania) realizowane przez świetlice są następujące:

opiekuńcza, wychowawcza, społeczna, a także terapeutyczna i profilaktyczna. Warto podkreślić, że są one ze sobą ściśle związane.

- ✚ *Funkcja opiekuńcza* wspiera rodzinę w zakresie zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i opieki na okres pobytu dziennego w placówce.
- ✚ *Funkcja wychowawcza* placówki obejmuje także pracę dydaktyczną z dzieckiem, czyli pomoc w odrabianiu zadań domowych i wyrównywanie braków edukacyjnych poprzez np. organizowanie korepetycji prowadzonych przez wolontariuszy.
- ✚ *Funkcja społeczna* placówki realizowana jest poprzez szeroką współpracę placówki z rodzinami wychowanków oraz środowiskiem lokalnym, tj. podmiotami i instytucjami wspierającymi proces wychowania dziecka (są to m. in. ośrodki kultury, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, szkoły, poradnie rodzinne, ośrodki pomocy społecznej, sądy dla nieletnich i inne). Funkcja społeczna świetlic przejawia się zatem w działalności wspierającej funkcjonowanie społeczne całej rodziny. Dlatego też w świetlicach oprócz pomocy i wsparcia wychowankom często udziela się porad, konsultacji oraz doradztwa rodzicom i opiekunom dzieci przy współpracy z lokalnymi instytucjami pomocowymi.
- ✚ *Funkcja terapeutyczna* placówki obejmuje organizowane w placówce zajęcia psycho i socjoterapeutyczne. Mają one na celu korektę niewłaściwych postaw społecznych i wzorców zachowania oraz kształtowanie właściwego stosunku wobec samego siebie i otaczającego świata. Jednocześnie oddziaływania terapeutyczne stanowią istotną część ogólnego procesu wychowania w placówce.

W świetlicach świadczona jest pomoc psychologiczna i socjoterapeutyczna. Dzięki placówkom dzieci mają miejsca, gdzie mogą odrabiać lekcje, korzystać z pomocy korepetycyjnej świadczonej przez wolontariuszy, brać udział w różnorodnych zajęciach np. na basenie, chodzić do kina, teatru, czy uczestniczyć w organizowanych wycieczkach. Bardzo ważnym elementem funkcjonowania świetlic jest dożywanie dzieci uczestniczących w zajęciach, najczęściej w formie podwieczorków osobiście przez nie przygotowywanych. Udział w zajęciach jest bezpłatny. We wszystkich świetlicach opracowano plan wychowawczy, prowadzono dzienniki zajęć zawierające imienny rejestr beneficjentów, listy obecności, tematyczny plan zajęć oraz harmonogram zajęć.

Od 2020 r. rozpoczęła się realizacja projektu „**Trudny Start, Lepsza Przyszłość 2**”- program wsparcia rodziny i pieczy zastępczej w mieście Opolu. Realizatorem projektu był Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu. **Okres realizacji: : 04.10.2020-28.02.2023.** Wartość globalna projektu: 355 075,00 zł, w tym wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego: 335 545,87 zł. Projekt był realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa VIII Integracja Społeczna, Działanie 8.1 Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych.

Do końca grudnia 2023 r. zrealizowano ostatnie z zaplanowanych działań projektowych:

- ✚ Zadanie Nr 1 –Koordynator w związku z wyjazdem dzieci na ferie zimowe przygotował karty kwalifikacyjne uczestnika wypoczynku zgodnie z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (Dz.U. 2016 poz. 452) oraz inną niezbędną dokumentację. Pracownicy socjalni przekazali propozycję ferii zimowych do Zakopanego i rozpoczęły zapisy do udziału 20 dzieci. W dniach 17-23.02.2023 r.

obyła się realizacja ferii zimowych do Zakopanego, w której udział wzięło 19 dzieci z rodzin zastępczych i rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze.

F) Tworzenie nowych oraz wykorzystanie istniejących miejsc wypoczynku i rekreacji umożliwiających rozwój aktywnych form spędzania czasu wolnego

- 1) **W zasobie zarządzanym przez Miejski Zarząd Lokali Komunalnych w Opolu znajduje się 65 placów zabaw** wraz z terenami rekreacyjno-wypoczynkowymi. Na ww. placach zrealizowano niezbędne remonty, naprawy, uzupełniono bądź dokonano wymiany zużytych urządzeń zabawowych oraz elementów małej architektury na łączną kwotę **99 925,20 zł**.

W ramach zadań powierzonych do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego, środków przekazanych przez Rady Dzielnic oraz środków z budżetu Miasta Opola 2023 r. zrealizowano następujące inwestycje:

- + doposażenie placu zabaw dla dzieci i dorosłych w Parku 800-lecia na kwotę 630 867,00 zł;
- + doposażenie terenu rekreacyjno - wypoczynkowego przy ul. Robotniczej na kwotę 14 000,00 zł;
- + doposażenie placu zabaw przy ul. Wiejskiej na kwotę 89 999,10 zł;
- + doposażenie terenu rekreacyjno - wypoczynkowego przy ul. Wilsona na kwotę 59 000,00 zł;
- + doposażenie terenu rekreacyjno - wypoczynkowego na os. im. Armii Krajowej (przy górcie) na kwotę 100 000,00 zł;
- + doposażenie terenu rekreacyjno - wypoczynkowego przy ul. A. Dambonia oraz przy ul. Prószkowskiej na kwotę 21 702,00 zł;
- + rewitalizacja boiska rekreacyjnego przy ul. Katowickiej- Dmowskieg-1 Maja na kwotę 377 610,00 zł;
- + rewitalizacja boiska do koszykówki przy ul. Pelargonii 12 (dzielnica Borki) na kwotę 27 603,66 zł;
- + odtworzenie placu zabaw po pożarze przy ul. Nysy Łużyckiej 9 w Opolu na kwotę 264 651,72 zł.

- 2) **Miejski Zarząd Dróg w Opolu** wykonał następujące inwestycje w 2023 r.:

- + „„Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 435, ul. Niemodlińskiej w zakresie poszerzenia chodnika od działki nr 69/6 do działki nr 81/2” - wybudowano chodnik o długości 100 m;
- + „Przebudowa ciągu pieszo-rowerowego wraz z odwodnieniem jezdni wzdłuż ul. Jagiełły (droga 454) na odcinku od mostu na rzece Mała Panew do skrzyżowania z ul. Wolności- przebudowano drogę dla pieszych i rowerów o długości 365 m;
- + „Budowa drogi dojazdowej wewnętrznej w dzielnicy Wójtowa Wieś” – wybudowano drogę oraz chodnik o długości 213 m;
- + „Budowa i przebudowa dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie miasta Opola w zakresie Przebudowa skrzyżowania ul. Nysy Łużyckiej – drogi wojewódzkiej nr 435 z ul. Luboszycką – drogą powiatową nr 1703 O i odcinka ul. Nysy Łużyckiej od ul. Luboszyckiej

do ul. Sienkiewicza” - wybudowano chodnik o długości 220 m i drogę dla rowerów o długości 27 m oraz sugerowane przejście dla pieszych;

- ✚ „Budowa i przebudowa dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie miasta Opola w zakresie „Rozbudowa ul. Zwierzynieckiej w Opolu” – poszerzono jezdnie oraz przebudowano chodnik o długości 120 m;
- ✚ „Budowa drogi dojazdowej do ul. Prószkowskiej wraz z budową przejścia dla pieszych ” – wybudowano drogę i chodnik o długości 46 m oraz przejścia dla pieszych z sygnalizacją świetlną;
- ✚ „Poprawa bezpieczeństwa pieszych poprzez budowę wyniesionego przejścia dla pieszych na ul. Gospodarczej w Opolu”;
- ✚ „Montaż aktywnych przejść dla pieszych - bezpieczny pieszy” - w zakresie zadania wykonano aktywne przejścia dla pieszych na ul. Wrocławskiej i ul. Spychalskiego w Opolu.

5. Główne działania Miasta na rzecz osób z niepełnosprawnościami w Opolu

Zgodnie z art. 35a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

W dniu 28 stycznia 2021 roku Rada Miasta Opola uchwałą Nr XXXV/721/21 przyjęła „Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Opolu na lata 2021-2025”. Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest głównym dokumentem służącym realizacji polityki społecznej Miasta Opola ukierunkowanym na pomoc osobom, które w wyniku różnego typu niepełnosprawności doświadczają ograniczeń w samodzielnym funkcjonowaniu i pełnieniu ról społecznych. Program skierowany jest do niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Opola i ich rodzin oraz instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się w mieście Opolu problematyką niepełnosprawności.

Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021 – 2025 jest kontynuacją wcześniej realizowanych miejskich programów na rzecz osób niepełnosprawnych i stanowi odpowiedź władz Miasta Opola na potrzeby niepełnosprawnych mieszkańców Opola.

Kierunki działania w ww. Programie zostały skonstruowane w taki sposób, aby mogły objąć swoim zakresem całą zbiorowość osób niepełnosprawnych niezależnie od rodzaju dysfunkcji, stopnia niepełnosprawności oraz źródła jej powstania. Program skierowany jest zarówno do osób dorosłych jak i dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością. Ponadto program kieruje się także do rodzin osób niepełnosprawnych, gdyż ich zaangażowanie ma decydujące znaczenie dla rozwiązywania problemów tych osób.

Realizatorami działań zdefiniowanych w ww. Programie są:

- + wydziały Urzędu Miasta Opola,
- + jednostki organizacyjne Miasta Opola,
- + organizacje pozarządowe,
- + Powiatowa Społeczna Rada Do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Opolu.

Szczegółowy zakres działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Mieście Opolu na 2023 r. został określony w Zarządzeniu Nr OR-I.0050.91.2023 Prezydenta Miasta Opola z dnia 15 lutego 2023 r. w sprawie przyjęcia Harmonogramu realizacji zadań na rok 2023 w ramach Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Opolu na lata 2021– 2025.

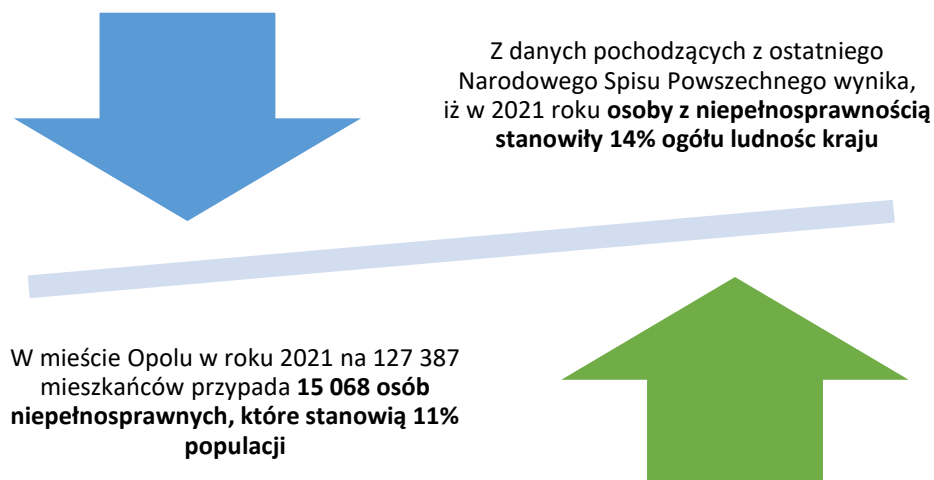
W Miejskim Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021 – 2025 zostało określonych **8 celów operacyjnych**:

- + Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie właściwego postrzegania powszechnego problemu niepełnosprawności;
- + Pomoc w zakresie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny;
- + Likwidacja barier architektonicznych, technicznych, transportowych oraz w komunikowaniu;
- + Wyrównywanie szans w dostępie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do nauki;
- + Zapewnienie podstawowych potrzeb socjalnych umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym;
- + Zapewnienie osobom niepełnosprawnym szerszego dostępu do rehabilitacji społecznej, kultury, sportu, rekreacji i turystyki;
- + Zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych;
- + Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Każdy cel został dodatkowo uszczegółowiony zadaniami, których realizacja ma umożliwić osobom niepełnosprawnym pokonanie barier architektonicznych, funkcjonalnych czy w komunikowaniu się. Możliwość aktywnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym jest uwarunkowana uprzednią likwidacją istniejących barier.

Szczegółowa informacja dot. realizacji celów operacyjnych w 2023 r. znajduje się w informacji o realizacji zadań ujętych w **Miejskim Programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Mieście Opolu na lata 2021-2025**.

Liczba osób z niepełnosprawnościami – na podstawie danych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w 2021

Do głównych działań Miasta Opolu na rzecz osób z niepełnosprawnościami można zaliczyć:

- Prowadzenie działań edukacyjno - informacyjnych mających na celu kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie właściwego postrzegania powszechnego problemu niepełnosprawności (m.in. realizacja Kampanii „Opole w Rytmie Życzliwości”, konkurs „Miejsca przyjazne Seniorom i Osobom Niepełnosprawnym”, Opolskie Dni Osób Niepełnosprawnych, Ogólnopolski Przegląd Piosenki Osób Niewidomych).
- Rehabilitacja zawodowa i społeczna
- Świadczenie usług transportowych dla niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Opolu mających trudności w poruszaniu się
- Dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół
- Realizacja Programów finansowanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
- Działalność Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych w Mieście Opolu
- Realizacja zadań wynikających z Ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Osoby dotknięte niepełnosprawnością mogą korzystać ze wsparcia licznych podmiotów prowadzących działalność na terenie Miasta Opola, m.in.:

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu,
- Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów,
- Środowiskowego Domu Samopomocy „Magnolia”,
- Miejskiego Centrum Świadczeń w Opolu,
- Miejskiego Centrum Wspomagania Edukacji w Opolu,
- Ośrodka Kompleksowej Rehabilitacji Fundacji Dom,
- Środowiskowego Domu Samopomocy Fundacji Dom,
- Warsztatu Terapii Zajęciowej Fundacji Dom,
- Zakładu Aktywizacji Zawodowej Fundacji Dom,
- Ośrodka Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Fundacji Dom,
- Centrum Rehabilitacji Osób z Dysfunkcją Wzroku INTEGRA,
- oraz innych organizacji pozarządowych, prowadzących kompleksową działalność wspierającą osoby z niepełnosprawnościami.

Określone do realizacji w Miejskim Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych cele operacyjne zostały w pełni zrealizowane i są kontynuowane w 2024 r.

Główne dane statystyczne za 2023 r.:

A. Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom z niepełnosprawnościami uczestnictwa w życiu społecznym. Przez uczestnictwo w życiu społecznym rozumie się możliwość pełnienia ról społecznych oraz pokonywanie barier w szczególności psychologicznych, architektonicznych, urbanistycznych, transportowych i w komunikowaniu się.

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, finansowane są w głównie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Środki przeznaczane są na dofinansowanie:

- uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów,
- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami,
- usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika.

Podział środków PFRON na zaopatrzenie osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny w latach 2019-2023:

Lp.	Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków zrealizowanych	Kwota realizacji zadania
1	2019	354	249	498.696,00 zł
2	2020	338	310	541 515,00 zł
3	2021	468	449	810 429,00 zł
4	2022	454	374	768 665,83 zł
5	2023	508	330	902 904,06 zł

Podział środków PFRON na dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w latach 2019 -2023:

Lp.	Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków zrealizowanych	Kwota realizacji zadania
1	2019	91	57	220 823,00 zł
2	2020	85	73	290 269,00 zł
3	2021	93	78	335 279,00 zł
4	2022	87	76	358 069,00 zł
5	2023	83	70	394 888,20 zł

Dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w latach 2019 - 2023:

Lp.	Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków zrealizowanych	Kwota realizacji zadania
1	2019	12	10	96 440,00 zł
2	2020	14	6	51 990,89 zł
3	2021	10	6	59 878,00 zł
4	2022	14	11	124 052,61 zł
5	2023	9	8	131 063,06 zł

Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, w latach 2019 - 2023:

Lp.	Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków zrealizowanych	Kwota realizacji zadania
4	2019	453	154	148 703,00 zł
5	2020	247	96	113 544,00 zł
6	2021	211	160	265 329,00 zł
7	2022	170	131	257 064,00 zł
8	2023	287	139	309 687,00 zł

B. Rehabilitacja zawodowa

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobom z niepełnosprawnościami uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia oraz awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkoleń zawodowych i systemu pośrednictwa pracy.

Do osiągnięcia powyższego celu niezbędne jest:

- dokonanie oceny zdolności do pracy (przeprowadzanie badań lekarskich i psychologicznych oraz ustalenie kwalifikacji, doświadczeń zawodowych, uzdolnień i zainteresowań),
- prowadzenie poradnictwa zawodowego,
- przygotowanie zawodowe uwzględniające perspektywy zatrudnienia,
- dobór odpowiedniego miejsca pracy i jego wyposażenie,
- określenie środków technicznych umożliwiających lub ułatwiających wykonywanie pracy.

Działalność Miasta Opola poprzez podległe jednostki oraz organizacje pozarządowe polega na:

- kierowaniu na szkolenia,
- kierowaniu na studia podyplomowe,
- kierowaniu na roboty publiczne,
- kierowaniu na prace społecznie użyteczne,
- kierowaniu na staże,
- dofinansowaniu podjęcia działalności gospodarczej,
- refundacji na utworzenie miejsc pracy,
- dofinansowaniu wynagrodzenia,
- tworzeniu miejsc reintegracji społecznej i zawodowej,
- prowadzeniu Warsztatów Terapii Zajęciowej,

W ramach programów aktywizacji zawodowej i społecznej osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, Powiatowy Urząd Pracy w Opolu w 2023 roku zrealizował następujące działania:

A. Pomoc finansowa w rozpoczęciu samodzielnej działalności gospodarczej

Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej otrzymały **2 osoby z niepełnosprawnością**, w tym:

- ze środków FP – 1 osoba;
- ze środków PFRON – 1 osoba.

B. Wsparcie readaptacji zawodowej osób niepełnosprawnych

🚧 Na staże zawodowe skierowano **9 osób z niepełnosprawnością**, które nabywały umiejętności praktyczne na stanowiskach pracy w zawodach:

- pracownik biurowy,
- opiekunka dziecięca,
- specjalista ds. social media,
- sprzątaczką,

- producent audycji radiowych.

Wśród organizacji, które umożliwiły odbycie stażu zawodowego znalazły się m.in.: Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Opole, Opolski Urząd Wojewódzki, Narodowy Fundusz Zdrowia w Opolu, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu, Indeks sp. z o.o., Tęczowa Kraina czy Sąd Okręgowy w Opolu:

- ze środków EFS – 8 osób,
- ze środków Funduszu Pracy – 1 osoba.

✚ Z możliwości uzupełnienia kwalifikacji zawodowych na kursach skorzystały **2 osoby z niepełnosprawnością**, z czego jedna osoba skorzystała ze szkolenia w ramach bonu szkoleniowego, w tym:

- ze środków Funduszu Pracy – 2 osoby.

✚ W ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie osoby bezrobotnej po 50 r. życia skierowano 1 osobę z niepełnosprawnością, w tym:

- ze środków Funduszu Pracy – 1 osoba.

✚ Pomoc w podjęciu zatrudnienia poza dotychczasowym miejscem zamieszkania, poprzez otrzymanie bonu na zasiedlenie, otrzymała 1 osoba z niepełnosprawnością, w tym:

- ze środków Funduszu Pracy – 1 osoba.

✚ W ramach prac społecznie użytecznych skierowano **11 osób z niepełnosprawnościami**, które wykonywały prace społeczne na rzecz miasta Opola, w tym:

- ze środków Funduszu Pracy – 11 osób.

C. *Poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych*

W 2023 roku udzielono **8** osobom z orzeczonym stopniem niepełnosprawności **indywidualnych porad zawodowych**, w ramach których wspierano klientów w rozwiązywaniu ich problemów zawodowych, dotyczących głównie wyboru/zmiany zawodu oraz doboru kierunku szkolenia/kształcenia, a także doboru najodpowiedniejszych form wsparcia realizowanych przez Urząd Pracy w Opolu. Ponadto motywowano do działania, monitorowano postępy w realizacji zaplanowanych działań zawodowych. Proces podejmowania decyzji zawodowych przez klientów wspierany był dostarczaniem przez doradcę zawodowego potrzebnych **informacji zawodowych** – z tej formy pomocy skorzystało **19** osób.

W **grupowej poradzie zawodowej** brały udział **11** osób – tematyka zajęć:

„Moje miejsce na rynku pracy” (3 osoby), „Aktywnie szukam pracy” (3 osoby), „Potrafię prezentować swoje kompetencje” (5 osób).

Z zajęć **grupowej informacji zawodowej** skorzystało łącznie **36** osób zarejestrowanych w PUP Opole, w tym:

- ✓ 18 osób zapoznano z wszystkimi formami wsparcia realizowanymi przez urząd pracy, w tym także z zasadami ubiegania się dotację na założenie własnej działalności gospodarczej,
- ✓ 6 osób zapoznano z realizowanym przez PFRON/ZUS/CIOP pilotażowym programem kompleksowej rehabilitacji dla osób z problemami zdrowotnymi pn. „Powrót do pracy – powrót do zdrowia”, w ramach którego możliwa była zmiana zawodu z powodów zdrowotnych,
- ✓ 11 osób poznało ofertę pozyskania dodatkowego wsparcia w aktywizacji zawodowej i podjęciu zatrudnienia w Fundacji AKTYWIZACJA, a także informacje o rodzajach rent i zasadach ubiegania się o nie w ZUS,

- ✓ 1 osoba poznała możliwości wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym przez Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Opolu, dowiedziała się, czym jest przedsiębiorczość społeczna oraz ekonomia społeczna, co to są spółdzielnie socjalne i jak je założyć.

D. Promocja zatrudnienia osób niepełnosprawnych, działania:

- ✓ udzielanie informacji, rozpowszechnianie ulotek i broszur informacyjnych;
- ✓ pracownicy PUP Opole aktywnie uczestniczyli w wydarzeniach na rzecz osób z niepełnosprawnościami:
  - II Targach Dostępności (6-7.06.2023 r., PFRON Opole) – w ramach Targów zorganizowano Konferencję pn.:
    - „Ku zatrudnieniu – dostępność środków KFS, EFS+, FP i PFRON dla pracodawców i przedsiębiorców”, a także „Randki z pracodawcami”, aby umożliwić nawiązanie relacji osób poszukujących zatrudnienia z pracodawcami,
  - konferencji „O pomocy dla zdrowia psychicznego” Urząd Miasta Opola (09.10.2023 r.),
  - konferencji „II Opolskie forum zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży” (15-16.11.2023 r., Uniwersytet WSB Merita Opole),
  - IV Kongresie „Choroby rzadkie u dzieci. Rehabilitacja społeczna.” (24.11.2023 r., PFRON Opole, Stowarzyszenie Ambasada Sukcesu).

E. Realizacja kompleksowego programu reintegracji społecznej i zawodowej „Centrum RE – Start”

Od początku 2023r. KIS kontynuuje realizację **kompleksowego programu reintegracji społecznej i zawodowej „Centrum RE – Start”**, który po zakończeniu finansowania z EFS realizowany jest w ramach budżetu Miasta Opola. Uczestnicy brali udział w treningu pracy w wymiarze 120 godzin miesięcznie, prowadzonym przez instruktorów reintegracji zawodowej w warsztacie krawieckim, stolarsko – tapicerskim i remontowo – budowlanym, nabywając nowych umiejętności zawodowych, odbudowując zdolność do samodzielnego świadczenia pracy i odpowiedzialności za nią. Osoby te pod nadzorem instruktorów wykonywały nieodpłatne usługi dla mieszkańców Opola w zakresie prac remontowych w ich mieszkaniach, napraw i przeróbek mebli, w tym tapicerowanych oraz drobnych przeróbek krawieckich. W ramach programu prowadzone były również działania aktywizacyjne w obszarach społecznym i zawodowym w formie warsztatów grupowych oraz sesji indywidualnych, prowadzonych przez specjalistów ds. aktywizacji społecznej i zawodowej. Uczestnicy korzystali również z konsultacji psychologicznych oraz prawniczych według indywidualnych potrzeb. Od początku stycznia 2023r. podjęto działania rekrutacyjne i od 01.02.2023r. do 28.04.2023r. zrealizowano I edycję programu, w której uczestniczyło **9** osób bezrobotnych. **3** osoby przerwały uczestnictwo w programie ze względu na złamanie regulaminu i zerwanie umowy dotyczącej treningu pracy. I edycję 2023 roku ukończyło **6** osób, **1** z nich podjęła staż zawodowy po zakończeniu programu. Biorąc pod uwagę indywidualne możliwości i potrzeby reintegracyjne uczestników, 3 osoby wzięły udział w kolejnej edycji programu. Od 22.05.2023r. do 21.08.2023r. zrealizowano II edycję programu, do uczestnictwa zakwalifikowano **9** osób. **1** osoba przerwała uczestnictwo w programie ze względu na stan zdrowia, **1** bez podania przyczyny, **2** osoby podjęły staż zawodowy w trakcie trwania programu. **7** osób ukończyło II edycję, **2** z nich podjęły zatrudnienie po zakończeniu programu. Od 13.09.2023r. do 12.12.2023r. zrealizowano III edycję programu, w której uczestniczyło kolejne **10** osób bezrobotnych, w tym **1** z poprzedniej edycji ze względu na potrzebę dłuższego procesu reintegracyjnego. **1** osoba przerwała

uczestnictwo w programie ze względu na złamanie regulaminu w pierwszym miesiącu programu, w zamian zakwalifikowano osobę z listy rezerwowej. **9** osób ukończyło III edycję, **1** osoba podjęła pracę w trakcie trwania programu, **2** uczestników podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy po zakończeniu programu. Podsumowując wszystkie edycje w 2023 roku w programie uczestniczyły **24** osoby (4 osoby brały udział w dwóch edycjach), **18** osób ukończyło uczestnictwo w programie, **5** osób podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy.

W okresie od 01.02.2023r do 12.12.2023r, w ramach treningu pracy na warsztatach zawodowych wykonano nieodpłatnie **117** usług krawieckich, **62** stolarsko-tapicerskich oraz **12** remontowo-budowlanych, z których skorzystali opolscy seniorzy oraz osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Dodatkowo w ramach współpracy z komórkami MOPR w Opolu oraz organizacjami pozarządowymi i jednostkami Miasta Opola wykonano następujące usługi:

- ✚ uszycie 50 poduszek tapicerowanych dla fundacji „Kwitnące Talenty”,
- ✚ uszycie 18 szt. pokrowców na skrzynie dla ReUżytkowni,
- ✚ zszywanie materiałowego jajka dla ORS „Szansa”,
- ✚ wykonanie domku dla lalek oraz garażu dla autek do świetlicy dla dzieci w ORS „Szansa”,
- ✚ uszycie strojów na występy dla seniorów DDP „Malinka” oraz DDP „Magda Maria”,
- ✚ malowanie 4 pomieszczeń w DDP „Magda Maria” oraz elewacji części budynku,
- ✚ renowacja krzesel dla PCK Oddział w Opolu,
- ✚ wykonanie ramy na zdjęcia, naprawa stolika pod instrumenty klawiszowe dla DDP „Złota Jesień”,
- ✚ przygotowanie tablicy do gry wrzucania do celu na VI Opolską Olimpiadę Senioralną,
- ✚ uszycie klaunów promujących ideę Pieczy Zastępczej.

W ramach aktywizacji społecznej i zawodowej w trakcie programu zrealizowano następujące działania:

- ✚ Wyjścia do Muzeum Wsi Opolskiej;
- ✚ Zajęcia integracyjne: warsztaty wielkanocne i bożonarodzeniowe, Mikołajki, gry i zabawy;
- ✚ Spotkania z prawnikiem (Stowarzyszenie „Oppen”, Klinika Prawa Uniwersytetu Opolskiego);
- ✚ Kafejka internetowa – podstawy obsługi komputera i korzystania z internetu (DDP Malinka, Klub Integracji Społecznej z komputerami wypożyczonym z Centrum „Senior” w Opolu);
- ✚ Spotkania z dzielnicowym;
- ✚ Pierwsza pomoc (Straż Pożarna i PCK);
- ✚ Wyjścia integracyjne do Nadleśnictwa w Opolu – Grudnicach;
- ✚ Wyjścia do Narodowego Centrum Polskiej Piosenki w Opolu;
- ✚ Wyjścia Muzeum Śląska Opolskiego i Kamienicy Czyszowej;
- ✚ Wolontariat: pomoc w organizacji Opolskiego Śniadania Wielkanocnego i Seniorady;
- ✚ Zajęcia ogrodnicze;
- ✚ Spotkania z pracownikami Centrum Zdrowia Psychicznego w Opolu;
- ✚ Wyjścia do Kina „Meduza” w Opolu;
- ✚ Zajęcia integracyjne – warsztaty bożonarodzeniowe;
- ✚ Zajęcia integracyjne – warsztaty tworzenia ozdób wielkanocnych;
- ✚ Zajęcia integracyjne – gry i zabawy edukacyjne;
- ✚ Projekcja filmów motywacyjnych;
- ✚ Pomoc w pracach organizacyjnych imprez plenerowych współorganizowanych przez MOPR w Opolu - przy rozkładaniu i składaniu ław, stołów i namiotów;

- + Wizyty studyjne w Zakładzie Aktywizacji Zawodowej w Opolu oraz Galerii „Biały Kruk”;
- + Wizyty w pracowni krawieckiej „Czerwony Guzik” w Opolu;
- + Wizyta w zakładzie stolarskim Kocot Kids w Opolu;
- + Wizyta w PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. - Oddział Elektrownia Opole.

Pracownicy Centrum RE-Start oraz uczestnicy programu brali udział w następujących wydarzeniach:

- + 25.01.2023r. - uczestnictwo w regionalnym spotkaniu podmiotów ekonomii społecznej dotyczącej klastrów. Zadanie realizowane w ramach projektu „Wsparcie dla opolskiego modelu promocji, upowszechniania oraz rozwoju sektora ekonomii społecznej” współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 8 Integracja Społeczna, Działanie 8.3 Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej.
- + Uczestnictwo w cyklu spotkań sieciujących podmioty reintegracyjne województwa opolskiego organizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu w ramach projektu pn. „Wsparcie dla opolskiego modelu promocji, upowszechniania oraz rozwoju sektora ekonomii społecznej” współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 8 Integracja Społeczna, Działanie 8.3 Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej:
  - 09-10.02.2023r. - powiat strzelecki,
  - 13-14.04.2023r. - powiat nyski,
  - 06-07.06.2023r. - powiat kędzierzyńsko-kozielski,
  - 15-16.06.2023r. - powiat opolski. Przedstawienie działalności Klubu Integracji Społecznej w Opolu oraz Centrum RE-Start na spotkaniu podmiotów ekonomii społecznej województwa opolskiego w Opolu.
- + 02.04.2023r. - Przekazanie na licytację przedmiotów wykonanych przez Centrum RE-Start dla Viktorii Gałeckiej w trakcie Amatorskiego Turnieju Piłki Siatkowej w Opolu.
- + 05.04.2023r. - uczestnictwo w VI Śniadaniu Wielkanocnym w Opolu. Prezentacja przedmiotów wykonanych przez uczestników w Centrum RE-Start, przygotowanie loterii, szycie fartucha dla kierownika PCK w Opolu, przygotowanie ramy świątecznej do wykonywania zdjęć.
- + 19-21.04.2023r. - uczestnictwo w wizycie studyjnej w podmiotach ekonomii społecznej w województwie podkarpackim organizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu realizowany w ramach projektu pn. „Wsparcie dla opolskiego modelu promocji, upowszechniania oraz rozwoju sektora ekonomii społecznej” współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 8 Integracja Społeczna, Działanie 8.3 Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej.
- + 23.05.2023r. - uczestnictwo i współorganizacja Gry Miejskiej – Śladami Gwiazd podczas 25 O polskich Dni Seniora w Opolu.
- + 28.06.2023r. - Udział uczestników Centrum RE-Start oraz kadry Klubu Integracji Społecznej w Opolu w szkoleniu pn. „Poznaj swoją energię” – warsztaty z końmi. Szkolenie zorganizowane przez „Stajnia Stokrotka”, finansowane ze środków Opolskiego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej w Opolu.
- + Organizacja i prowadzenie warsztatów stolarsko-krawieckich w 3 edycjach dla 30 osób pn. „NIE wykluczamy – wspieramy” jako wspólne działanie Centrum RE-Start, Centrum Senior w Opolu

oraz Stowarzyszenia Na Rzecz Integracji Środowiska Lokalnego „Chciej Chcieć”. Zadanie sfinansowano ze środków pozyskanych przez Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych w ramach projektu "Kierunek NOWE FIO" finansowanego ze środków Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWE FIO na lata 2021 – 2030:

I edycja – 28.06 – 09.08.2023r.;

II edycja – 31.07 – 29.08.2023r.;

III edycja – 18.09 – 04.10.2023r.

- ✚ 01-02.07.2023r. - Uczestnictwo w VII Opolskich Targach Ekonomii Społecznej w Białej. Prezentacja działalności oraz przedmiotów wykonanych przez uczestników Centrum RE-Start w Opolu.
- ✚ 29.08.2023r. - udział w konkursie oraz otrzymanie certyfikatu "Miejsca Przyjazne Seniorom i Osobom Niepełnosprawnym w Opolu" - edycja 2023r. w kategorii Usługi różne.
- ✚ 07-08.09.2023r. – uczestnictwo w XXII Opolskich Dniach Niepełnosprawnych / Jarmark niezwykłości. Przygotowanie stoiska z produktami wykonanymi przez uczestników Centrum RE-Start. Udział uczestników w konkursie kulinarnym "Master Chef" o Złotą Patelnię Marszałka oraz Złotą Chochlę PFRON. Zajęcie 1 miejsca i zdobycie Złotej Chochli PFRON.
- ✚ 26.09.2023r. - Uczestnictwo w VII Gali "Opolszczyzna Aktywna Społecznie"- Festiwal Opolskich Pozarządowców w Kędzierzynie-Koźlu organizowanej przez Marszałka Województwa Opolskiego. **Otrzymanie przez Klub Integracji Społecznej – Centrum RE-Start nagrody Lidera Ekonomii Społecznej Województwa Opolskiego 2022 roku.**
- ✚ 9.10.2023r. - Udział w konferencji „O poMOCY dla zdrowia psychicznego” organizowanej pod patronatem Prezydenta Miasta Opolą.
- ✚ Przygotowanie drewnianych krążków na mandale oraz stojaków na płótna na happening „Różne kolory emocji” w trakcie Miesiąca dla Zdrowia Psychicznego w Opolu.
- ✚ Organizacja 4 spotkań aktywnej integracji - warsztatów stolarskich dla podopiecznych Domu Dziecka im. J. Korczaka w Tarnowie Opolskim oraz Domu Dziecka w Turawie we współpracy z Stowarzyszeniem Animatorów Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych Razem-a Nie-Osobno „RANO” oraz z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Opolu.

Wymiernym efektem działań podejmowanych w KIS w okresie od dnia 01.01.2023 do dnia 31.12.2023 roku jest podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy przez **12** osób oraz stażu zawodowego przez **3** osoby objęte działaniami KIS. **40** osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wykonywały prace społecznie użyteczne na terenie miasta Opolą. **24** osoby otrzymały kompleksowe wsparcie w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej w ramach realizowanego programu „Centrum Re-Start”.

C. Program „Aktywny Samorząd”

W dniu 30 kwietnia 2018 r. pomiędzy Miastem Opole, a Opolskim Oddziałem Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zawarto umowę AS3/000013/08/D w sprawie kontynuacji realizowanego od 2012 r. pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Każdego roku podpisywany jest aneks do umowy określający wysokość środków przyznawanych przez Fundusz na

dany rok jego realizacji. Celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Informacja nt. warunków realizacji programu w 2023 roku, w tym prezentacja programu, wzory druków i opisy poszczególnych obszarów programu, została zamieszczona na stronie internetowej www.opole.pl w zakładce sprawy społeczne/niepełnosprawni. Nabór wniosków na dofinansowanie zadań w ramach programu „Aktywny samorząd” rozpoczął się 1 marca 2023 r. Program zakończył się 15 kwietnia 2024 r. W ramach Modułu I i Modułu II programu osoby niepełnosprawne mogły uzyskać dofinansowanie do następujących obszarów wsparcia:

- **Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, tym:**

1. **Obszar A - likwidacja bariery transportowej:**
zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
zadanie 2 - pomoc w pozyskaniu prawa jazdy kategorii B.
2. **Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:** zadanie 1, 3 i 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.
3. **Obszar C – likwidacja bariery w poruszaniu się:**
zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
zadanie 4 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.
4. **Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej** Wnioskodawcy poprzez zapewnienie opieki dla dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką - dziennego opiekuna, niani, lub w ramach klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego.

W ramach Modułu I (Obszar A, B i C) złożonych zostało - **53 wniosków osób niepełnosprawnych z terenu miasta Opola**. Pozytywnie zweryfikowano i zakwalifikowano do udzielenia dofinansowania **47 wniosków** spełniających kryteria programu w jego poszczególnych obszarach. Przyznano dofinansowania w wysokości **488 126,43 zł.** – zawartych zostało **46 umów na łączną kwotę 480 926,43 zł.**

W ramach Modułu I (Obszar D) złożonych zostało - **15 wniosków** osób niepełnosprawnych z terenu miasta Opola. Pozytywnie zweryfikowano i zakwalifikowano do udzielenia dofinansowania **15 wniosków** spełniających kryteria programu w jego poszczególnych obszarach. Przyznano dofinansowania w wysokości **32 180,43 zł.**

- **Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym:**

Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym adresowana jest do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w:

- szkole policealnej,
- kolegium,
- szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym/dziennym lub niestacjonarnym/wieczorowym/zaocznym lub eksternistycznym), a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

W 2023 roku złożono **32 wnioski** o dofinansowania kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym. W ramach Modułu II zawarto **29 umów na łączną kwotę 108 943,70 zł.**

D. „Świadczenie usług transportu specjalistycznego dla osób niepełnosprawnych – mieszkańców Miasta Opola mających trudności w poruszaniu się” oraz dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół

W dniu 30 grudnia 2021 r. pomiędzy Miastem Opole, a GM CONSULTING Marcin Groszek (Obecnie GROSZEK TRANS – Marcin Groszek) została zawarta umowa o świadczenie usług transportu specjalistycznego dla osób niepełnosprawnych - mieszkańców miasta Opola mających trudności w poruszaniu się (Umowa CRU – 002297/21 zawarta na okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r.). Usługa transportowa była świadczona pięcioma pojazdami przystosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Osoby niepełnosprawne dowożone były m.in. do pracy, na uczelnię, rehabilitację, sklepów, restauracji, kina itp. W dni robocze tj. od poniedziałku do piątku w godzinach od 6:00 do 22:00 usługę świadczył pojazd I oraz II. Natomiast w godzinach od 6:00 do 18:00 usługę świadczył pojazd III, IV oraz V. W dni ustawowo wolne od pracy oraz soboty w godzinach od 8:00 do 20:00 usługę świadczył pojazd IV. W 2023 roku do skorzystania z usługi transportu specjalistycznego uprawnionych było **356 mieszkańców miasta Opola**, dla których wykonano **27 369 kursów**. Realizację zadania w latach 2020-2023 obrazuje poniższa tabela:

Miesiąc	Liczba osób	Liczba kursów	Liczba osób	Liczba kursów	Liczba osób	Liczba kursów	Liczba osób	Liczba kursów
	2020 r.		2021 r.		2022 r.		2023 r.	
Styczeń	84	1 533	29	605	81	1592	122	2352
Luty	84	1 426	69	838	80	1556	122	2368
Marzec	70	786	81	1 243	90	1957	135	2697
Kwiecień	10	117	56	1 045	60	1757	120	2149
Maj	12	266	101	1 328	93	1844	123	2359
Czerwiec	60	1 205	95	1 391	92	1920	125	2324
Lipiec	68	1 604	92	1 581	97	1875	122	2314
Sierpień	55	1 086	62	1 074	84	1378	96	2114
Wrzesień	72	1 573	98	1 647	104	1973	113	2188
Październik	55	1 463	108	1 549	108	2011	120	2314
Listopad	26	634	101	1 494	109	2031	110	2316
Grudzień	34	614	71	1497	92	1917	86	1874
ŁĄCZNIE	-	12 307	-	15 292	-	21 811		27 369

Na realizację zadania pn. „Świadczenie usług transportu specjalistycznego dla osób niepełnosprawnych – mieszkańców miasta Opola mających trudności w poruszaniu się” w 2023 r. wydatkowano z budżetu miasta Opola środki w wysokości **702 702,78 zł**.

Przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe regulują organizację bezpłatnego dowozu lub zwrotu kosztów dowozu do placówek oświatowych dla dzieci/uczniów niepełnosprawnych, a w szczególności:

- art. 32 ust. 6, który dotyczy dowozu dzieci przedszkolnych,
- art. 39 ust. 4, który dotyczy dowozu dzieci i młodzieży szkolnej.

Natomiast zgodnie z art. 39 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia.

Liczba niepełnosprawnych dzieci dowożonych do przedszkoli, szkół i ośrodków w 2023 roku

Lp.	Nazwa zadania	Liczba dowożonych dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności oraz o potrzebie kształcenia specjalnego oraz z orzeczeniem o potrzebie rewalidacyjno-wychowawczych	Liczba busów
1.	Dowóz dzieci niepełnosprawnych z autyzmem do NZSS w Kup	16 uczniów	2 busy
2.	Dowóz dzieci niepełnosprawnych do przedszkoli oraz dowożenie dzieci niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim do jednostek oświatowych	20 uczniów	4 busy
3.	Dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół na terenie miasta Opola	49 uczniów	7 busów
4.	Dowóz uczniów niepełnosprawnych do Zespołu Placówek Oświatowych w Leśnicy	4 uczniów	1 bus
5.	Dowóz uczniów niepełnosprawnych do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Nysie oraz do Zespołu Szkół Medycznych w Prudniku	6 uczniów	1 bus
6.	Zwrot kosztów dowożenia uczniów niepełnosprawnych zamieszkałych w Opolu do szkół, przedszkoli i ośrodków na terenie miasta Opola przez opiekunów prawnych prywatnymi środkami transportu	51 uczniów	-
RAZEM		146 uczniów niepełnosprawnych z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego oraz z orzeczeniem o potrzebie uczestnictwa w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych	-

W 2023 roku na realizację zadania wydatkowano łącznie środki finansowe w wysokości **2 488 793,31 zł**, w tym dokonano zwrotu kosztów dowożenia uczniów niepełnosprawnych zamieszkałych w Opolu do szkół, przedszkoli i ośrodków na terenie miasta Opola przez opiekunów prawnych prywatnymi środkami transportu w wysokości **234 890,31 zł**.

Dostosowanie transportu miejskiego do potrzeb osób niepełnosprawnych

Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o. w Opolu w 2023 r. realizował i kontynuował zadania i projekty:

1. Zakończenie realizacji projektu pn.: „Zakup autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ich obsługi” w zakresie obejmującym dostawę 8 sztuk fabrycznie nowych zeroemisyjnych autobusów miejskich niskopodłogowych klasy MAXI (6 szt. - 12-metrowych oraz 2 szt. 18-metrowych) napędzanych silnikiem elektrycznym, z rampą dla wózków inwalidzkich i miejscem do ich przewożenia w pojeździe, wyposażonych w system zapowiedzi głosowych umożliwiający korzystanie z komunikacji osobom niewidomym i niedowidzącym, opisane językiem Braille'a przyciski „STOP” znajdujące się wewnątrz autobusu oraz przyciski otwierania drzwi zamontowane na zewnątrz autobusu, a także tablice kierunkowe dostosowane do potrzeb osób niedowidzących, w tym dodatkowa tablica umieszczona między I i II drzwiami na wysokości wzroku.
2. Kontynuacja realizacji projektu pn.: „Elektromobilne Opole – etap II” w zakresie obejmującym planowaną w 2024 r. dostawę 9 sztuk fabrycznie nowych autobusów miejskich niskopodłogowych klasy MAXI (12-metrowych) napędzanych silnikiem elektrycznym. Autobusy będą wyposażone w rampę dla wózków inwalidzkich oraz miejsce do ich przewożenia w pojeździe, system zapowiedzi głosowych umożliwiający korzystanie z komunikacji publicznej osobom niewidomym i niedowidzącym, opisane językiem Braille'a przyciski „STOP” wewnątrz autobusu, przyciski otwierania drzwi zamontowane na zewnątrz pojazdu, tablice kierunkowe dostosowane do potrzeb osób niedowidzących oraz dodatkowe oznakowanie piktogramem siedzeń pasażerskich z pierwszeństwem ich zajmowania przez osoby niepełnosprawne o ograniczonej zdolności ruchowej lub podróżujące z dziećmi.
3. Prace wdrożeniowe związane z uzyskaniem dofinansowania na realizację nowego projektu prowadzonego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pn.: „Zakup autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ich obsługi – etap II” w ramach programu priorytetowego nr 6.2 „Zeroemisyjny transport Zielony transport publiczny”. Projekt obejmuje zakup 8 sztuk nowych zeroemisyjnych autobusów miejskich z napędem elektrycznym typu MAXI o długości 12 metrów. Autobusy będą w pełni dostosowane do przewozu osób niepełnosprawnych. W ramach wyposażenia zaplanowano: rampę dla wózków inwalidzkich, miejsce do przewożenia wózków inwalidzkich wewnątrz autobusu, system zapowiedzi głosowych służący m.in. osobom niewidomym i niedowidzącym, przyciski „STOP” wewnątrz autobusu opisane językiem Braille'a, przyciski otwierania drzwi zamontowane na zewnątrz pojazdu, tablice kierunkowe dostosowane do potrzeb osób niedowidzących oraz piktogramy na siedzeniach pasażerskich z pierwszeństwem ich zajmowania przez osoby niepełnosprawne, o ograniczonej zdolności ruchowej lub podróżujące z dziećmi.
4. Wprowadzenie dodatkowego oznakowania (kolorem żółtym) przycisku uruchamiającego głosowy odczyt informacji o odjazdach autobusów wyświetlanych na tablicach dynamicznej informacji pasażerskiej na przystankach autobusowych.
5. Realizacja szkolenia dla pracowników Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego Ssp. z o.o. w Opolu z obsługi klienta ze szczególnymi potrzebami. Celem szkolenia było podniesienie standardów obsługi klienta z niepełnosprawnością, w tym rozwój umiejętności komunikacji i reagowania w różnych sytuacjach, a także uwrażliwienie na indywidualne potrzeby wynikające z rodzaju niepełnosprawności.
6. Udział w opiniowaniu miejskich projektów organizacji ruchu w ramach cyklicznych posiedzeń Komisji ds. Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w zakresie obejmującym projektowanie rozwiązań

mających na celu m.in. ułatwienie osobom niepełnosprawnym korzystanie z przystanków komunikacyjnych - prace wdrożeniowe oparte na wypracowanych i powszechnie stosowanych standardach odnoszących się do odpowiedniego doboru lokalizacji przystanków, a także budowy infrastruktury przystankowej, w tym dostosowania wysokości krawężników, długości peronów oraz zastosowania żółtych pasów integracyjnych dla osób niewidomych i niedowidzących.

7. Działania promocyjne dotyczące informowania o dostępności komunikacji miejskiej dla osób z niepełnosprawnościami - bieżące informowanie za pośrednictwem mediów społecznościowych.

E. Wsparcie środowiskowe

Osoby z zaburzeniami psychicznymi, upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym oraz osoby przewlekle chore psychicznie, które nie są zdolne do samodzielnej, codziennej egzystencji korzystają ze wsparcia specjalistycznych ośrodków dziennego pobytu:

- **Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Magnolia” w Opolu jest usytuowany w dwóch budynkach:**

1. Typ AB (w obiekcie przy ul. Dambonia 3) - oferta skierowana jest do osób przewlekle psychicznie chorych oraz osób niepełnosprawnych intelektualnie – liczba miejsc 60.
2. Typ C (w obiekcie przy ul. Stoińskiego 8) – oferta skierowana jest do osób starszych z różnymi postaciami otępienia, demencją starczą, chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami czynności psychicznych – liczba miejsc 24.

W 2023 r. ŚDS „Magnolia” świadczył usługi dla 107 osób (62 mężczyzn i 45 kobiet). W ramach integracji społecznej, Uczestnicy brali udział w imprezach i wydarzeniach organizowanych w społeczności lokalnej i ponadlokalnej.

Dla rodziców/opiekunów Uczestników zorganizowano 2 spotkania integracyjne tj. Dzień Rodziny, z występami teatralnymi, muzycznymi i tanecznymi oraz warsztaty bożonarodzeniowe z przygotowaniem stroików. Opiekunowie i rodziny podopiecznych ŚDS korzystały również z poradnictwa socjalnego, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych oraz wsparcia psychologa. W ramach obchodów Dnia Zdrowia Psychicznego, Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Magnolia” zorganizował na terenie Domu warsztaty psychologiczne dla uczniów dwóch klas PSP nr 33 w Opolu.

Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Magnolia” wraz z działającym przy nim Stowarzyszeniem Zwykłym Przyjaciół i Osób Niepełnosprawnych „Arkadia” był organizatorem XIV Wojewódzkiego Przeglądu Twórczości Artystycznej Środowiskowych Domów Samopomocy pn. „Festiwal Opolskich Talentów”, który odbył się 24 października w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu. W przeglądzie wzięło udział 15 placówek z województwa opolskiego, pracujących z osobami z niepełnosprawnością (zaburzeniami psychicznymi), tj.: 13 środowiskowych domów samopomocy, 1 dom pomocy społecznej i 1 warsztat terapii zajęciowej.

Dodatkowo kilku Uczestników wzięło udział w kursie ceramicznym, zorganizowanym przez Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społeczno- Gospodarczego „Klucz” w Kolbarku,

w ramach projektu współfinansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Magnolia” w ramach wizyt studyjnych gościł dwukrotnie pracowników służb społecznych i Urzędu Miasta w Kaliszu w ŚDS w ramach unijnego projektu pn. „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów instytucjonalizacji usług społecznych”. Goście zostali poinformowani o zasadach funkcjonowania ŚDS dla osób z demencją i chorobą Alzheimera.

W 2023 r. raz w miesiącu na terenie Domu, w godzinach popołudniowych odbywały się spotkania 2 grup wsparcia, tj. dla opiekunów osób leczących się psychiatrycznie oraz dla opiekunów osób z demencją i chorobą Alzheimera.

W 2023 r. na działalność ŚDS Magnolia z budżetu państwa zostały przeznaczone i wykorzystane środki finansowe w wysokości: **2 500 009,22 zł**, w tym:

- dotacja: **2 352 462,26 zł**,
- dotacja w ramach ustawy „Za życiem”: **123 546,96 zł**,
- środki z rezerwy celowej MRPiPS na rozwój ośrodków wsparcia: **24 000,00 zł**.

- **Środowiskowego Domu Samopomocy Fundacji DOM ul. Mielęckiego 4a:**

Na podstawie Zarządzenia Nr OR.I-0050.649.2021 Prezydenta Miasta Opola z dnia 26 listopada 2021 roku został ogłoszony otwarty konkurs ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego pn. Prowadzenie w latach 2022 - 2024 ośrodka wsparcia dziennego – środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z zakresu pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób.

W wyniku rozstrzygnięcia ww. konkursu została wybrana oferta Fundacji Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym w Opolu, która realizuje zadanie pn. „Prowadzenie w latach 2022 - 2024 ośrodka wsparcia dziennego – środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi” na podstawie zawartej umowy z dnia 31.12.2021 r.

W roku 2023 z ośrodka wsparcia korzystały 42 osoby z niepełnosprawnością, w tym:

- a) 19 kobiet,
- b) 23 mężczyźn.

39 uczestników posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wśród nich 5 osób – umiarkowany stopień niepełnosprawności, 34 osoby - znaczny stopień niepełnosprawności, 3 uczestników legitymuje się wyłącznie orzeczeniem KIZ o niepełnosprawności. Zajęcia terapeutyczne w Środowiskowym Domu Samopomocy odbywały się od poniedziałku do piątku w godz. 7.00 - 15.30 w formie treningów grupowych i indywidualnych.

Efektem pracy jest ciągły, celowy proces wspierająco – aktywizujący realizowany u 40 podopiecznych zgodnie z ich indywidualnymi planami wspierająco – aktywizującymi uwzględniającymi potrzeby i możliwości uczestników.

Dzięki codziennym zajęciom w ŚDS uczestnicy stają się bardziej aktywni, otwarci na nowe zadania. Poprawia się ich jakość życia – przebywają w grupie przyjaciół. Zyskują przestrzeń gdzie mogą

pokazać swoje możliwości, sprawdzić się w nowych sytuacjach.

Formy działalności ŚDS Fundacji DOM

- a) Treningi funkcjonowania w życiu codziennym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny i zachowań prozdrowotnych, treningi umiejętności praktycznych w zakresie: nauki czynności porządkowych i prac domowych z wykorzystaniem pracowni – pokoju treningowego, zajęć kulinarnych, zajęcia hortiterapii, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi.
- b) Treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów: naukę przestrzegania norm zachowań społecznych, nawiązywania i prowadzenia rozmowy, naukę wyrażania emocji, radzenia sobie z negatywnymi emocjami i zachowaniami trudnymi.
- c) Trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się.
- d) Treningi umiejętności spędzania wolnego czasu .
- e) Terapia ruchowa: zajęcia ogólnousprawniające, rekreacyjne, fizjoterapia indywidualna.
- f) Terapia zajęciowa. Działania w zakresie arteterapii, zajęć teatralnych, zajęć muzycznych i wokalnych, zajęć stolarskich, hortiterapii.
- g) Zajęcia reedukacji – podnoszenie poziomu wiedzy ogólnej.
- h) Niezbędna opieka – oferta adresowana do wszystkich podopiecznych a w szczególności uczestników z niepełnosprawnością w stopniu znacznym i umiarkowanym.
- i) Zajęcia przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej i podjęcia zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej.
- j) Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i niezbędnych świadczeń zdrowotnych.
- k) Poradnictwo psychologiczne.

Na działalność ŚDS Fundacji DOM zostały przeznaczone i wykorzystane środki finansowe w wysokości: **1 254 233,76 zł** , w tym:

- Otrzymana dotacja : **1 121 910,24 zł**;
- Otrzymana dotacja w ramach ustawy „Za życiem”: **132 323,52 zł**;

F. Warsztaty zajęciowe

Na terenie miasta Opola przy Fundacji Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym w Opolu działa Warsztat Terapii Zajęciowej dla 35 osób.

Uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej w 2023 z podziałem na:

- *stopień niepełnosprawności:*

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób Stan na 31.12.2023 r.	Liczba osób ogółem w 2023 r.
Znaczny	17	19
Umiarkowany	18	19
Ogółem	35	38

- rodzaj niepełnosprawności:

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób Stan na 31.12.2023 r.	Liczba osób ogółem w 2023 r.
Upośledzenie umysłowe	11	12
Niepełnosprawność ruchowa	1	1
Choroby psychiczne	3	3
Zaburzenia całościowe	2	2
Zaburzenia neurologiczne	2	2
Schorzenia sprzężone	14	16
Inne	2	2
ogółem	35	38

- wiek:

Liczba uczestników W TZ w wieku	Liczba osób Stan na 31.12.2023 r.	Liczba osób ogółem w 2023 r.
poniżej 19 lat	0	0
19 - 40 lat	30	33
41 - 60 lat	5	5
powyżej 60 lat	0	0
Ogółem	35	38

Głównym zadaniem Warsztatu jest prowadzenie kompleksowej rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz przygotowanie osób niepełnosprawnych do samodzielnego życia i podjęcia pracy zawodowej. Podstawową formą przygotowania zawodowego była nauka uczestników Warsztatu prostych lub specjalistycznych czynności, które mogą stanowić zakres obowiązków zawodowych kandydata do zatrudnienia. W trakcie zajęć kształtowano uniwersalne i pożądane umiejętności i cechy osobowe potencjalnego pracownika tj. samodzielność, punktualność, odpowiedzialność, wytrwałość, terminowość.

Rozwijanie umiejętności odbywało się poprzez udział w zajęciach w 6 pracowniach Warsztatu Terapii Zajęciowej:

- ✚ Gospodarstwa domowego,
- ✚ Ceramicznej,
- ✚ Technicznej,
- ✚ Umiejętności zawodowych,
- ✚ Artystycznej,
- ✚ Krawieckiej.

Zajęcia w poszczególnych pracowniach prowadzone były w formie zajęć indywidualnych i grupowych uwzględniających indywidualne podejście do możliwości psychofizycznych uczestnika. Zgodnie z art. 68c ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pokrywa 90% kosztów działalności warsztatu terapii zajęciowej. Do pokrywania pozostałych 10% kosztów ustawa zobowiązuje samorząd terytorialny. W 2023 r. na pokrycie 90% kosztów uczestnictwa 35 osób zamieszkałych na terenie miasta Opola, zostały przekazane środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości **1 032 360,00 zł**. Dodatkowo z budżetu Miasta Opola przekazano kwotę **114 706,67 zł**, stanowiącą 10 % kosztów

funkcjonowania WTZ. Środki finansowe na działalność Warsztatu przekazywane były Fundacji Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym w Opolu w transzach kwartalnych.

G. Tworzenie warunków pełnej dostępności do usług opiekuńczych i specjalistycznych

W roku 2023 z powodu długotrwałej choroby i niepełnosprawności skorzystało z **pomocy 1 490 osób**. Pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania zorganizowano ogółem dla **360 osób**.

Zapewnienie usług opiekuńczych osobie, która wymaga pomocy osób drugih, samotnej, pozbawionej pomocy innych osób (również rodziny) w miejscu jej zamieszkania, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, jest zadaniem obowiązkowym gminy. Taka pomoc może być również przyznawana osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina nie jest w stanie jej udzielić. Realizacja tego świadczenia umożliwia przede wszystkim osobom starszym, schorowanym, niepełnosprawnym fizycznie pozostanie w swoim środowisku zamieszkania. Liczba osób korzystających w 2023 r. z usług opiekuńczych w porównaniu z 2022 r., zmniejszyła się o 29 osób.

Liczba zrealizowanych godzin w 2023 roku wynosiła 117.119.

Mieszkańcy Opola w 2023 roku mieli również możliwość skorzystania z całodobowej usługi opieki wytchnieniowej w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023, finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Tą formą pomocy objęto rodziny 20 niesamodzielnych osób legitymujących się znacznym stopniem niepełnosprawności. Usługa polegała na umieszczeniu, maksymalnie do 14 dni, w ośrodku (wpisanym do rejestru wojewody) świadczącym całodobową opiekę osobom z niepełnosprawnością. Usługa w ramach Programu świadczona była bezpłatnie. Na realizację Programu ze środków Funduszu Solidarnościowego wydatkowano 119.700 zł.

H. Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023

W dniu 13 lutego 2023 roku Gmina Opole zawarła z Wojewodą Opolskim umowy w sprawie wysokości i trybu przekazywania w 2023 roku środków Funduszu Solidarnościowego na realizację zadań w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023. Program kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- 1) dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
  - 2) osobami posiadającymi:
    - a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)
    - albo
    - b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art. 5 i art. 62 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)
- poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Zaplanowane zadania do realizacji w ramach Programu:

Wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie świadczenia usług opieki wytchnieniowej:

- w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej;
- w formie pobytu całodobowego.

Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w latach 2021-2023 r. z podziałem na formy przedstawiają poniższe tabele.

Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w 2021 r. z podziałem na formy:

Lp.	Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w 2021 r. z podziałem na formy:	Ilość osób	Ilość godzin/dni	Środki finansowe
1	Pobyt dzienny	15 osób niepełnosprawnych w tym: 5 dzieci, 10 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	2400 h	97 920,00 zł - środki Funduszu Solidarnościowego + 7000 zł - środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
2	Specjalistyczne poradnictwo	15 członków rodzin lub opiekunów w tym: 8 członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami o znacznym stopniu niepełnosprawności, 7 członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności	300 h	30 600,00 zł - środki Funduszu Solidarnościowego + 2800 zł - środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
3	Pobyt całodobowy	15 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	210 dni	63 000,00 zł (środki Funduszu Solidarnościowego)

Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w 2022 r. z podziałem na formy:

Lp.	Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w 2022 r. z podziałem na formy:	Ilość osób	Ilość godzin/dni	Środki finansowe
1	Pobyt dzienny	58 osób niepełnosprawnych w tym: 13 dzieci, 45 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	12 087 h	489 600,00 zł - środki Funduszu Solidarnościowego + 10 000 zł - środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
3	Pobyt całodobowy	15 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	207 dni	76 590,00 zł (środki Funduszu Solidarnościowego)

Realizacja Programu „Opieka wychnieniowa” w 2023 r. z podziałem na formy:

Lp.	Realizacja Programu „Opieka wychnieniowa” w 2023 r. z podziałem na formy:	Liczba osób	Liczba godzin/dni	Środki finansowe
1	Pobyt dzienny	54 osób niepełnosprawnych w tym: 11 dzieci, 43 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	12 000 h	489 600 zł - środki Funduszu Solidarnościowego + 10 000 zł - środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
2	Pobyt całodobowy	20 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	266 dni	119 700 zł (środki Funduszu Solidarnościowego).

Zaplanowane działania w ramach Programu „Opieka wychnieniowa” w 2024 r. z podziałem na formy:

Lp.	Planowana realizacja Programu „Opieka wychnieniowa” w 2024 r. z podziałem na formy:	Liczba osób	Liczba godzin/dni	Środki finansowe
1	Pobyt dzienny	40 osób niepełnosprawnych w tym: 10 dzieci, 30 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	9 600 h	489 600 zł - środki Funduszu Solidarnościowego + 20 000 zł - środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
2	Pobyt całodobowy	Planuje się objęcie wsparciem 19 osób przez 14 dni.	266 dni	108 528 zł (środki Funduszu Solidarnościowego).

I. Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023

W dniu 8 lutego 2023 roku Gmina Opole zawarła z Wojewodą Opolskim umowę w sprawie wysokości i trybu przekazywania w 2023 roku środków Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023 miał na celu zapewnienie dostępności do usługi asystenta, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Celem rozpowszechniania usług asystenta było zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego

i aktywnego życia. Świadczenie usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, miało na celu pomoc uczestnikom w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, dla:

- dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności:
  - a) o stopniu znacznym lub
  - b) o stopniu umiarkowanym albo
  - c) traktowane na równi do wymienionych w lit. a i b

Zadanie realizowane było w formie zapewnienia usług asystenta osobistego polegających na pomocy asystenta osobom niepełnosprawnym (beneficjentom) w takich czynnościach jak:

- wykonywaniu czynności dnia codziennego dla uczestnika Programu;
- wyjeździe, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem Programu w wybrane przez uczestnika miejsca;
- załatwianiu spraw urzędowych;
- korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy);
- zaprowadzaniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej lub przeprowadzaniu ich z niej.

Miasto Opole podpisało umowę z **Fundacją Flexi Mind**, z siedzibą w Dębskiej Kuźni na realizację zadania publicznego pod tytułem: **Asystencja osobista osób z niepełnosprawnościami**.

Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w latach 2021-2023 r.:

Lp	Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w latach 2021-2023 r.	łączna liczba osób niepełnosprawnych, którym przyznano usługi asystenta	Ogólna liczba wykonanych godzin usług asystenta dla osób	Środki finansowe
1	2021 r.	26 osób niepełnosprawnych w tym: 9 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 17 dzieci w wieku do 16 r.ż. spełniających zapisy Programu	4 616,50 godzin	197 920,64 zł w tym: 190 920,64 zł środki Funduszu Solidarnościowego + 7 000 zł środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
2	2022 r.	103 osób niepełnosprawnych w tym: 11 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, 65 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 27 dzieci w wieku do 16 r.ż. spełniających zapisy Programu.	34 304,00 godzin	1 482 272 zł w tym: 1 462 272 zł środki Funduszu Solidarnościowego + 20 000 zł środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)

3	2023 r.	129 osób niepełnosprawnych w tym: 14 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, 88 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (w tym z niepełnosprawnością sprzężoną), 26 dzieci w wieku do 16 r.ż. spełniających zapisy Programu.	58 029,00 godzin	2 466 525,00 zł w tym: 2 436 525,00 zł środki Funduszu Solidarnościowego + 30 000 zł środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
4	Zaplanowane działania /zadania na 2024 r.	Planuje się objęcie wsparciem 133 osób niepełnosprawnych w tym: 9 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, 98 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (w tym z niepełnosprawnością sprzężoną), 26 dzieci w wieku do 16 r.ż. spełniających zapisy Programu.	30 840,00 godzin	1 789 665,24 zł w tym: 1 759 665,24 zł środki Funduszu Solidarnościowego + 30 000 zł środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)

J. Zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno - komunikacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami

W 2019 r. do polskiego porządku prawnego weszła nowa, przełomowa ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Stwarza ona ramy prawno-organizacyjne do urzeczywistnienia idei dostępności w naszym kraju, nakładając na wszystkie podmioty publiczne obowiązek zapewnienia dostępności w aspekcie architektonicznym, cyfrowym i informacyjno – komunikacyjnym. Przepisy zawarte w ustawie mają na celu stworzenie osobom ze szczególnymi potrzebami czyli osobom z niepełnosprawnościami, seniorom, kobietom w ciąży czy nawet osobie z dużym bagażem, warunków do bardziej samodzielnego i komfortowego korzystania z budynków i usług administracji publicznej, a także innych podmiotów publicznych (np. szkół, instytucji kultury, placówek służby zdrowia, pływalni itp.).

Zarządzeniem Nr OR-I.0050.485.2020 Prezydenta Miasta Opola z dnia 29 września 2020 r. został powołany Koordynator ds. dostępności w Mieście Opolu.

Koordynator ds. dostępności realizuje w szczególności zadania związane z:

- 1) wsparciem osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do usług świadczonych przez Urząd Miasta Opola i miejskie jednostki organizacyjne;
- 2) przygotowaniem i koordynacją wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez Urząd Miasta Opola i miejskie jednostki organizacyjne;
- 3) monitorowaniem działalności Urzędu Miasta Opola i miejskich jednostek organizacyjnych w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 4) prowadzeniem działań na rzecz promocji dostępności;
- 5) przedstawianiem Wojewodzie Opolskiemu informacji o podejmowanych działaniach z zakresu realizowanych zadań.

Decyzją Nr OR-I.120.2.16.2020 Prezydenta Miasta Opola z dnia 25 września 2020 r. został powołany zespół wspomagający koordynatora do spraw dostępności. Do zadań zespołu należy:

- 1) współpraca z koordynatorem do spraw dostępności w zakresie realizacji zadań zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 2) koordynowanie i monitorowanie zadań związanych z wdrożeniem planu działania w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 3) przedstawianie propozycji zmian i opiniowanie aktów prawnych i innych dokumentów dotyczących zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Na stronie Internetowej Urzędu Miasta Opola została utworzona zakładka Dostępność na której znaleźć następujące dane/informacje:

- ✚ kontakt z Koordynatorem ds. dostępności w Mieście Opolu;
- ✚ wniosek o zapewnienie dostępności;
- ✚ informacje o Zespole wspomagającym koordynatora ds. dostępności;
- ✚ informacja o dostępności budynków Urzędu Miasta Opola;
- ✚ raport o stanie zapewnienia dostępności podmiotu publicznego;
- ✚ plan działania na rzecz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2022-2023;
- ✚ Deklarację dostępności strony internetowej www.opole.pl.

W 2023 r. zostały podjęte m.in. następujące działania:

1. Wydział Administracyjno – Gospodarczy Urzędu Miasta Opola

Zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Zadanie polegało na likwidacji barier architektonicznych, cyfrowych oraz informacyjno-komunikacyjnych w budynkach Urzędu Miasta Opola.

Lp.	Opis zadania	Podjęte działania
1.	Zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków	Monitoring dostępności architektonicznej budynków Urzędu Miasta Opola i bieżące korygowanie nieprawidłowości
2.	Oznakowanie zmian wysokości podłoża (progi) ostrzegawczym, kontrastowym kolorem.	Na bieżąco w trakcie bieżących remontów w pomieszczeniach Urzędu Miasta usuwane są progi między pomieszczeniami, a w miejscach w których nie jest to możliwe progi są oznaczane taśmą w kolorze żółtym)
3.	Oznakowanie szklanych drzwi kontrastowym pasem szerokości 10-15 cm na wysokości oczu	Drzwi szklane w budynkach oznaczono widocznymi pasami na wysokości oczu
4.	Wprowadzenie pasa ostrzegawczego, przed początkiem i na końcu każdego biegu schodów	Oznakowano schody wejściowe przed budynkiem Ratusza. Z uwagi na stan techniczny schodów wejściowych do budynku przy Pl. Wolności 7-8 planuje się także remont schodów, a następnie ich oznakowanie

5.	Dostosowanie tablicy informacyjnej oraz tabliczek informacyjnych przy drzwiach do pomieszczeń biurowych w budynkach Urzędu Miasta do potrzeb osób niedowidzących. Wdrożenie oznaczeń w alfabecie Braille'a w budynku Ratusza	Tabliczki informacyjne przy drzwiach wymieniono w budynkach: Pl. Wolności 7-8, ul. Szpitalna 3b-5-7, ul. Damrota 1
6.	Zapewnienie dostępności osobom niedostosowanym i głuchym	<p>PĘTLE INDUKCYJNE:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budynek UM Ratusz: <ol style="list-style-type: none"> 1) Biuro Obsługi Klienta 2. Budynek przy Placu Wolności 7-8 <ol style="list-style-type: none"> 1) Sala obsługi - Wydział Podatków i Opłat Lokalnych 3. Budynek Centrum Dialogu Obywatelskiego przy ul. Damrota 1 <ol style="list-style-type: none"> 1) pok. 206 – II piętro 4. Budynek Centrum Usług Publicznych przy ul. Witolda Pileckiego 1 <ol style="list-style-type: none"> 1) Sala operacyjna: <ol style="list-style-type: none"> a) Punkt Obsługi Klienta b) Stanowisko Wydziału Polityki Społecznej 2) Urząd Stanu Cywilnego 3) Wydział Spraw Obywatelskich – Referat Komunikacji <p>WIRTUALNY TŁUMACZ JĘZYKA MIGOWEGO - dostępny jest w dwóch opcjach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dedykowany videophone zainstalowany w Biurze Obsługi Klienta w budynku UM Opola – Ratusz; 2. Usługa WEB udostępniona na stronie internetowej Miasta Opole (Urzędu Miasta Opola) pod adresem: https://tlumacz.migam.org/y3N1Wlzv4EDUIOJN0xOR

Działania realizowane są na bieżąco w ramach zapewnienia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.

2. W dniu 7 grudnia 2023 r. zostało przeprowadzone szkolenie z zagadnienia Dostępność+ dla naczelników i pracowników Wydziałów Urzędu Miasta Opola celem przybliżenia zagadnień i nałożonych obowiązków, które wynikają z ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

3. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (MOPR) w Opolu

Dostosowano budynek Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie (MOPR) przy ul. Armii Krajowej 36 do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (zaprojektowano i zamontowano 2 szt. Tyflomap (mapa czytana za pomocą zmysłu dotyku lub w ograniczonym stopniu wzrokiem, przeznaczona dla osób niewidomych lub słabowidzących. Stanowi rodzaj tyflografiki), wykonano usługę kontrastowego oznakowania budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem MOPR w Opolu, usytuowany przy ul. Plebiscytowej 18 w Opolu został wyposażony w schodofaż dla osób niepełnosprawnych i ze szczególnymi potrzebami (przekazany nieodpłatnie) z Urzędu Miasta Opola, co umożliwia dostępność dla każdego. Oznakowane zostały ciągi komunikacyjne w budynkach MOPR w Opolu. Zapewniono na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie (MOPR) w Opolu informacji dot. Projektów realizowanych we współpracy ze stowarzyszeniami z Opola w postaci nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu wzięli udział w II Targach Dostępności w Opolu pn. „Dostępność na start” i w konferencji pn. „Różnorodni, a nie dysfunkcyjni”.

4. Opolski Teatr Lalki i Aktora

W Opolskim Teatrze Lalki i Aktora w roku 2023 uruchomiono nową stronę internetową w ramach działań prowadzących do zwiększenia dostępności cyfrowej stron internetowych podmiotów publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami.

5. Narodowe Centrum Polskiej Piosenki w Opolu

Narodowe Centrum Polskiej Piosenki zostało w 2023 roku wyposażone w plany tyflograficzne, czyli mapy dotykowe, które umożliwiają zapoznanie się z obiektem osobom z dysfunkcją wzroku. Plany tyflograficzne znajdują się na każdej kondygnacji budynku:

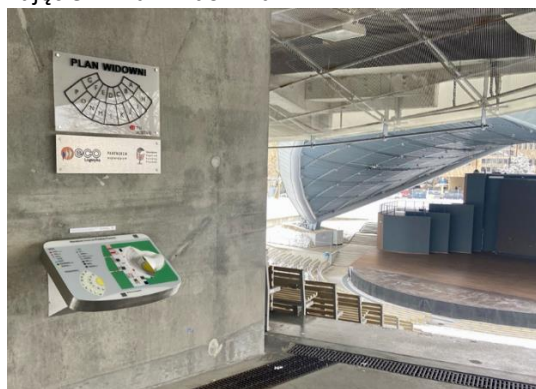
- plan tyflograficzny holu Amfiteatru z kasami i wejściem do obiektu
- plan tyflograficzny foyer i widowni Amfiteatru
- plan tyflograficzny tarasu Amfiteatru.

Zdjęcia dokumentujące powyższe działania w Narodowym Centrum Polskiej Piosenki:

Zdjęcie 1. Plan holu kasa

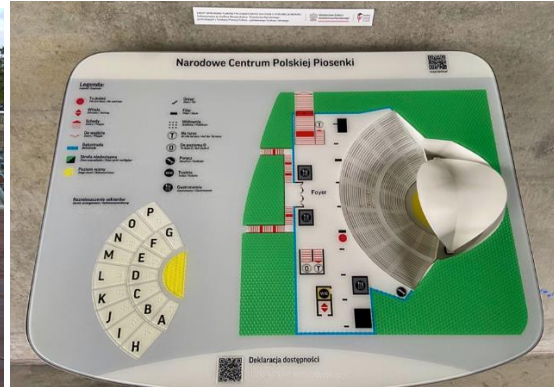
Zdjęcie 2. Plan widownia

Zdjęcie 3. Plan tyflograficzny taras

Zdjęcie 4. Plan tyflograficzny foyer i widownia

6. Ogłoszono konkursy ofert z zakresu działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt. 1 - 32a (Dostępność Plus)

Celem zadań zleconych do realizacji NGO była realizacja zasad „DOSTĘPNOŚĆ PLUS” w sektorze pozarządowym. Działania przewidziane do realizacji w ramach zadania publicznego to wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie dostosowania ich funkcjonowania do zasad „DOSTĘPNOŚCI PLUS” w zakresie dostępności cyfrowej oraz informacyjno – komunikacyjnej.

❖ Centrum Dialogu Obywatelskiego

Konkurs na wsparcie realizacji przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań publicznych z zakresu działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w zakresie określonym w pkt 1 - 32 a tej ustawy (*Realizacja zasad Dostępność Plus w sektorze pozarządowym*) w 2023 roku. Działania realizowane w ramach otrzymanych dotacji dotyczyły wsparcia organizacji pozarządowych w zakresie dostosowania ich funkcjonowania w zakresie zasad „DOSTĘPNOŚCI PLUS” tj. dostępności cyfrowej oraz informacyjno - komunikacyjnej.

Opolskiemu Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych zlecono realizację zadania pn. Silne NGO - Dostępność Plus. Zadaniem wyłonionego stowarzyszenia jako operatora projektu, było zlecenie 7 organizacjom (realizatorom projektów) wykonanie zadań z zakresu „Realizacji zasad Dostępności Plus w sektorze pozarządowym”. W ramach otrzymanej dotacji operatorzy projektów w większości przypadków dostosowali strony internetowe na potrzeby osób z niepełnosprawnością.

Lp	Podmiot	Nazwa zadania	Przyznana kwota dotacji (w zł)
Stowarzyszenia			50.000,00 zł
1.	Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych	Silne NGO – Dostępność Plus	50.000,00

❖ Wydział Polityki Społecznej

Konkurs na powierzenie realizacji zadań publicznych z zakresu działalności na rzecz osób niepełnosprawnych (realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami) skierowany do organizacji pozarządowych lub innych uprawnionych podmiotów wskazanych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Działania, na które przeznaczono środki, dotyczyły prowadzenia kursów, warsztatów, konferencji, audytów i realizacji działań zmierzających do zwiększenia dostępności przestrzeni publicznej dla osób z różnymi potrzebami, zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Beneficjentami zadania byli mieszkańcy Opola. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na powierzenie realizacji zadań w 2023 roku wynosiła **30 000,00 zł**. Poniżej zestawienie przyznanych dotacji:

Lp.	Podmiot	Nazwa zadania	Przyznana kwota dotacji (w zł)
			30.000,00 zł
1.	Fundacja Stałego Rozwoju	Dostępni na Opolszczyźnie	4.500
2.	Fundacja „Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym”	Dostępna Fundacja DOM II	5.500
3.	Stowarzyszenie Opolskie Lamy	Kino bez barier	10.000
4.	Fundacja Rozwoju Edukacji Empatycznej FREE (tryb pozakonkursowy)	Dostępne zajęcia edukacyjne	10.000

- Fundacja „Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym” w ramach otrzymanej dotacji dokonała zakupu przenośnych pętli indukcyjnych oraz ich montaż w lokalizacjach Fundacji. Doposażenie stanowić będzie w przyszłości formę wsparcia w pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami oraz do prowadzenia terapii z osobami z niepełnosprawnością,

- Fundacja Stałego Rozwoju w ramach zadania pn. Dostępni na Opolszczyźnie, zrealizowała w ramach otrzymanej dotacji warsztaty z zakresu: „Standardy Dostępności dla NGO” m.in. członków organizacji pozarządowych, osób pracujących w instytucjach publicznych oraz osób z niepełnosprawnościami,
- Stowarzyszenie Opolskie Lamy zrealizowało zadania pn. „Kino bez barier”, w ramach którego zorganizowano projekcje filmowych, uzupełnione o dyskusje, spotkania/warsztaty dostosowane do odbiorców z różnego rodzaju dysfunkcjami.
- W trybie pozakonkursowym przekazano dotację w wysokości 10 000,00 zł Fundacji Rozwoju Edukacji Empatycznej FREE na zakup wyposażenia wykorzystywanego do prowadzenia zajęć edukacyjnych w postaci monitora interaktywnego wraz podstawą przyścienną oraz programem multimedialnym. Dzięki realizacji zadania możliwe stało się prowadzenie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami.

7. Konkurs „Miejsca Przyjazne Seniorom i Osobom Niepełnosprawnym” – edycja 2023

W ramach konkursu nagradzane są instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, podmioty i osoby prowadzące działalność gospodarczą, które wykażą, że prowadzona działalność przyczynia się do przełamywania barier: architektonicznych, komunikacyjnych, ekonomicznych, ale także społecznych, z którymi borykają się osoby starsze oraz niepełnosprawne. W dotychczasowych edycjach konkursu nagrodzono w sumie 36 miejsc (w tym przyznano jeden tytuł jako nagrodę specjalną).

Laureaci konkursu „Miejsca Przyjazne Seniorom i Osobom Niepełnosprawnym” – edycja 2023 r.:

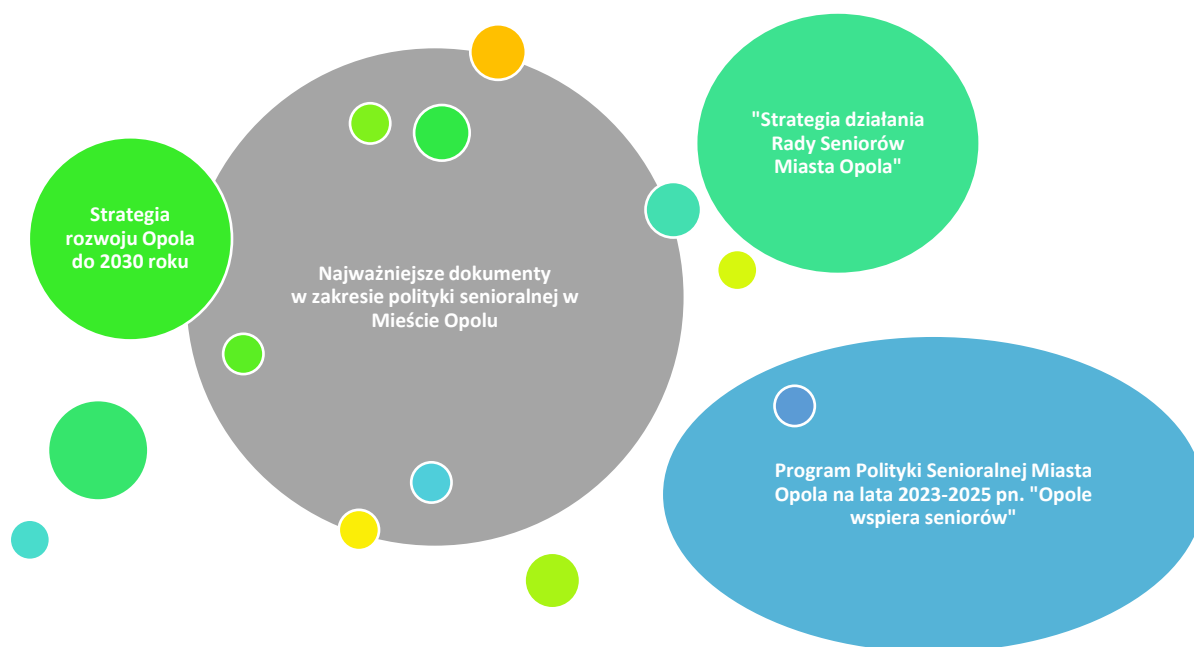
1. Kategoria Usługi różne - Klub Integracji Społecznej – Centrum Re-Start w Opolu
2. Kategoria Gastronomia - Gastrofaza Bar
3. Kategoria Usługi publiczne - Zespół Szkół Specjalnych
4. Kategoria Zdrowie - Gabinet Podologiczny Karolina Matejka
5. Kategoria Kultura i Sztuka - Kino Helios
6. Kategoria Kultura i sztuka - Wojewódzka Biblioteka Publiczna Centrum Dokumentacyjno-Wystawiennicze Niemców w Polsce.

Laureaci konkursu „Miejsca Przyjazne Seniorom i Osobom Niepełnosprawnym” – edycja 2023 r. podczas uroczystości rozdania nagród

6. Główne działania Miasta Opola na rzecz seniorów w 2023 r.

Uchwałą Rady Miasta Opola z dnia 26 stycznia 2023 r. został przyjęty **Program Polityki Senioralnej miasta Opola na lata 2023-2025 pn. „Opole wspiera seniorów”**, który jest dokumentem ujmującym w sposób kompleksowy kwestie senioralne. Polityka senioralna Miasta to skoordynowany system działań, realizowanych we współpracy ze środowiskiem lokalnym, którego celem jest samodzielne i godne życie starszych mieszkańców miasta. Bezpośrednim adresatem Programu są seniorzy - osoby które ukończyły 60 lat i które mieszkają w Opolu.

Zasady Polityki Senioralnej Miasta Opola

Za sytuację osób starszych w pierwszej kolejności odpowiada ich rodzina, a samorząd pełni funkcję wspierającą (zasada pomocniczości)

Traktowanie osób starszych: podmiotowe, a nie przedmiotowe. Seniorzy nie są tematem do załatwienia, problemem do rozwiązania, lecz są partnerami władz samorządowych, aktywnie uczestniczą w opracowaniu i realizacji polityki senioralnej Miasta Opola

Polityka senioralna rozumiana jako polityka dla osób starszych i polityka wobec osób starszych, przełamująca stereotypy dot. starości i promująca koncepcję aktywnego starzenia się w obszarach: zatrudnienie, aktywność społeczna, niezależność, bezpieczne mieszkanie, zdrowie i profilaktyka (uświadomienie zasad zdrowego stylu życia: ruch, zdrowe odżywianie) oraz zdolność i przygotowanie otoczenia do wykorzystania potencjału starzejącego się społeczeństwa.

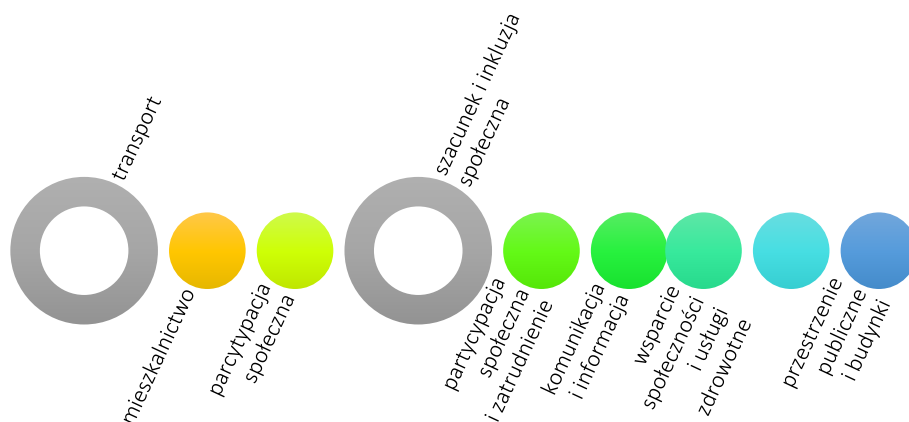
Planowanie oferty dla seniorów musi uwzględniać specyfikę, złożoność oraz zróżnicowanie potrzeb i problemów osób starszych.

Postrzeganie starszej populacji jako potencjał, a nie jako barierę, co przełoży się na proponowanie rozwiązań pozwalających na wykorzystanie możliwości seniorów – nastawienie na aktywizację społeczną i zawodową seniorów.

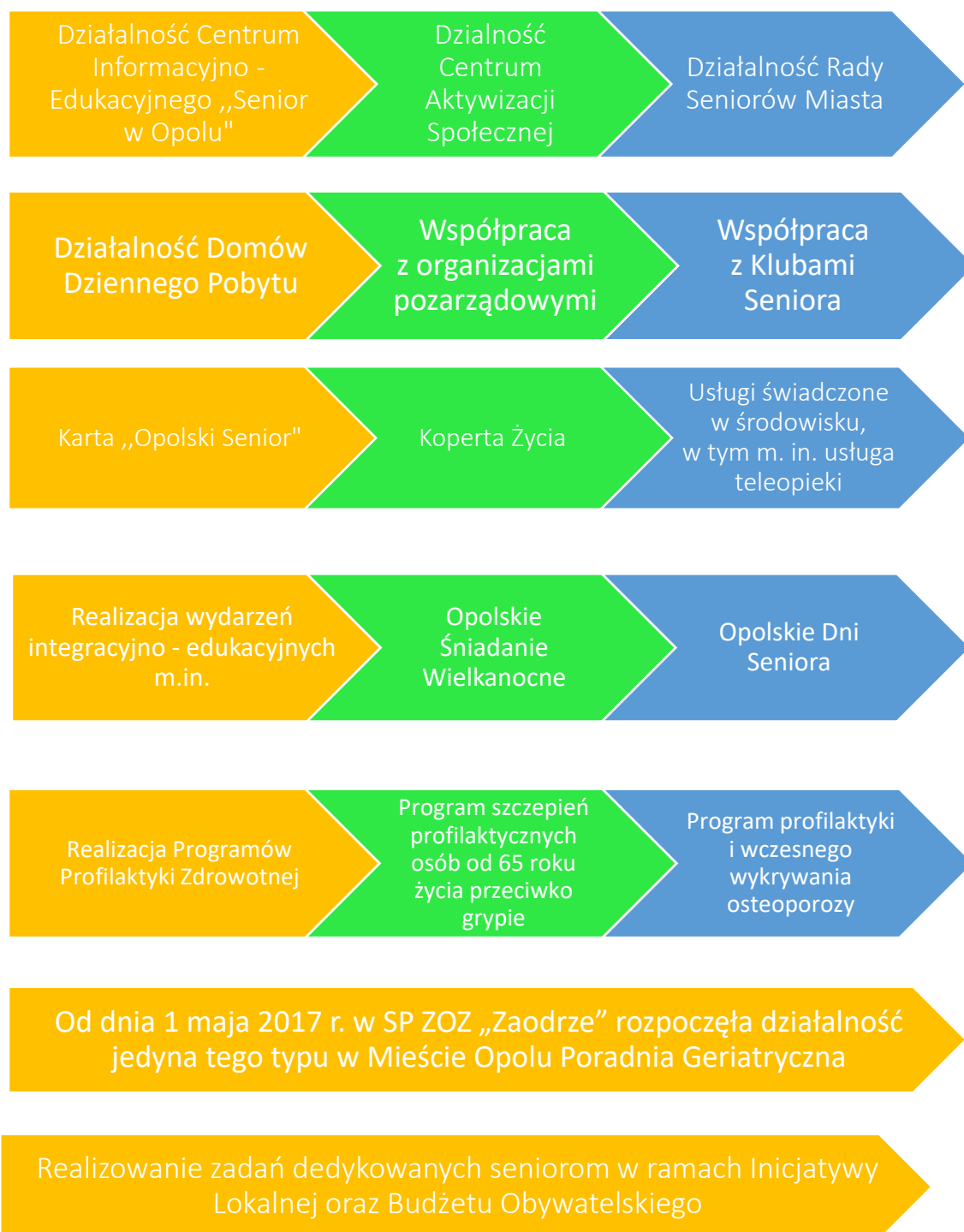
Starzenie się społeczności to kwestia, która dotyczy wszystkich organizacji i instytucji działających na terenie miasta, stąd by osiągnąć pozytywną zmianę niezbędna jest współpraca samorządu z partnerami gospodarczymi, społecznymi, publicznymi, pozarządowymi.

Miasto Opole w 2019 r. otrzymało certyfikat Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) „Miast przyjaznych starzeniu”.

Światowa Sieć „Miast Przyjaznych Starzeniu” skupia miasta różnej wielkości, znajdujące się w różnych częściach świata. Miasta łączy podobne podejście do polityki senioralnej – realizują szeroko rozumiane działania, mające na celu podniesienie jakości życia Seniorów. W 2007 roku ukazał się przewodnik Miast Przyjaznych Starzeniu (*Global Age-friendly Cities: A Guide*). Zostały w nim wskazane obszary, które według samych seniorów wymagają zmian, by udoskonalić w miastach proces aktywnego starzenia się społeczeństw. Wyróżniono osiem obszarów związanych z życiem w mieście przyjaznym starzeniu się - należą do nich:

Główne działania Miasta Opola w zakresie polityki senioralnej:

Działalność Centrum Informacyjno – Edukacyjnego „Senior w Opolu”

W ramach polityki senioralnej miasta Opola istotnym działaniem mającym na celu poprawę jakości życia seniorów, było powołanie do działania w 2016 r. Centrum Informacyjno – Edukacyjnego „Senior w Opolu” gdzie można otrzymać aktualne informacje o tym co ciekawego dzieje się w mieście,

jakie wydarzenia są planowane w najbliższym czasie. W styczniu 2020 r. Centrum Informacyjno-Edukacyjne „Senior w Opolu” zostało przeniesione do nowej siedziby przy ul. Krakowskiej 32 do budynku Centrum Aktywizacji Społecznej. Duże przestrzenne sale pozwoliły na rozwinięcie działalności Centrum Seniora. W Centrum prowadzona jest strona internetowa www.seniorwopolu.pl, gdzie zamieszczane są informacje i aktualności dla seniorów. Centrum koordynuje dystrybucję Kopert Życia i Karty „Opolski Senior. W 2023 r. wydano 1662 Karty „Opolski Senior” i 224 Koperty Życia. Z inicjatywy Centrum powołano do życia „Telefon Życzliwości”, który obsługują wolontariusze i w ramach, którego seniorzy mogą uzyskać różnego rodzaju porady i informacje. Centrum Seniora to miejsce, w którym pracuje Opolska Rada Seniorów. W ramach działalności Centrum prowadzone jest Studio Filmowe Seniora, Sekcja Turystyczna, Studio Wiedzy Fotograficznej. W ramach zajęć rekreacyjnych cyklicznie odbywają się:

- zajęcia „Zdrowy Kręgosłup”,
- Nordic Walking,
- Karate 50 plus,
- Aqua Zomba dla Seniora,
- joga na Amfiteatrze,
- zajęcia ze smoovey,
- morsowanie.

Jednocześnie w ramach przedsięwzięć cyklicznych prowadzone są zajęcia edukacyjne:

- pogotowie komputerowe,
- Zespół muzyczny Opolanie,
- medytacje,
- spotkania z przedstawicielami policji zwiększające bezpieczeństwo seniorów.

Centrum Informacyjno-Edukacyjne „Senior w Opolu” realizuje zadania z zakresu wsparcia najstarszych mieszkańców miasta Opola w organizacji i aktywizacji życia poprzez integrację ze środowiskiem lokalnym, umożliwia realizację potrzeb kulturalnych, rekreacyjnych i towarzyskich.

Pozostałe zadania realizowane przez Centrum Seniora:

- 1) kursy językowe (angielski, niemiecki, hiszpański),
- 2) warsztaty taneczne, florystyczne, fotograficzne, teatralne i kulinarne,
- 3) szkolenia (w zakresie obsługi komputerów, tabletów i smart fonów),
- 4) redagowanie kwartalnika „Senior w Opolu”,
- 5) organizowanie konkursu pn. „Miejsca Przyjazne Seniorom i Osobom Niepełnosprawnym”,
- 6) działania na rzecz rozwoju i aktywizacji środowisk senioralnych.

W strukturze organizacyjnej Centrum Seniora funkcjonuje Biuro Pośrednictwa Pracy dla Wolontariuszy. Wolontariusze w 2023 r. aktywnie pracowali przy realizacji programu rządowego „Wspieraj Seniora”.

Działalność Centrum Aktywizacji Społecznej

W dniu 15 stycznia 2020 roku nastąpiło oficjalne otwarcie Centrum Aktywizacji Społecznej (CAS) przy ulicy Krakowskiej 32 w Opolu. W budynku CAS na czterech kondygnacjach znalazły się m.in mieszkania chronione, pomieszczenia dla organizacji pozarządowych, sale konferencyjne oraz podziemny parking. Do budynku CAS przeniesione zostało Centrum Informacyjno-Edukacyjne „Senior w Opolu”, które dotychczas mieściło się przy ul. Nysy Łużyckiej. W CAS swoje siedziby ma również

wiele znanych opolskich organizacji pozarządowych m.in. Towarzystwo Przyjaciół Opola, Stowarzyszenie „Kulturalne Opole”, Fundacja „Wyplłyn na głębię”, Fundacja „Opolskie Dziouchy”, Fundacja Psychoedukacji i Psychoterapii INTRA oraz Opolskie Stowarzyszenie Jazzowe. Na parterze budynku działa klubokawiarnia społeczna OPO prowadzona przez Stowarzyszenie „Kulturalne Opole”. Jest to lokal, w którym regularnie odbywają się koncerty, spotkania autorskie, projekcje filmowe, warsztaty, wieczory taneczne czy quizy tematyczne.

Działania CAS skierowane są do wszystkich grup społecznych, od najmłodszych po najstarszych mieszkańców naszego miasta. W 2023 r. w Centrum Aktywizacji Społecznej zostały podjęte m.in. następujące działania skierowane do:

a) dzieci i młodzieży, w tym z niepełnosprawnościami:

- ✓ „Film na CASie, edycja 3” – kino plenerowe dla dzieci. Projekt prorodzinny realizowany w miesiącach wakacyjnych przez Fundację Rozwoju Społecznego SPINACZ;
- ✓ „Akademia Super Wiewiórki” – nauka pierwszej pomocy dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Projekt realizowany przez Opolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża;
- ✓ Warsztaty mające na celu promocję zdrowia psychicznego organizowane w ramach Konferencji „O pomocy dla zdrowia psychicznego”. Beneficjentami warsztatów była młodzież ze szkół ponadpodstawowych. Organizatorem wydarzenia były Miasto Opole, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu, Fundacja Rozwoju Społecznego SPINACZ oraz Opolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża;
- ✓ „CAS, czyli czas dla młodych 2.0” – projekt mający na celu wsparcie psychologiczno-społeczne młodzieży z Opola, realizowany przez Fundację „W rozwoju”;
- ✓ „Sztuka Młodych w CAS” – warsztaty wokalne i teatralne dla młodzieży, realizowane przez Fundację „Trampolina”;
- ✓ Półkolonie integracyjne polsko – ukraińskie. Projekt obejmował 2 turnusy półkolonii letnich dla dzieci w wieku 7-12 lat, realizowany przez Fundację Rozwoju Społecznego SPINACZ oraz Opolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża;
- ✓ Warsztaty świąteczne, integracyjne polsko – ukraińskie. Projekt prorodzinny realizowany przez Fundację Rozwoju Społecznego SPINACZ oraz Opolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża;
- ✓ Warsztaty rodzinne „Świątecznie z Opolskimi Dziouchami, edycja 3”. Projekt realizowany przez Fundację Opolskie Dziouchy;
- ✓ Spotkania rodzin zastępczych. Zadanie realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu;
- ✓ Warsztaty „Zdrowa, twórcza i piękna drugiego planu bohaterka. Projekt prorodzinny realizowany przez Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych Jestem;
- ✓ Warsztaty taneczne, wokalne i plastyczne dla dzieci pochodzących z Ukrainy, realizowane przez Fundację GRINGO;
- ✓ Kurs języka polskiego dla dzieci pochodzących z Ukrainy, realizowany przez Fundację GRINGO;

b) mieszkańców miasta Opola, niezależnie od wieku:

- ✓ Konferencja „O pomocy dla zdrowia psychicznego” realizowana w ramach Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego, mająca na celu promocję zdrowia psychicznego oraz zwrócenie uwagi ludzi na całym świecie na problemy natury psychicznej dedykowana uczniom, ich rodzicom oraz nauczycielom. Organizatorem wydarzenia były Miasto Opole, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu, Fundacja Rozwoju Społecznego SPINACZ oraz Opolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża;
- ✓ Profilaktyka połączeń – warsztaty, prelekcje, panel dyskusyjny z autorytetami i praktykami z obszarów psychologii, psychoterapii i profilaktyki dedykowane nauczycielom, psychologom, pedagogom, dyrektorom i wychowawcom pracującym z młodzieżą, realizowane przez Fundację „Wyptyń na głębie”;
- ✓ Warsztaty psychologiczne oraz indywidualne spotkania z psychologiem w ramach projektu „New Colors, Spokój w głowie”, dedykowane mieszkańcom Opola powyżej 14 r. ż. doświadczającym trudności w życiu osobistym, społecznym i zawodowym. Projekt realizowany przez Fundację psychoterapii i psychoedukacji INTRA;
- ✓ Podróże małe i duże – projekt integracyjny realizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Opola;
- ✓ Warsztaty malarskie – sekcja malarska prowadzona przez Pana Jana Gruszkę przy Towarzystwie Przyjaciół Opola;
- ✓ Warsztaty malowania wzoru opolskiego – realizowane przez Fundację „Opolskie Dziouchy”;
- ✓ Opolskie Kobiecte Kręgi – warsztaty dla kobiet realizowane przez Fundację „Opolskie Dziouchy”;
- ✓ Warsztaty dla kobiet realizowane przez Radę Dzielnicy Stare Miasto;
- ✓ Klub Ojca – spotkania w ramach klubu ojcowskiego;
- ✓ Warsztaty jogi, integracyjne polsko – ukraińskie, realizowane przez Fundację GRINGO;
- ✓ Fotoklub – spotkania miłośników fotografii realizowane przez Związek Polskich Artystów Fotografików, Oddział Opolski przy Towarzystwie Przyjaciół Opola;
- ✓ Zajęcia zumbi dla kobiet pochodzących z Ukrainy, realizowane przez Fundację Human Doc;
- ✓ Salon Opolskiej Nauki. Spotkania z opolskimi naukowcami oraz specjalistami różnych dziedzin. Projekt realizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Opola;
- ✓ Sekcje gier planszowych, brydża i warcabów realizowane przy współpracy z Centrum Informacyjno – Edukacyjnym „Senior w Opolu” oraz Fundacją psychoterapii i psychoedukacji INTRA;
- ✓ Songwriters festiwal – projekt realizowany w klubokawiarni OPO, w miesiącach wrzesień – październik przez Stowarzyszenie „Kulturalne Opole”;
- ✓ Festiwal Wolontariatu IMPULS – projekt realizowany przez Opolskie Centrum Wolontariatu ISKRA;
- ✓ Warsztaty ekologiczne, realizowane przez Klub Ochrony Środowiska Śląska Opolskiego;

c) seniorów:

- ✓ „„Aktywizacja Seniorów w CASie” – projekt realizowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Integracji Środowiska Lokalnego Chciej Chcieć przy współpracy z Centrum Informacyjno – Edukacyjnym „Senior w Opolu”;
- ✓ Dansingi na Krakowskiej – projekt realizowany w klubokawiarni społecznej OPO przez Stowarzyszenie „Kulturalne Opole”;
- ✓ Taniec intuicyjny i Tańce w kręgu, realizowane przez Europejskie Stowarzyszenie Promocji Aktywności Ruchowej 50+;
- ✓ Klub sensu życia – projekt autorski grupy seniorów realizowany przy współpracy z Centrum Informacyjno – Edukacyjnym „Senior w Opolu”;
- ✓ „Aktywni i świadomi mieszkańcy Opola”. Projekt realizowany przez Opolski Oddział Stowarzyszenia Diabetyków;
- ✓ Próby Chóru Gold Singers.

Ponad powyższym, w 2023 r. Centrum Aktywizacji Społecznej współpracowało przy organizacji wydarzeń integracyjnych:

- ✓ Strefy Aktywności dla dzieci i młodzieży w trakcie inauguracji kampanii „STOP samobójstwom - życie ma sens!”, rozpoczynającej miesiąc dla zdrowia psychicznego w Opolu;
- ✓ VI Opolskiego Śniadania Wielkanocnego, organizowanego przez Miasto Opole, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu oraz Polski Czerwony Krzyż;
- ✓ imprezy charytatywnej, podczas której mieszkańcy Opola zostali obdarowani bonami na zakupy spożywcze, przekazanymi przez Fundację z Tajwanu Tzu Chi, organizowanej przez Miasto Opole oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu;
- ✓ VI Opolskiej Olimpiady Senioralnej, organizowanej przez Miasto Opole oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu;
- ✓ Marszu Mikołajów, IX edycja, organizowanego przez Stowarzyszenia Opolska Pozytywka.

Działania na rzecz obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa

W dniu 22 grudnia 2020 r. Miasto Opole podpisało umowę o dofinansowanie projektu pn. „Wsparcie Miasta Opola na rzecz obywateli z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym. Realizatorem projektu jest **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie**, Miejski Zarząd Lokali Komunalnych, Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Pawła II i Młodzieżowy Dom Kultury w Opolu. Okres realizacji: 01.03.2022-31.10.2023. Wartość globalna projektu: 2 587 409,62 zł, w tym wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego: 2 199 298,16 zł. Projekt jest realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa XIV Wsparcie osób uciekających z Ukrainy w wyniku działań zbrojnych prowadzonych na terenie tego kraju, Działanie 14.1 Opolskie solidarne z Ukrainą. Głównym celem projektu było udzielanie kompleksowej pomocy obywatelom Ukrainy oraz wsparcie w zakresie integracji w środowisku lokalnym obywateli Ukrainy, którzy przyjechali do województwa opolskiego po 24.02.2022 r. w związku z prowadzonymi działaniami zbrojnymi na terytorium Ukrainy. Projekt skierowany do osób fizycznych, tj. osób przybywających z terenu Ukrainy po wybuchu wojny (od 24 lutego 2022 r.) i przebywających na terenie województwa opolskiego, w szczególności przybyłych do Opola. Bezpośrednimi odbiorcami działań projektu czyli uczestnikami projektu są obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Opola

z terytorium Ukrainy po wybuchu wojny. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie był realizatorem Zadania nr 5 - Remont i wyposażenie mieszkania (komunalnego) dla rodziny pełniącej funkcję rodziny zastępczej z Ukrainy. W ramach zadania zaplanowano remont i wyposażenie mieszkania dla 5 osób - rodziny pełniącej funkcję rodziny zastępczej: 2 opiekunów oraz 3 dzieci. Skład rodziny pełniącej funkcję rodziny zastępczej stanowili obywatele z Ukrainy, którzy przybyli do Opola po wybuchu wojny. Remont w ramach zadania dotyczył 5-pokojowego mieszkania przeznaczonego dla potrzeb rodziny zastępczej. Realizacja projektu zakończyła się 28.09.2023 r. - 5 osób - rodziny pełniącej funkcję rodziny zastępczej: 2 opiekunów oraz 3 dzieci podpisali przygotowane dokumenty i zamieszkało w wyremontowanych mieszkaniu.

Pozostałe formy działalności na rzecz seniorów

- ✚ Od 2020 r. Kluby Seniora z terenu miasta Opola otrzymują wsparcie finansowe ze środków budżetu miasta na realizację działań m. in. z zakresu: profilaktyki zdrowego trybu życia, w tym rehabilitacji „po covidowej”, związanych z edukacją społeczną i zdrowotną, upowszechnianiem kultury fizycznej i sportu, organizacji interdyscyplinarnych wydarzeń na rzecz społeczności lokalnej tj.:
  - w 2020 r. - łącznie 48.000 zł dla 23 Klubów Seniora;
  - w 2021 r. - łącznie 25.000 zł dla 25 Klubów Seniora;
  - w 2022 - łącznie 75.000 zł dla 28 Klubów Seniora;
  - w 2023 - łącznie 43.000 zł dla 29 Klubów Seniora.
- ✚ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu wspierał mieszkańców miasta Opola poprzez kierowanie osób niesamodzielnych do placówek wsparcia dziennego oraz do placówek opieki całodobowej. W 2023 r. z działalności prowadzonej przez domy dziennego pobytu w Opolu – DDP „Magda-Maria”, DDP „Złota Jesień”, DDP „Malinka” oraz Filii „Nad Odrą”, **skorzystało 794 osób starszych i niepełnosprawnych.**
- ✚ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu przy współudziale podmiotów spoza sektora finansów publicznych realizował usługę pomocy alarmowej dla mieszkańców Opola. System Teleopieki oparty na urządzeniach telefonicznych, pozwala, za pomocą odpowiedniego przycisku, w ciągu kilku sekund, połączyć się z całodobowym centrum operacyjnym. Na podstawie wcześniej podanych informacji, osoba wzywająca pomocy, jest identyfikowana i operator dyżurujący powiadamia odpowiednie osoby lub służby alarmowe. Wsparcia w formie usługi wspomagającej, jaką jest teleopieka w 2023 r. udzielono dla 1 osoby.
- ✚ W okresie od lipca do grudnia 2023 r. realizowano projekt finansowany ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. Korpus Wsparcia Seniorów. Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej, mających problemy w samodzielnym funkcjonowaniu ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia, oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa, możliwości samo-dzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Świadczenie usług wynikało z rozeznanych potrzeb na terenie miasta Opola, wpisujących się we wskazane w Programie obszary. Realizacja Programu obejmowała swoim zakresem dwa moduły:
  - a) celem realizacji Modułu I było zapewnienie przez wolontariuszy usługi wsparcia seniorów w wieku 65 lat i więcej, z terenu miasta Opola, przez m.in.:

- wsparcie społeczne,
- wsparcie w czynnościach dnia codziennego.

Z oferowanej pomocy skorzystało 10 osób.

b) celem realizacji Modułu II była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”. W ramach programu seniorom w wieku 65 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Z oferowanej usługi skorzystało 50 osób.

Wartość globalna projektu: 18.570,32 zł,

Domy pomocy społecznej

Miasto Opole podobnie jak inne jednostki samorządu terytorialnego w ramach polityki senioralnej i zadań o charakterze obowiązkowym zapewniają pobyt w całodobowych placówkach wsparcia osobom, które ze względu na swój stan zdrowia, wiek i niepełnosprawność wymagają całodobowej, stałej opieki i wsparcia w życiu codziennym. Domy pomocy społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne w celu zapewnienia godnych warunków życia mieszkańców.

W celu umożliwienia wszystkim osobom znajdującym się w trudnej sytuacji, która nie pozwala im na pozostanie w dotychczasowym miejscu zamieszkania, Miasto Opole:

- prowadzi **Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów przy ul. Chmielowickiej 6,**
- zleca **Zgromadzeniu Sióstr Św. Jadwigi** prowadzenie **Dom Pomocy Społecznej** przy Placu Klasztornym 2,
- kieruje do domów pomocy społecznej poza Opolem.

W 2023 r. MOPR skierował do domów pomocy społecznej 98 osób. W tym 71 osób skierowano do domów pomocy na terenie m. Opola i 46 osób do domów pomocy poza Opolem. Na dzień 31.12.2023 w DPS-ach przebywało łącznie 311 osób, a wydatki gminy z tytułu odpłatności Gminy Opole za pobyt w domu pomocy społecznej, opłat wnoszonych zastępczo, w przypadku niewywiązywania się mieszkańców z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, przewozu osób do takiej placówki wyniosły ogółem: 12.810.387 zł. Analiza wydatków poniesionych na zadania w zakresie utrzymania mieszkańców Opola w domach pomocy społecznej na przestrzeni lat 2020-2023 wskazuje, że wydatki w 2023 roku w porównaniu do 2020 roku, były wyższe o 3.280.187 zł.

Rada Seniorów

W związku z art. 5c ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym dającym możliwość tworzenia gminnej Rady Seniorów, a tym samym sprzyjając solidarności międzypokoleniowej oraz chcąc tworzyć warunki do pobudzania aktywności obywatelskiej osób starszych, w dniu 27 lutego 2014 r. Rada Miasta Opola przyjęła Uchwałę nr LV/820/14 w sprawie utworzenia Rady Seniorów Miasta Opola zmieniona Uchwałą nr XXXVI/692/16 Rady Miasta Opola oraz Uchwałą nr II/24/18 Rady Miasta Opola.

Celem działania ww. Rady jest integracja, wspieranie i reprezentowanie środowiska osób starszych poprzez:

- współpracę z władzami miasta przy rozstrzyganiu istotnych spraw seniorów,
- integrację i wspieranie środowiska osób starszych oraz reprezentowanie zbiorowych potrzeb osób starszych,
- przedstawianie propozycji w zakresie ustalania priorytetów i działania na rzecz seniorów,
- zgłaszanie uwag do przekazanych do zaopiniowania aktów prawa miejscowego,
- wspieranie różnorodnych form działalności kulturalnej i edukacyjnej,
- dążenie do odtwarzania i umacniania międzypokoleniowych więzi społecznych,
- współdziałanie i współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi na terenie Miasta Opola,
- wydawanie opinii, formułowanie wniosków służących rozwojowi działalności na rzecz seniorów, czynne uczestnictwo w tworzeniu długofalowej polityki senioralnej miasta,
- upowszechnianie wiedzy o potrzebach, prawach i możliwościach, a przede wszystkim wzmacnianie wpływu seniorów na decyzje podejmowane przez władze lokalne w tym na jakość usług przeznaczonych dla tej grupy wiekowej.

7. Zdrowie

A. Programy polityki zdrowotnej:

Wydział Polityki Społecznej kontynuował realizację i finansowanie programów polityki zdrowotnej. Głównym ich celem było zmniejszenie zachorowalności i umieralności mieszkańców miasta Opola poprzez wykonywanie badań przesiewowych oraz szczepień ochronnych. W ramach profilaktyki chorób w mieście Opolu w 2023 roku były realizowane następujące programy polityki zdrowotnej:

- 1. Program profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy;**
- 2. Program szczepień profilaktycznych osób od 65 roku życia przeciwko grypie;**
- 3. Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV);**
- 4. Program leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego – in vitro.**

Ogółem na realizację programów polityki zdrowotnej w mieście Opolu w 2023 roku wydatковано z budżetu miasta Opola środki w wysokości **851.983,60 zł.** Łącznie w programach polityki zdrowotnej uczestniczyło **5.794** mieszkańców miasta Opola.

Prezydent Miasta Opola obejmuje honorowym patronatem **liczne akcje promujące zdrowy tryb życia**, konferencje oraz konkursy dotyczące problematyki promocji zdrowia. Jako honorowy patron bierze udział w uroczystych podsumowaniach ww. działań oraz wręcza laureatom ufundowane przez siebie nagrody. Miasto Opole na wniosek Dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Opolu sfinansowało warsztaty oraz nagrody dla laureatów konkursu na logo i hasło warsztatów i szkoleń o tematyce HIV/AIDS. Konkurs był elementem planowanych działań w zakresie promocji zdrowia. Głównym celem konkursu było wyposażenie uczestników w ogólną wiedzę dotyczącą HIV/AIDS. W konkursie wzięli udział uczniowie szkół ponadpodstawowych. Na ww. cel wydatkowano środki finansowe w wysokości 3 700,00 zł.

B. Ochrona zdrowia psychicznego:

Miasto Opole bardzo aktywnie realizowało także działania w obszarze zdrowia psychicznego, ujęte w **Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Opola na lata 2023-2030**, przyjętego Uchwałą nr LXVII/1196/23 Rady Miasta Opola z dnia 26 stycznia 2023 r.

Wydział Polityki Społecznej w ramach otwartego konkursu ofert powierzył organizacjom pozarządowym realizację zadania publicznego pn. „Ochrona i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej – ochrona zdrowia psychicznego”.

W konkursie zostały wyłonione oferty trzech organizacji pozarządowych:

1. *Stowarzyszenie QUSISANA* w zadaniu pn. **„Profilaktyka zdrowia psychicznego”** podjęta kompleksowe działania w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia psychicznego poprzez:
  - 1) konsultacje indywidualne – interwencje w sytuacjach kryzysowych, konsultacje, wsparcie psychologiczne, działania edukacyjne dla dorosłych (w tym rodziców, pracowników innych instytucji), dzieci i młodzieży;
  - 2) zajęcia edukacyjne, warsztaty – edukacja dotycząca sposobów radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych oraz możliwości różnych form pomocy dla dorosłych, dzieci i młodzieży;
  - 3) trening umiejętności społecznych dla dzieci i młodzieży – rozwijanie umiejętności rozróżniania i identyfikowania emocji, rozwijanie umiejętności współpracy w grupie, zwiększenie poczucia własnej wartości, ograniczenie lęków związanych z kontaktami społecznymi, kształtowanie umiejętności nawiązywania prawidłowych kontaktów społecznych, wzmocnienie wiary we własne siły poprzez podwyższenie samooceny, kształtowanie zachowań empatycznych, przeciwdziałanie skłonności do izolacji.

Działania te służą poprawie zdrowia psychicznego, rozwinąć odporność psychiczną u dzieci i młodzieży. Pomoc specjalistyczna oraz warsztaty zdecydowanie wpływają na rozwój, na zwiększenie kompetencji osoby znajdującej się w kryzysie, wpływają na rozwój emocjonalny, rozwój umiejętności bycia w relacjach z innymi ludźmi, poszerzenie kompetencji, umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, umiejętności radzenia sobie ze stresem oraz wpływają na zwiększenie świadomości możliwości różnych form pomocy.

Na ww. zadanie wydatkowano środki finansowe w wysokości 52.840,17 zł.

2. *Fundacja Terapia To Nie Wstyd* w zadaniu pn. „**Kampania Społeczna Terapia to NIE Wstyd**” przeprowadziła innowacyjną akcję społeczną dla mieszkańców Opola. 10 września w centrum Opola, w specjalnie do tego przygotowanym Terapiobusie oraz obok niego, terapeuci udzielali specjalistycznych konsultacji oraz porad psychologicznych i rodzicielskich. Informowali o miejscach, w których można uzyskać dalsze specjalistyczne wsparcie psychologiczne. Uczestnicy otrzymali materiały psychoedukacyjne przygotowane specjalnie na kampanię. Akcja odbyła się pod hasłem STOP SAMOBÓJSTWOM- ŻYCIE MA SENS i miała na celu zapobieganie oraz zmniejszenie statystyk w tym zakresie, poprzez profilaktykę zdrowia psychicznego i bezpośrednie wsparcie. Projekt był odpowiedzią na potrzeby współczesnej młodzieży i jej rodziców. Wpłynęło to pozytywnie na podejmowanie szybszych decyzji o interwencji specjalistycznej dla osób wymagających już wsparcia oraz pozwoliło zapobiec kolejnym ciężkim, problemom psychicznym u odbiorców projektu.
- Na ww. zadanie wydatkowano środki finansowe w wysokości 10.000,00 zł.**

3. *Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych* w zadaniu pn. „**TUSobie radzimy - JESTEM dla Opola**” podjęło się ochronie zdrowia psychicznego oraz psychoedukacji dzieci i młodzieży i przeciwdziałaniu ich wykluczeniu z życia społecznego, edukacyjnego czy zawodowego oraz dało wsparcie ich rodzinom. Głównym celem działania o charakterze psychoedukacyjnym, interwencyjnym, wsparciowym i terapeutycznym była zmiana samoświadomości odbiorców w kierunku radzenia sobie z trudnymi emocjami i aktami autoagresji, wsparcie w pełnieniu ról adekwatnie do ich wieku i możliwości, nabycie umiejętności decydowania o sobie i uczestnictwa w życiu społecznym, a wśród rodziców poszerzenie wiedzy nt. wpływu na swoje dzieci w kontekście problemów okresu dojrzewania i dorastania oraz wsparcia w i po kryzysie oraz przełamywanie szkodliwych stereotypów dot. problemów psychicznych. Beneficjentami projektu były dzieci i młodzież w wieku wczesnoszkolnym i szkolnym z problemami typu zachowań dezadaptacyjnych uniemożliwiających lub ograniczających wypełnianie ról społecznych i edukacyjnych oraz ich rodziców, z terenu miasta Opole. Beneficjentami projektu były również dzieci umieszczone w pieczy zastępczej oraz ich rodzice.
- Na ww. zadanie wydatkowano środki finansowe w wysokości 19.970,00 zł.**

Miasto Opole zorganizowało w 2023 r. „**Miesiąc dla Zdrowia Psychicznego**” pn. „Zadbaj o siebie – Zadbaj o swoje zdrowie psychiczne!”, który rozpoczął się 10 września – W Dzień Zapobiegania Samobójstwom i trwał do dnia 10 października – Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego. Zorganizowane zostały całodniowe wydarzenia, gdzie w dedykowanych strefach pomocowo – edukacyjnych udzielane było wsparcie psychologiczne. Na miejscu można było posłuchać interesujących wykładów z zakresu zdrowia psychicznego, a w wydzielonych sektorach animatorzy prowadzili zajęcia dla dzieci. Największym znakiem rozpoznawczym kampanii był Terapiobus, czyli mobilny gabinet terapeutyczny, którym oferowane były bezpłatne konsultacje z doświadczonymi specjalistami. Wiele osób miało możliwość po raz pierwszy skorzystać z profesjonalnej pomocy w zakresie zdrowia psychicznego. Przez miesiąc w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej można było odwiedzić wystawę prac pacjentów Szpitala Specjalistycznego im. Św. Jadwigi w Opolu pn. „Terapeutyczna Moc Kolorów”. W Czas na Opole publikowane były wywiady ze specjalistami od zdrowia psychicznego. Pod koniec miesiąca dla zdrowia psychicznego odbyły się tematyczne wydarzenia, min. konferencja metodyczna pt. „O poMOCy dla zdrowia psychicznego”, warsztaty

i atrakcje sportowe dla dzieci w Toyota Park. Zakończeniem miesiąca dla zdrowia psychicznego była zabawa w której mieszkańcy Opola w każdym wieku korzystając z bezprzewodowych słuchawek mogli bawić się w rytm muzyki puszczanej przez DJ'a tzw. Silent DISCO.

C. Wsparcie rodzin z problemami uzależnień i przemocy:

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026

W Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2026 zostały określone cele i zadania do realizacji. Zadania ujęte w Programie realizowane były przez Wydział Polityki Społecznej, jednostki organizacyjne Miasta Opola, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opolu oraz organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty w oparciu o obowiązujące przepisy.

Nadrzędnym celem w 2023 roku Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026 było tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów, a także zmniejszania rozmiarów problemów już istniejących.

Główny cel Programu został osiągnięty w 2023 r. poprzez realizację zadań w nw. obszarach:

- 1) zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej i wsparcia dla osób uzależnionych/ współuzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej oraz wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i innych uzależnień (w tym behawioralnych), w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych, kulturalno-oświatowych i oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych, opóźnianie inicjacji alkoholowej i narkotykowej, w tym wzrost świadomości społecznej w obszarze uzależnień,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) monitorowanie problematyki uzależnień.

W ramach tych zadań realizowano szereg działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z terenu Miasta Opola m.in.:

1. Udzielano pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym poprzez dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego prowadzonych w formie:
  - ✓ opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, specjalistycznej,
  - ✓ pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę,
  - ✓ łączonej.

Podczas realizacji zadania zostało dofinansowanych 11 placówek wsparcia dziennego, potocznie nazywanych „światlicami”, gdzie świadczona była pomoc psychologiczna i socjoterapeutyczna. Dzięki placówkom dzieci mają miejsca w których mogą odrabiać lekcje, korzystać z pomocy korepetycyjnej świadczonej przez wolontariuszy, brać udział w różnych zajęciach np. na basenie, chodzić do kina czy teatru, uczestniczyć w organizowanych wycieczkach. Udział w zajęciach jest bezpłatny.

Na realizację zadania przeznaczono łącznie kwotę 1 447 999,00 zł (1 423 875,00 zł w ramach konkursu oraz 24 124,00 zł – światlica Szansa w MOPR).

2. W ramach zadania wsparcie działań kształtujących postawy społeczne wobec problemów alkoholowych, narkotykowych i przemocy ogłoszono otwarte konkursy ofert na **prowadzenie zajęć rekreacyjno-sportowych** dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta Opola. Na realizację ww. zadania przeznaczono środki finansowe na łączną kwotę **446.000,00 zł**. Dofinansowanie otrzymało **25 klubów** sportowych/stowarzyszeń.

3. W ramach otwartych konkursów ofert organizacje pozarządowe, stowarzyszenia realizowały wśród mieszkańców Miasta Opola następujące programy profilaktyczne:

- ✓ „Wybieram siebie”,
- ✓ Program pn. „ Archipelag Skarbów”
- ✓ Na dobrej drodze ku dorosłości
- ✓ Inna perspektywa Oaza i Narnia
- ✓ Maski zostawiamy na scenie
- ✓ Zrozumieć Dziecko z FASD
- ✓ Mental Vibe
- ✓ Narkotykom mówię STOP!
- ✓ Wygrywamy! 2023
- ✓ Pomoc jest możliwa 2023
- ✓ Program psychoterapeutyczny
- ✓ Wsparcie psychologiczne i terapeutyczne „Razem”
- ✓ Program Strzyżyna 2023
- ✓ Prowadzenie Klubu Abstynenta
- ✓ Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej

Na realizację programów przeznaczono łącznie kwotę: **547 330,00 zł**.

Ponadto 30 Publicznych Szkół Podstawowych oraz Ponadpodstawowych oraz jedna Szkoła Niepubliczna z terenu miasta Opola złożyły wnioski do Urzędu Miasta Opola o sfinansowanie działań w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026. Wnioski te dotyczyły m.in. wsparcia działań kształtujących postawy społeczne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnień behawioralnych jak również zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. W ramach realizacji ww. zadań m.in. sfinansowano: 2 edycje programu profilaktyki zintegrowanej pn. **Archipelag Skarbów** (w PSP Nr 11,29), 2 edycje programu pn. „Ratownicy Marzeń” w PSP nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi oraz Zespole Szkół Budowlanych w Opolu, rekomendowany program „Debata” w PSP nr 9 w Opolu, program IMPACT – Ryzykowne zachowania dzieci i młodzieży.

W działaniach profilaktycznych wzięło udział 1866 uczniów ze szkół podstawowych, ponadpodstawowych, 44 rodziców oraz 223 nauczycieli z terenu Miasta Opola. Programy łączyły w sobie trzy najważniejsze cechy dobrej praktyki: wspierały rodziców i wychowawców w przekazywaniu młodzieży świata wartości, były atrakcyjne dla młodzieży, należą do nielicznej grupy programów skutecznych (co udowodnione zostało w badaniach naukowych). Program Archipelag Skarbów wpisany jest do „Systemu standardów i rekomendacji programów profilaktycznych” sygnowanych przez najważniejsze agendy Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej. W celu realizacji ww. zadań w szkołach podstawowych na terenie miasta Opola przekazano kwotę: **58 224,14 zł.**

4. Sfinansowano **organizację wycieczki letniej oraz zimowej o charakterze rekreacyjno-profilaktycznym** dla dzieci i młodzieży żyjących w najbliższym otoczeniu osób uzależnionych od alkoholu oraz w rodzinach dotkniętych wykluczeniem społecznym lub nim zagrożonych. W ramach akcji „Zima 2023” wycieczką półkolonijną zostało objętych **42** uczniów klas I – III szkół podstawowych z terenu Miasta Opola. Na realizację zadania przeznaczono kwotę: **22 426,09 zł.** W ramach akcji „Lato 2023” wycieczką kolonijną objętych zostało łącznie **204** uczniów z szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych z terenu Miasta Opola. Na realizację zadania przeznaczono kwotę: 327 595,91 zł.

Ponadto Międzyszkolny Ośrodek Sportowy w Opolu realizował szereg imprez rekreacyjno – sportowych dla dzieci i młodzieży z Miasta Opola m.in.:

- Cykl imprez sportowych,
- Program edukacyjno – profilaktyczny „Samoobrona dla dziewcząt”.

Na 2 ww. zadania przeznaczono kwotę: **36.000,00 zł.**

5. Przeznaczono środki finansowe na realizację działań Centrum Obsługi Administracyjnej Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Opolu, tj. na realizację programu pt. „Zamiast picia i palenia, spełniaj swoje marzenia” w ramach którego zorganizowano dla dzieci i młodzieży m.in.: organizację obozu rekreacyjno – profilaktycznego, zakupiono testy diagnostyczne oraz wzięto udział w zajęciach terapeutycznych wychowanków placówki. Na realizację programu przekazano kwotę: **41.000,00 zł.**

6. We współpracy ze Strażą Miejską w Opolu realizowano działania o charakterze profilaktycznym oraz interwencyjnym skierowane do dzieci i młodzieży:

- ✓ „Wolny od używek,
- ✓ „Bezpieczne wakacje ” oraz „Bezpiecznie nad wodą”,
- ✓ „Bezpieczny senior”,
- ✓ „Bezpieczna Kobieta – Samoobrona dla Pań”.

Na realizację działań realizowanych przez Straż Miejską przeznaczono kwotę **12 998,50 zł.**

7. W ramach zadania pn. „Organizowanie i wspieranie działań służących promocji abstynencji i zdrowego stylu życia z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej dzieci, młodzieży i dorosłych wydatkowano środki finansowe na:

- Przeprowadzenie programu profilaktycznego pn. „Hej jako forma przemocy w szkole” – praktyczne wskazówki jak reagować na przemoc rówieśniczą i skutecznie pomóc, wśród uczniów Publicznego Liceum Ogólnokształcącego Nr III w Opolu. W zajęciach łącznie wzięło udział **242 uczniów**.
  - Przeprowadzenie zajęć profilaktycznych poświęconych zachowaniom ryzykownym, warsztaty dot. „Bezpieczeństwa zdrowia psychicznego” wśród uczniów Zespołu Szkół Ekonomicznych w Opolu. W zajęciach łącznie wzięło udział **222 uczniów**.
  - Przeprowadzenie programu profilaktyki uniwersalnej IMPACT (Interdyscyplinarny Model Przeciwdziałania Agresji i Cyberprzemocy Technologicznej) w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 25, mający na celu zapobiegania zjawisku cyberprzemocy wśród młodzieży oraz Program Sztuka Zwalczenia Nudy mający na celu ograniczenie zainteresowaniem używania substancji psychoaktywnych. W zajęciach wzięło udział **39 uczniów, 12 rodziców oraz 25 nauczycieli**.
  - Przeprowadzenie warsztatów dot. profilaktyki uzależnień pn. „Nie zmarnuj swojego życia” w Niepublicznej Szkole Podstawowej „Nasza Szkoła”. W warsztatach wzięło udział **150 osób**.
  - Przeprowadzenie warsztatów z zakresu profilaktyki przemocy i odrzucenia rówieśniczego dla uczniów Zespołu Szkół Elektrycznych. W zajęciach wzięło udział **180 uczniów oraz 32 nauczycieli**.
  - Przeprowadzenie Programu Optymalizacji Atmosfery Klasowej w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 28. W programie wzięło udział **132 uczniów, 50 rodziców**.
  - Przeprowadzenie Programu Optymalizacji Atmosfery Klasowej w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 26. W programie wzięło udział **96 uczniów, 12 rodziców**.
  - Optymalizacji Atmosfery Klasowej w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 32. W programie wzięło udział **51 uczniów, 78 rodziców**.
  - Przeprowadzenie zajęć profilaktycznych pn. „Cyberprzemoc, Fenoholizm, Hejt zagrożeniem współczesnego świata” wśród uczniów Publicznego Liceum Ogólnokształcącego Nr 5. W zajęciach wzięło udział **221 uczniów**.
  - Przeprowadzenie zajęć profilaktycznych pn. „Cyberbulling czyli znęcanie się online nad uczniem” w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 24. W zajęciach wzięło udział **165 uczniów**.
- Razem na realizację zadań przeznaczono kwotę: **19.300,00 zł**.

8. W ramach zadania pn. **Organizowanie i udział w kampaniach edukacyjnych**, w tym **zakup i wydawanie materiałów edukacyjnych** i informacyjnych zakupiono materiały edukacyjne (książki specjalistyczne) do przeprowadzenia działań profilaktycznych i terapeutycznych z dziećmi i młodzieżą na terenie następujących szkół:

- Publicznej Szkoły Podstawowej nr 7
- Publicznego Liceum Ogólnokształcącego Nr VIII
- Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 8
- Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 16
- Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 14
- Publicznego Liceum Ogólnokształcącego Nr 2
- Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 24
- Publicznego Liceum Ogólnokształcącego Nr IX

We współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zakupiono materiały profilaktyczne dot. odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych dla sprzedawców, które rozpropagowywane były nieodpłatnie sprzedawcom napojów alkoholowych podczas wizytacji placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

W ramach zadania, w ścisłej współpracy Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Opola ze Strażą Miejską w Opolu zakupiono 2 alkomaty w celu prowadzenia wzmoczonych działań profilaktycznych ukierunkowanych na badaniu stanu trzeźwości osób w szczególności zakłócających porządek i bezpieczeństwo na terenie miasta Opola.

We współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Strażą Miejską, Policją oraz jednostkami urzędu realizującymi zadania w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2026 zakupiono materiały profilaktyczne w ramach kampanii: „Stop uzależnieniom behawioralnym” oraz kampanii: „Stop przeciw pijanym kierowcom” promujące ideę trzeźwości oraz profilaktykę uzależnień w środowisku dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta Opola, które wykorzystywane były podczas imprez, festynów oraz zajęć edukacyjnych prowadzonych na koloniach i półkoloniach.

W ścisłej współpracy Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Opola z m.in. Komendą Miejską Policji w Opolu oraz Strażą Miejską zakupione zostały elementy odblaskowe, które rozdawane były mieszkańcom miasta Opola podczas działań edukacyjno - prewencyjnych mających na celu poprawę bezpieczeństwa.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę: **31.536,35 zł**.

9. W ramach zadania pn. **Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu lub zażywania narkotyków**, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych wydatkowano środki finansowe na:

- Przeprowadzenie szkolenia w ramach Programu Optymalizacji Atmosfery Klasowej pn. „Wzmacnianie pozytywnego klimatu społecznego klasy” dla kadry pedagogicznej Zespołu Szkolno - Przedszkolnego Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 28. W zajęciach wzięło udział **39** nauczycieli.
- Przeprowadzenie szkolenia w ramach Programu Optymalizacji Atmosfery Klasowej pn. „Wzmacnianie pozytywnego klimatu społecznego klasy” dla kadry pedagogicznej Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 26. W zajęciach wzięło udział **25** nauczycieli.
- Przeprowadzenie szkolenia pn. „Zaburzenia zachowania dzieci i młodzieży dla Rady Pedagogicznej Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 24. W szkoleniu wzięło udział **44** osoby.
- Przeprowadzenie szkolenia w ramach Programu Optymalizacji Atmosfery Klasowej pn. „Wzmacnianie pozytywnego klimatu społecznego klasy” dla kadry pedagogicznej Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 32. W zajęciach wzięło udział **18** nauczycieli.
- Przeprowadzenie szkolenia dla rodziców ukierunkowanego na wspieranie roli rodzicielskiej pn. „Bliżej siebie dalej problemów” w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 10. W szkoleniu wzięło udział **12** rodziców.
- Przeprowadzenie szkolenia rady pedagogicznej w ramach profilaktyki zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży „PO-MOC w Publicznym Liceum Ogólnokształcącym Nr VIII. W szkoleniu wzięły udział **33** osoby.
- Szkolenie nowego członka MKRPA. W szkoleniu wzięła udział **1** osoba.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę: **4.750,00 zł**

Na realizację w 2023 roku Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026 wydatkowano środki finansowe w łącznej wysokości: 5. 634 530,52 zł.

Szczegółowe informacje o realizacji w 2023 roku Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2026 ujęte zostały w Raporcie z wykonania w 2023 roku Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026, a także efektów jego realizacji.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2030

Rada Miasta Opola w dniu 30 listopada 2023 r. przyjęła uchwałę Nr LXXX/1380/23 w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2030. Głównym celem Programu jest ograniczenie na terenie miasta Opola rozmiaru i następstw zjawiska przemocy domowej poprzez:

- podniesienie świadomości społecznej oraz zintensyfikowanie działań profilaktycznych i interdyscyplinarnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc domową,
- zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji oraz innych podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Program realizowany jest w rocznej perspektywie, a zawarte w nim cele i obszary działań nakładają obowiązek na poszczególne podmioty realizacji długofalowych zadań w celu zmniejszenia zjawiska przemocy domowej. Osiągnięcie tego celu było procesem wymagającym czasu, zaangażowania wszystkich służb, środków finansowych, a także zmiany świadomości społecznej. Program skorelowany był z wieloma miejskimi programami i strategiami, a w szczególności z Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026, Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Opola na lata 2023-2030 oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola na lata 2021-2025.

Dla osiągnięcia zamierzonych celów w Programie określono cztery priorytetowe obszary działań tj.:

- Obszar I – Profilaktyka i edukacja społeczna;
- Obszar II - Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej;
- Obszar III - Oddziaływania skierowane do osób stosujących przemoc;
- Obszar IV – Współpraca podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

W 2023 r. w ramach Obszaru I :

- przeprowadzono 29 programów profilaktycznych adresowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych – wzięło w nich udział 4.000 osób,

- promowano konstruktywne metody rozwiązywania konfliktów, w tym mediacji – liczba podjętych inicjatyw 97 dla około 2.500 osób,
- przeprowadzono 67 warsztatów umiejętności radzenia sobie z agresją dla 82 osób,
- przeprowadzono 8 kampanii społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej – liczba odbiorców około 3.000 osób.

W 2023 r. w ramach Obszaru II :

- zapewniano osobom doznającym przemocy miejsca całodobowe w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej – liczba dostępnych miejsc 15, liczba osób które skorzystały z miejsc schronienia 38, oraz w Domu samotnej Matki i Dziecka: liczba miejsc -25, z pomocy tej skorzystało 70 osób.
- organizowano interwencje kryzysowe w sytuacji przemocy domowej – liczba udzielonego wsparcia psychologicznego, prawnego, medycznego, pedagogicznego i socjalnego 2.000,
- zwiększano dostępność do informacji w zakresie możliwości i form pomocy – liczba opublikowanych informacji 200, liczba podmiotów upowszechniających te informacje 6,
- tworzono i rozwijano nowe formy wsparcia (warsztaty, zajęcia, programy profilaktyczne) dla osób doświadczających przemocy domowej – liczba takich form wsparcia 21,
- doskonalono wdrażanie procedury „Niebieskie Karty” – liczba założonych kart 167, liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych: 701, liczba działań podnoszących kompetencje osób realizujących procedurę „Niebieskie Karty” (szkolenia, warsztaty): 23.

W 2023 r. w ramach Obszaru III :

- realizowano działania korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne adresowane do sprawców przemocy – 3 edycje programów korekcyjno-edukacyjnych dla 30 osób oraz 3 edycje programów psychologiczno-terapeutycznych dla 24 osób,
- izolowano osoby stosujące przemoc domową od osób doświadczających przemocy – liczba odizolowanych sprawców przemocy 44 osoby,
- propagowano postawy mające na celu natychmiastowe reakcje osób żyjących w najbliższym środowisku na zauważone przejawy przemocy domowej – liczba podjętych działań 500.

W 2023 r. w ramach Obszaru IV :

- zorganizowano 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, na których omówiono 27 zagadnień i problemów,
- opracowano i upowszechniano materiały informacyjne oraz ulotki dotyczące instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej – liczba takich opracowań 50,
- wymieniano doświadczenia na forum ogólnopolskim, podczas wizyt studyjnych, współpracowano z organizacjami z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym – liczba wizyt studyjnych 1, liczba współpracujących instytucji i organizacji 60,
- podnoszono kompetencje osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie rozpoznawania wczesnych symptomów występowania zjawiska przemocy domowej – 620 osób

(psychologowie, wychowawcy, pedagodzy, dzielnicowi) podniosło swoje kompetencje,

- zorganizowano 10 warsztatów, szkoleń i konferencji dotyczących problematyki przemocy dla 100 osób,
- na bieżąco monitorowano działania podejmowane w obszarze przeciwdziałania przemocy – liczba przeprowadzonych analiz i sprawozdań 6.

Zestawienie danych liczbowych dotyczących realizacji procedury „NIEBIESKA KARTA”

Niebieskie Karty	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty A – ogółem:	176	326	383	211	254	287	272	197	196	157	220
w tym przez przedstawicieli:											
jednostek pomocy społecznej	49	63	70	54	53	50	45	26	29	37	25
Policji	108	240	302	142	179	227	215	166	153	110	174
Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	10	9	3	3	9	0	3	2	1	1	0
oświaty	8	9	6	10	10	6	7	1	12	5	18
ochrony zdrowia	1	3	2	2	3	3	2	2	2	5	3
wobec:											
Kobiet	134	223	280	161	211	233	228	168	148	110	176
Mężczyzn	22	27	55	29	21	37	30	25	22	23	15
Dzieci	20	29	48	21	22	17	14	4	26	24	29

Porównując liczbę wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w poszczególnych latach zauważyć można tendencję malejącą w latach 2020-2022. W 2023 r. liczba wszczętych procedur gwałtownie wzrosła, co wyjaśnić można m.in. nowelizacją zapisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 424), większą świadomością społeczną dotyczącą przemocy domowej oraz wzrostem efektywności oddziaływań profilaktycznych.

8. Zatrudnienie

Powiatowy Urząd Pracy w Opolu w 2023 roku rozwijał efektywne formy aktywizacji zawodowej i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz realizował projekty współfinansowane z Unii Europejskiej (PO WER i FEO). W ramach programów aktywizacji zawodowej i społecznej osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaktywizowano **552 osoby** z miasta Opolą, w tym:

- na szkolenia skierowano **45 osób**, w tym:
  - 1 z niepełnosprawnością,
  - 3 do 25 roku życia,
  - 4 powyżej 50 roku życia;
- bon szkoleniowy przyznano **13 osobom**, w tym:
  - 1 z niepełnosprawnością,
  - 4 do 25 roku życia;
- na studia podyplomowe skierowano **14 osób**, w tym:
  - 1 powyżej 50 roku życia;

- na egzamin skierowano **1 osobę**,
- na prace interwencyjne skierowano **19 osób**, w tym:
  - **2** do 25 roku życia,
  - **3** powyżej 50 roku życia;
- na roboty publiczne skierowano **15 osób**, w tym:
  - **1** do 25 roku życia,
  - **2** powyżej 50 roku życia;
- na prace społecznie użyteczne skierowano **41 osób**, w tym:
  - **11** z niepełnosprawnością,
  - **27** powyżej 50 roku życia;
- na nostryfikację dyplomu skierowano **3 osoby**;
- na staż skierowano **145 osób**, w tym:
  - **9** z niepełnosprawnością,
  - **25** do 25 roku życia,
  - **19** powyżej 50 roku życia;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (dotacje) przekazano **127 osobom**, w tym:
  - **2** z niepełnosprawnością,
  - **9** do 25 roku życia,
  - **13** powyżej 50 roku życia;
- na refundowane miejsca pracy skierowano **45 osób**, w tym:
  - **1** z niepełnosprawnością,
  - **13** do 25 roku życia,
  - **4** powyżej 50 roku życia.
- bon na zasiedlenie przyznano **36 osobom**, w tym:
  - **1** z niepełnosprawnością,
  - **15** do 25 roku życia;
- bon zatrudnieniowy przyznano **35 osobom**, w tym:
  - **18** do 25 roku życia;
- w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia skierowano **13 osób**, w tym:
  - **1** z niepełnosprawnością,
  - **13** powyżej 50 roku życia.

Na realizację ww. form wsparcia przeznaczono **8 735 764,98 zł**, z czego 6 044 397,45 zł było wydatkowane w ramach **2 projektów** unijnych, w tym współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego (PO WER) oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021 – 2027 (FEO).

Rok 2023 charakteryzował się kolejnym spadkiem poziomu bezrobocia, na koniec grudnia 2023 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu zarejestrowanych było 4 169 osób bezrobotnych (2 225 osób bezrobotnych z Opola i 1 944 osoby bezrobotne z powiatu opolskiego) tj. o 157 osób mniej niż 31.12.2022 r. i o 424 osoby bezrobotne mniej w porównaniu do końca grudnia 2021 roku. Oprócz osób bezrobotnych, na koniec grudnia 2023 r. w PUP w Opolu zarejestrowanych było 127 osób

poszukujących pracy. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2023 r. osiągnęła 2,9 % dla miasta Opola i 5,7 % dla powiatu opolskiego. Stopa bezrobocia dla województwa opolskiego w analogicznym okresie wynosiła 5,9 %, a dla kraju 5,1 %.

W 2023 roku realizowane były:

Indywidualne porady zawodowe – **141 osób**, w tym dla:

- 31 osób długotrwale bezrobotnych;
- 29 osób powyżej 50 roku życia;
- 8 osób z niepełnosprawnością.

Indywidualna informacja zawodowa – **192 osoby**, w tym dla:

- 36 osób długotrwale bezrobotnych;
- 27 osób powyżej 50 roku życia;
- 19 osób z niepełnosprawnością.

Grupowe porady zawodowe – **74 osoby**, w tym dla:

- 21 osób długotrwale bezrobotnych;
- 15 osób powyżej 50 roku życia;
- 11 osób z niepełnosprawnością.

Grupowa informacja zawodowa – **664 osoby**, w tym dla:

- 73 osób długotrwale bezrobotnych;
- 60 osób powyżej 50 roku życia;
- 36 osób z niepełnosprawnością.

Zakres realizowanych tematów z osobami korzystającymi z usługi poradnictwa zawodowego:

- określenie potencjału zawodowego (w tym także predyspozycji oraz kompetencji zawodowych) jako baza do precyzowania celu zawodowego w kontekście specyfiki obecnego rynku pracy,
- wybór odpowiedniego miejsca pracy,
- dobór formy pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- zmiana kwalifikacji zawodowych - wybór odpowiedniego kierunku kształcenia lub szkolenia zawodowego,
- zasady profesjonalnego przygotowywania dokumentów aplikacyjnych,
- zasady aktywnego, skutecznego, a także bezpiecznego poszukiwania pracy,
- formy wsparcia realizowane przez partnerów rynku pracy dla osób z niepełnosprawnościami i/lub długotrwale bezrobotnych,
- sposoby radzenia sobie ze stresem.

Zatrudnienie podjęło łącznie **2 355 osób** z miasta Opola, w tym:

- 424 osoby długotrwale bezrobotne;
- 358 osób powyżej 50 roku życia;
- 105 osób z niepełnosprawnością.

Podobnie jak w latach poprzednich, tak i w 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Opolu, uwzględniając potrzeby osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych, dostosował swoje działania do aktualnych potrzeb wskazanej grupy. Wszystkie formy pomocy dobierane były zgodnie z Indywidualnym Planem Działania, który opracowywany był w porozumieniu z osobą bezrobotną.

W 2023 roku osoby długotrwale bezrobotne aktywizowane zawodowo były poprzez skierowania na staże, prace społecznie użyteczne, szkolenia oraz zatrudnienie subsydiowane i niesubsydiowane. Istotnym jest, iż trudności w aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych wynikają z oddalenia od rynku pracy, braku motywacji oraz niechęci do zmiany sytuacji życiowej.

Sytuacja na rynku pracy w Opolu i powiecie opolskim w 2023 roku nie ulegała znaczącej zmianie. Pracodawcy, podobnie jak w roku ubiegłym, sygnalizowali problemy z rekrutacją pracowników w zawodach deficytowych między innymi z uwagi na odpływ pracowników z Ukrainy (mężczyzn, którzy powrócili na Ukrainę w związku z wojną). Warto również nadmienić, iż braki kadrowe w ww. zawodach spowodowane są niejednokrotnie nieatrakcyjnymi wynagrodzeniami, specyfiką pracy oraz zmniejszającą się ilością wykwalifikowanych kadr.

Skuteczna aktywizacja zawodowa osób po 50 roku życia uwarunkowana jest wieloma czynnikami. Stan zdrowia i związane z tym przeciwwskazania do podjęcia pracy w dużym stopniu ograniczają możliwości zatrudnienia. Kolejnym czynnikiem jest ograniczona mobilność zawodowa rozumiana jako gotowość do zmiany miejsca zatrudnienia, podniesienia kwalifikacji oraz do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania, czyli akceptacja dojazdów do miejsca zatrudnienia.

9. Kapitał społeczny i aktywność obywatelska

Zgodnie z Ustawą o samorządzie gminnym, gmina może utworzyć na swoim obszarze jednostki pomocnicze: dzielnice. Opole w okresie sprawozdawczym podzielone było na trzynaście dzielnic. W wyborach zarządzonych w dniach od 18 października 2019 do 28 października 2019 roku powołano 12 rad dzielnic. Rada Dzielnicy VIII nie powstała w wyniku zgłoszenia do wyborów w 2019 roku liczby kandydatów mniejszej niż liczba mandatów ustalonych dla Dzielnicy. W związku z tym, Dzielnica VIII utraciła możliwość kontynuowania idei rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, integracji mieszkańców czy chociażby organizowania przedsięwzięć mających na celu poprawę warunków życia i komfortu mieszkańców, także inwestycji dzielnicowych. Mieszkańcy Dzielnicy VIII na podstawie § 48 ust. 3 Statutu Dzielnicy VIII w brzmieniu nadanym uchwałą nr XXXI/643/20 Rady Miasta Opola z dnia 29 października 2020 r., zmieniającą uchwałę w sprawie utworzenia Dzielnicy Śródmieście oraz nadania jej Statutu złożyli wniosek do Prezydenta Miasta Opola o zarządzenie wyborów do Rady Dzielnicy VIII. Prezydent uznał zasadność przeprowadzenia wyborów. Zarządzeniem nr OR-I.0050.727.2022 Prezydenta Miasta Opola z dnia 21 listopada 2022 r. zarządzono wybory do Rady Dzielnicy VIII w terminie od dnia 6 lutego 2023 r. do dnia 16 lutego 2023 r. Z uwagi na to, że liczba zgłoszonych kandydatów była równa liczbie mandatów nie przeprowadzono głosowania, a za członków Rady Dzielnicy zgodnie ze Statutem Dzielnicy VIII uznano zarejestrowanych kandydatów.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata					
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Liczba dzielnic	29	29 / 13	13	13	13	13
2	Liczba podjętych uchwał przez Rady Dzielnic	437	241	146	154	146	163

Źródło: opracowanie własne

Obszar zadań realizowanych dla Rad Dzielnic

W okresie sprawozdawczym Miasto realizowało również zadania w obszarze przedsięwzięć lokalnych (dzielnicowych). Często były to zadania o mniejszym budżecie, ale istotne z punktu widzenia mieszkańców. Były to zarówno zadania o charakterze projektowym (przygotowanie dokumentacji pod przyszłe inwestycje), jak i realizacyjnym, m.in. zamontowano nowe bramki na boisku LZS Stawice. Wykonano i zamontowano tablice informacyjnych na terenie Dzielnic IX.

W obszarze realizacyjnym Dzielnic przeznaczyły również środki na: remonty, budowy, przebudowy, rozbudowy dróg; chodników; zakupu i rozmieszczenia m.in. obiektów małej architektury; oświetlenia; ławek; śmietników; rozbudowy oraz uzupełnienia wyposażenia m.in. placów zabaw; terenów zielonych, a także w zakresie wsparcia placówek oświatowych, w tym zrealizowano m.in. zadania:

- montaż nowego zielonego przystanku na pętli w Opolu-Sławicach,
- rewitalizacja i modernizacja placu zabaw na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 1 w Opolu,
- remont kapliczki pod wezwaniem Matki Boskiej przy ul. Ochronnej między posesją 4-6,
- zakup kamer wraz z rozbudową systemu monitoringu w OSP w Opolu-Gosławicach, Dzielnic V,
- oświetlenie skweru u zbiegu ulic Pułaskiego, Waryńskiego, Luboszyckiej,
- przeprowadzenie prac remontowych i budowlanych na skwerze im. Renaty Schumann przy ul. Parandowskiego – Dzielnic VI,
- wykonanie nowego nasadzenia na terenie Dzielnic IX m.in. na Placu Wolności, przed Filharmonią, a także na Skwerze Z. Herberta.

• Budżet Obywatelski

W 2023 r. w Opolu realizowana była procedura wyboru wniosków z Budżetu Obywatelskiego, które będą realizowane w 2024 roku. Kwota budżetu na 2024 r. wzrosła do rekordowych 6 800 000 zł. Projekty można było składać od 25 maja do 12 czerwca 2023 r. (elektronicznie – poprzez platformę internetową). Aby zaznajomić mieszkańców z ideą Budżetu Obywatelskiego oraz zachęcić ich do składania wniosków zrealizowano kampanię informacyjną na oficjalnych stronach internetowych Urzędu Miasta Opola, w mediach społecznościowych, prasie oraz radiu. W tej edycji Budżetu Obywatelskiego kontynuowano model podziału projektów oparty na dwóch kategoriach projektów: ogólnomiejskich i dzielnicowych. Model ukierunkowany był na międzydzielnicową współpracę mieszkańców, tworzenie lokalnych strategii i partnerstw oraz optymalny podział środków, w celu zwiększenia udziału mieszkańców w tym instrumencie partycypacji społecznej, a także w celu równomiernego rozłożenia inwestycji na mapie Opola. Głosować na wybrane projekty mógł każdy mieszkaniec Opola, przy czym osoby poniżej 18 roku życia za zgodą opiekuna prawnego. Mieszkańcy Opola w X edycji Budżetu Obywatelskiego zgłosili 124 projekty. Spośród złożonych projektów, 20 nie uzyskało wymaganego progu poparcia (minimum 20 osób) i tym samym nie były dalej procedowane. Do dalszej oceny zostały skierowane 104 projekty.

**Podstawowe dane statystyczne w obszarze realizacji procedury Budżetu Obywatelskiego
(projekty zgłoszone w 2023 r. wg obszarów tematycznych)**

Obszar tematyczny złożonego wniosku	Liczba złożonych wniosków	Struktura złożonych wniosków
Drogi, chodniki, ścieżki rowerowe:	32	25,81
Sport, w tym architektura sportowa	10	8,06
Tereny rekreacyjne, place zabaw, mała architektura	20	16,13
Edukacja i kultura	25	20,16
Oświetlenie i bezpieczeństwo	9	7,26
Tereny zielone i nasadzenia	7	5,65
Inne	5	4,03
Ochrona zdrowia i działania na rzecz osób niepełnosprawnych	7	5,65
Działania na rzecz seniorów	1	0,81
Komunikacja miejska	8	6,45
SUMA	124	100%

Na etapie oceny formalnej 104 ze złożonych projektów zostały ocenione pozytywnie. Następnie oceniano je pod względem merytorycznym. Po zakończeniu procedury odwoławczej zostały ogłoszone ostateczne listy projektów: na liście do głosowania znalazły się 73 projekty, w tym: 25 projektów ogólnomiejskich o łącznej wartości 11,7 mln zł oraz 48 projektów dzielnicowych (11,9 mln zł). Głosowanie na projekty przeprowadzono wyłącznie drogą elektroniczną, za pośrednictwem dedykowanej platformy, pozwalającej mieszkańcom na pełne zapoznanie się z projektami oddanymi pod głosowanie, a także gwarantującej transparentność samego głosowania, jak i wiarygodność uzyskanego wyniku. W celu wsparcia mieszkańców w tej formule głosowania, utworzono punkty wsparcia głosowania, w których mieszkańcy mogli uzyskać pomoc oraz dodatkowy instruktaż w zakresie procedury głosowania. Łącznie zagłosowało 11,4 tys. osób.

- **Inicjatywa Lokalna**

W 2023 r. zrealizowano dziesięć zadań zgłoszonych w ramach Inicjatywy Lokalnej, której procedura przeprowadzana była w roku poprzednim. W 2023 r. odbyła się również procedura wyborów wniosków do realizacji w 2024 roku. Na realizację zadań w ramach Inicjatywy Lokalnej na 2023 r. zabezpieczono środki finansowe w wysokości 95 000 zł. Wnioski składane były zgodnie z uchwałą Rady Miasta Opola nr VI/111/19 z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach Inicjatywy Lokalnej. W minionej edycji Inicjatywy Lokalnej złożono 20 wniosków. Do realizacji skierowano 10 zadań, które po przeprowadzeniu oceny formalnej i merytorycznej otrzymały najwyższą liczbę punktów, według przyjętych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. Na tej podstawie Prezydent Miasta Opola zdecydował o przyznaniu wsparcia i realizacji w 2024 r. projektów z najwyższą liczbą.

- **Program współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2023**

Celem głównym programu była współpraca Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwijania zasad równego traktowania mieszkańców oraz wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego, ze szczególnym uwzględnieniem działań podejmowanych w sytuacjach kryzysowych. Mając na względzie cel główny, a także założone cele szczegółowe, współpraca odbywała się w formie finansowej i pozafinansowej, na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności oraz równości szans. Na realizację zadań publicznych ujętych w ww. Programie zaplanowano środki finansowe w kwocie nie niższej niż 10 mln zł.

Ostatecznie na realizację zadań w ramach Programu przeznaczono z budżetu miasta Opola kwotę **21 897 977,35 zł**, z tego **21 105 843,92 zł** w formie dotacji na realizację 283 zadań publicznych oraz **792 133,43 zł** na wypłatę stypendiów i nagród.

Prezydent Miasta Opola ogłosił **40** otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych. Organizacje pozarządowe i uprawnione podmioty złożyły łącznie **443 oferty**, z tego 48 ofert po dokonaniu oceny formalnej przez pracowników urzędu (nieprowadzenie przez organizacje działalności statutowej w dziedzinie objętej konkursem, niedostarczenie potwierdzenia złożenia oferty, zadania przedstawione w ofercie nie dot. obszaru pożytku publicznego, nie były skierowane do mieszkańców Opola ani nie realizowały interesu Miasta, oraz nie wpisywały się w priorytety i rodzaje zadań objętych ogłoszeniami konkursowymi) zostały odrzucone.

Prezydent podpisał **281 umów**, z tego na powierzenie realizacji zadań publicznych **158** oraz wsparcie **123**. Całkowita wartość, zrealizowanych przez organizacje pozarządowe, zadań w ramach programu wyniosła **21 897 977,35 zł** z tego dotacje z budżetu miasta Opola w kwocie **21 105 843,92 zł** oraz wkład własny oferentów w łącznej wysokości **2 465 283,96 zł**.

Podczas roku sprawozdawczego, 139 organizacji pozarządowych i innych uprawnionych podmiotów zrealizowało 283 zadania publiczne.

Najwięcej środków finansowych przeznaczono na realizację:

- ✓ 15 zadań w obszarze pomocy społecznej - ogółem **9 816 728,76 zł**,
- ✓ 80 zadań w obszarze kultury fizycznej - ogółem **6 945 686,42 zł**,
- ✓ 17 zadań w obszarze wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej - ogółem **1 431 875,00 zł**,
- ✓ 46 zadań w obszarze kultury, sztuki, ochrony dziedzictwa narodowego - ogółem **849 899,38 zł**.

Współpraca pozafinansowa odbywała się m.in. poprzez: wsparcie doradcze i konsultacyjne Opolskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych, tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym (m.in. Opolska Rada Działalności Pożytku Publicznego, Społeczna Rada Konsultacji, Zespół do spraw Budżetu Obywatelskiego i Inicjatywy Lokalnej, Zespoły robocze ds. Programu współpracy miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2024, Rada Sportu, Rada Seniorów, Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Opolu, udostępnianie w miarę możliwości organizacyjnych, pomieszczeń oraz znajdującego się w nich wyposażenia i urządzeń na działania podejmowane przez organizacje pozarządowe, przekazanie organizacjom pozarządowym niemal 12 tysięcy sztuk materiałów promocyjnych, organizacja szkoleń, konferencji, współorganizowanie przedsięwzięć na rzecz mieszkańców Opola (m.in. Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu, Szlakiem Opolskich Legend, Noc Kultury, Święto Lata, Piknik Rodzinny nad Odrą), objęcie patronatem honorowym Prezydenta 19 inicjatyw podejmowanych przez organizacje pozarządowe, nagradzanie i wyróżnianie społeczników aktywnie zaangażowanych w sprawy miasta i jego rozwoju w kategoriach: „Lider Społeczny Roku” oraz „Pożytek Roku”, a także nagradzanie wolontariuszy i organizacja Gali Wolontariatu.

PODSUMOWANIE

Przyjęta Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola to odpowiedź Miasta na zidentyfikowane problemy i potrzeby społeczne. Planowane sposoby ich zaspokajania są kontynuacją istniejącego systemu wsparcia i tworzą możliwość jego uzupełnienia o nowe rozwiązania. Strategia proponuje zmianę stosowanych metod tak, by chronić przed zagrożeniami społecznymi, ale także wskazuje na konieczność przejścia do prewencji trudnych sytuacji życiowych, tak aby nie dopuścić do ich wystąpienia lub maksymalnie skrócić czas ich trwania.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych zakłada rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, rozwinięcie infrastruktury wsparcia, szeroką współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze polityki społecznej. W myśl ustawy o pomocy społecznej, podejmowane działania powinny doprowadzić, w miarę możliwości, do życiowego usamodzielnienia się objętych nią osób i rodzin oraz do ich integracji ze środowiskiem. W ramach wypracowanej Strategii przyjmuje się podejście nastawione przede wszystkim na: wzmocnienie postaw aktywnych, wdrożenie modelu pomocy zintegrowanej, partnerskich działań instytucji i organizacji pozarządowych w stworzeniu lokalnego systemu rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia jest realizowana poprzez działalność miejskich jednostek organizacyjnych, wydziały Urzędu Miasta Opola, instytucje i organizacje. Strategia jest realizowana poprzez programy szczegółowe, które są wymagane przepisami prawa lub stanowią odpowiedź na zdiagnozowane w Mieście potencjały i wyzwania.

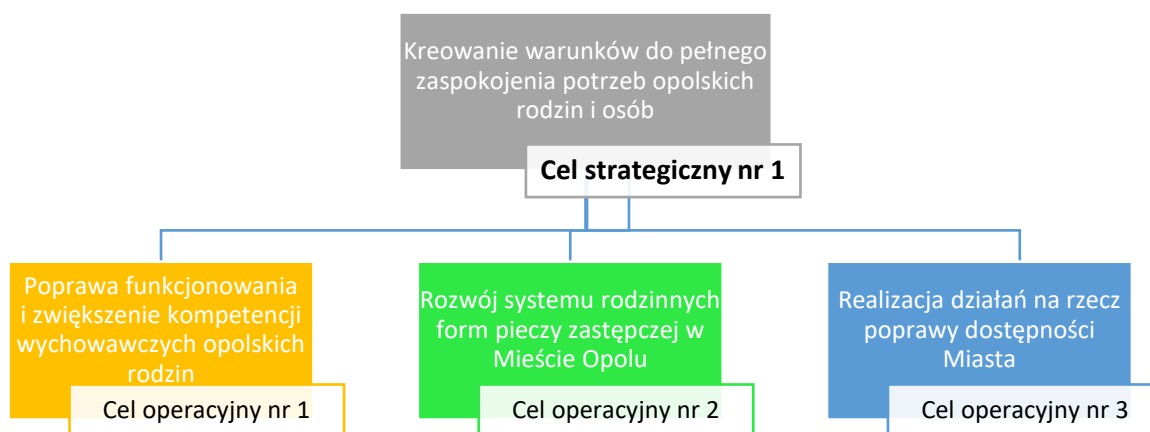
Strategia jest wdrażana poprzez dokumenty o zasięgu lokalnym, w tym:

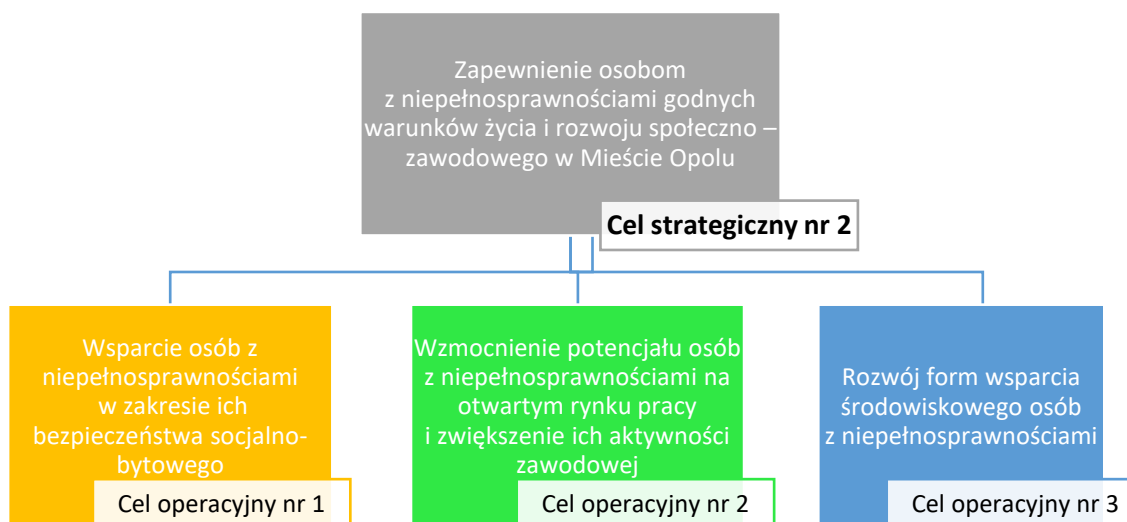

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola zostały określone 4 cele Strategiczne oraz następujące cele operacyjne tj.

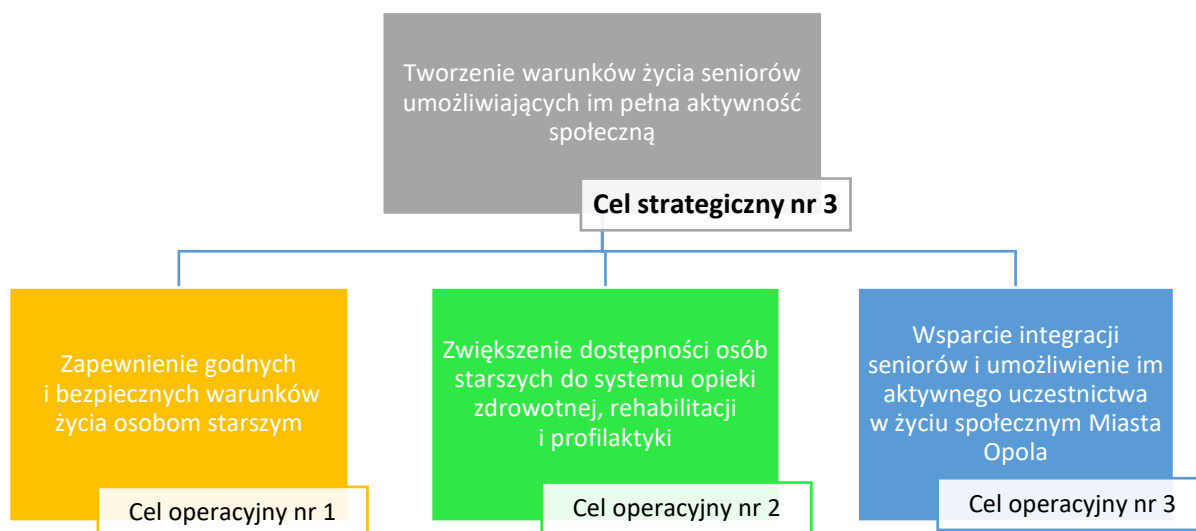
CEL STRATEGICZNY NR 1

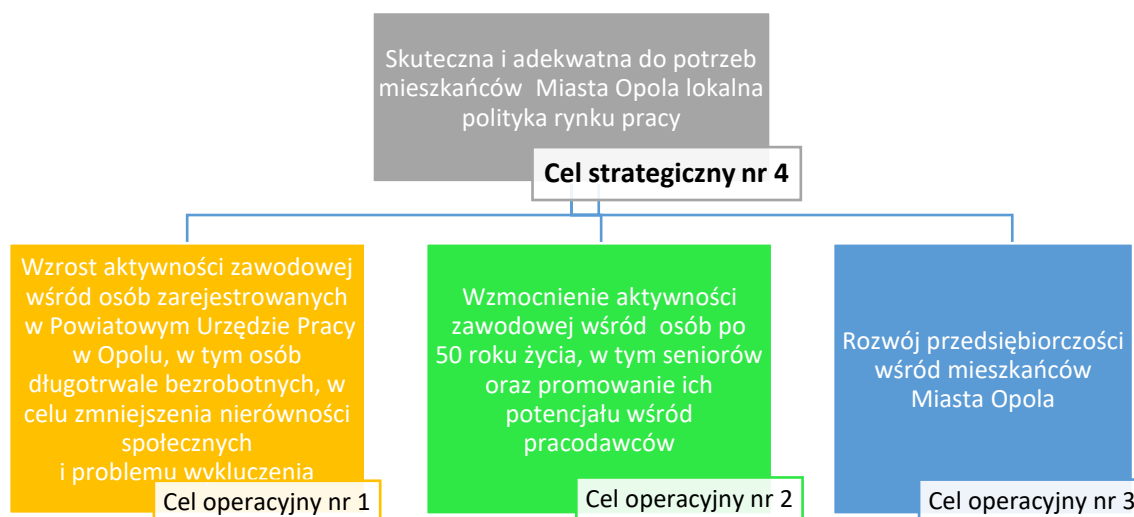
CEL STRATEGICZNY NR 2

CEL STRATEGICZNY NR 3

CEL STRATEGICZNY NR 4

Sposób realizacji ww. celów oraz wskaźników ujętych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola na lata 2021-2025 (tj. m.in.: liczba zrealizowanych działań przez organizacje pozarządowe, wysokość środków finansowych wykorzystanych na realizację zadań z budżetu obywatelskiego oraz Inicjatywy Lokalnej w stosunku do wysokości budżetu Miasta Opola w danym roku budżetowym, liczba zatrudnionych asystentów rodziny oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, liczba rodzin zastępczych, liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, liczba placówek wsparcia dziennego oraz liczba miejsc w placówkach, liczba Klubów Seniora w Mieście Opolu, liczba osób korzystających z miejskiego transportu specjalistycznego dostosowanego do potrzeb osób starszych oraz z niepełnosprawnościami, liczba wydanych Kart „Opolska Rodzina” oraz Kart „Opolski Senior”, liczba wydanych „Kopert Życia”, liczba osób korzystających z Usługi Teleopieki, liczba Partnerów Programu „Opolska Rodzina”, liczba zrealizowanych programów polityki zdrowotnej w Mieście Opolu oraz liczba beneficjentów programów) został przedstawiony w poszczególnych obszarach przedmiotowego sprawozdania.

Jak wdrażamy „4-kę dla Opola”?

1. Miasto Zaangażowane Społecznie:

- Rozwój przestrzeni dla działalności, współpracy i rozwoju organizacji pozarządowych.
- Wzmacnianie organizacji pozarządowych jako realizatorów zadań publicznych.
- Rozwój budżetowych i pozabudżetowych form angażowania mieszkańców w życie Miasta.

2. Miasto Odpowiedzialne Społecznie:

- Promocja wartości rodzinnych.
- Działania na rzecz pozostania w środowisku lokalnym osób niesamodzielnych.
- Rozwój usług umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym prowadzenie samodzielnego życia.
- Reintegracja zawodowa i społeczna.
- Rewitalizacja społeczna środowisk dysfunkcyjnych.
- Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej.
- Rozwój usług specjalistycznych dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami.
- Rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

3. Miasto Przyjazne Dorastaniu i Aktywnemu Starzeniu Się:

- Promocja i realizacja działań na rzecz poprawy dostępności miasta – przestrzeni publicznych i budynków.
- Projektowanie przestrzeni oraz tworzenie produktów i usług uwzględniających potrzeby zróżnicowanych wiekowo grup mieszkańców.
- Tworzenie możliwości udziału osób młodszych i starszych w dyskusji o ich realnej sytuacji i potrzebach.
- Aktywizacja i integracja środowiska senioralnego – wewnątrz i międzypokoleniowa.
- Rozwój działań edukacyjno-informacyjnych dedykowanych seniorom.
- Przełamywanie stereotypowego postrzegania osób starszych i wzmocnienie pozytywnego wizerunku seniorów.

4. Miasto Dbające o Zdrowie Opolan:

- Zwiększenie dostępności do systemu opieki zdrowotnej, rehabilitacji i profilaktyki.
- Wzrost jakości i dostępności usług medycznych dla mieszkańców miasta oraz rozwój usług z zakresu zapobiegania chorobom cywilizacyjnym.
- Promowanie zdrowego stylu życia
- Realizacja Programów Polityki zdrowotnej oraz akcji profilaktycznych.

Przedstawione sprawozdanie, będące III Etapem wdrażania Strategii (kolejne sprawozdanie roczne), a w szczególności analiza wskaźników, jasno wskazują na prawidłowe zdiagnozowanie problemów społecznych występujących na terenie Miasta Opola, a tym samym trafne określenie kierunków działań.

Warto zaznaczyć, że analiza problemów społecznych będących przedmiotem Strategii trafnie zwraca uwagę na tzw. nowe ryzyka socjalne, które pojawiły się w efekcie zmian, zwłaszcza demograficznych, które generują konieczność realizacji skutecznej polityki prorodzinnej na rzecz rodzin w okresie rozwojowym i jednocześnie konieczność wzmocnienia realizowanej polityki senioralnej.

Wyzwania zaistniałe w okresie obowiązywania Strategii, której skutki mają wpływ na kierunek podejmowanych działań także w 2023 roku, to m. in. pandemia koronawirusa COVID-19 i jej konsekwencje, a także kontynuacja wsparcia obywateli Ukrainy, którzy zamieszkali w Opolu, w wyniku działań wojennych na terytorium ich Ojczyzny.

Rok 2023 obfitował także w działania w obszarze wsparcia psychicznego mieszkańców Miasta, w szczególności dzieci i młodzieży – potrzeba wzmocnienia tego obszaru jest niewątpliwie jednym ze skutków pandemii koronawirusa.

Nie sposób także pominąć rozwijającej się działalności w obszarze polityki dostępności realizowanej poprzez zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno – komunikacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działalność w tym zakresie integruje Wydziały Urzędu Miasta Opola oraz miejskie jednostki organizacyjne wokół poszukiwania i wdrażania rozwiązań sprzyjających systemowemu wsparciu osób z różnymi niepełnosprawnościami w rozwiązywaniu ich problemów i aktywnym uczestnictwie tych osób w życiu Miasta.

Stałemu wzmocnieniu podlega działalność Miasta na rzecz osób z niepełnosprawnościami także dzięki skutecznej i efektywnej realizacji programów rządowych i uzyskanym dofinansowaniom.

Przyjęte w 2023 roku nowe programy szczegółowe:

- ✓ Program Polityki Senioralnej miasta Opola na lata 2023-2025 pn. „Opole wspiera seniorów”,
- ✓ Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Opola na lata 2023-2030,
- ✓ Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2030,
- ✓ Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026,

zaktualizowały mapę potrzeb i rozwiązań systemowych w podejmowanych zakresach.

Rok 2023 był kolejnym bardzo aktywnym rokiem w realizacji strategii miasta Opola w rozwiązywaniu problemów społecznych.